ÜCRETSİZ SAYI

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR

EYLÜL 2013 SAYI:17 ISSN 1309-1166

Dünya Kupası Kramnik'in

Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyon Beşiktaş

Türkiye Dünya Üçüncüsü

Avrupa Kadınlar Şampiyonu Hoang Thrang

Üst üste 3. kez
Avrupa'nın en iyi havayolu seçildik.
Bu gurur Türkiye'nin.

Dünyanın en saygın sivil havacılık değerlendirme programı Skytrax, milyonlarca yolcuya "Avrupa'nın en iyi havayolu hangisi" diye sordu.

Cevap bu sene de değişmedi.

Türk Hava Yolları 3 senedir Avrupa'nın en iyi havayolu. Türkiye'nin dünyadaki gururu.
Yolcularımıza sonsuz teşekkürler. Çalışanlarımıza gönülden tebrikler.

Globally Yours | TURKISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

Bronz madalya bizim

Gülkız Tulay
Başkan
gulkiztulay@tsf.org.tr

Değerli dostlarım,

Mavikale'nin 17. sayısında tekrar beraberiz. Haziran sayımızın ardından oldukça yoğun bir dönem yaşadık. Gelin birlikte bu süreçte elde ettiğimiz başarılardan ve gerçekleştirdiğimiz faaliyetlerden bahsedelim;

Arzum sponsorluğunda organize ettiğimiz Türkiye Kadınlar Şampiyonası'nı 81 sporcunun katılımı ile Gaziantep'te gerçekleştirdik. Şampiyonanın kapanış günü Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile imzaladığımız işbirliği protokolü kapsamında, Sayın Bakanımız Fatma Şahin'in katılımlarıyla bir basın lansmanı organize ettik. Satrançta başarılı olan bir bireyin her alanda bu başarıyı göstereceğine inandığını söyleyen Fatma Şahin, projeye ne kadar hassas ve özenli yaklaştığını bizlere yakından hissettirdi.

Türkiye İş Bankası Minikler Şenliği'nin bu sene sekizincisini gerçekleştirdik. 671 minik usta, beş gün boyunca hem satranç oynadı, hem de eğlencenin, arkadaşlığın ve festivalin keyfini çıkarttı.

Sırbistan'da sona eren Avrupa Okullar Şampiyonası'ndan 8 altın, 3 gümüş, 4 bronz olmak üzere toplam 15 madalya ile döndük. 13 ülkeden 274 sporcunun yarıştığı şampiyonada takım sıralamasında birinci gelerek kupamızı kucakladık.

Ülkemizin dört bir yanından satranç sevdalıları ile buluştuğumuz Denizli'de, lig ve kulüpler şampiyonasını birlikte organize ettik. Türkiye'nin en güçlü ligi, Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde yer alabilmek ve önümüzdeki sezon Satranç İkinci Ligi'nde yarışabilmek için, yaklaşık 830 sporcunun bir araya geldiği Türkiye Kulüpler Şampiyonası'nda kalitenin her geçen yıl arttığına tanık olduk.

2006 yılında değerli ismini lige veren ana sponsorumuz, ülkemizin ve dünyanın düşünen bankası, Türkiye İş Bankası'na bir kez daha teşekkür ediyor, gelecek yıl yeni heyecanların yaşanacağı 2014 Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde yeniden buluşmayı dört gözle bekliyorum.

Her yıl genç sporcularımızın bir araya geldiği, altyapımızın önemli bir bölümünün oluşmasını sağlayan Türkiye Yıldızlar Satranç Şampiyonası'nı bu yıl Isparta'da gerçekleştirdik. 36 ilden 295 sporcunun mücadele ettiği şampiyona sonunda 74 sporcumuz alt yapı ulusal takım havuzuna girmeyi başardı.

Çongçing, Çin'de gerçekleşen Dünya 16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı'nda ülkemizi temsil eden IM Vahap Şanal, IM Batuhan Daştan, IM Cemil Can Ali Marandi, Volkan Sevgi ve Ezgi Menzi'den oluşan milli takımımız 25 ülke takımı arasında Hindistan ve Rusya'nın ardından üçüncü oldu.

Gençlerimiz tarih yazarken, emektar sporcularımız Ankara'da buluştu. Emektar milli takım oyuncumuz Metin Kayaman'ın şampiyon olduğu Türkiye Emektarlar Satranç Şampiyonası'nı gelecek yıllarda daha geniş katılım ile yapılması için çalışacağız.

Avrupa Kadınlar Bireysel Şampiyonası'ndan da çok güzel haberlerle döndük. WGM Kübra Öztürk 2465 Elo performansı ile 11 turluk IM normu elde etti ve şampiyonayı 8-20. sırayı paylaşarak 15. sırada tamamladı. İlk 14 sporcunun katılma hakkı olduğu Dünya Kadınlar Şampiyonası'nda, resmi liste açıklanmamış olsa da oynama hakkını(ilk 14 içinde kontenjan sahibi sporcular olduğundan) elde edeceğine inanıyor ve onu yürekten tebrik ediyorum.

Aralık sayımızda mutlu haberlerde buluşmak dileğiyle...

Emeğin kıymetini emektarlar bilir

Dr. M. Sabri KOÇAK
Yayın Kurulu Başkanı
kocaksabri@yahoo.com

Mavikale'yi TSF olanakları ile yayımladığımızdan beri üçüncü sayıyı da okurlarımıza ulaştırmış olduk. İçerikte çizgimizi koruyoruz. Biçimsel bakımdan da kaliteyi koruyabildiğimizi sanıyorum. Çünkü bu konuda herhangi bir olumsuz geri bildirim almadık. Yine de dikkatli okuyucularımız için bazı açıklamalar yapma gereğini duyuyorum. Dergi artık Ankara'da basılıyor. Künyede bununla ilgili bilgiler zaten var. İlk denememizde renklerle ilgili biraz sıkıntı yaşadık. Bunda kuşkusuz bir ajans donanımlarına sahip olmamamız önemli rol oynadı. En azından ekranda gördüğümüzü kağıtta test edecek olanaklara henüz sahip değiliz. Bu arada ekran ve ekran kartı kalitesinin de görüntülemede önemli rol oynadığını unutmamak gerekir. Bu bakımdan da ideal donanımlara sahip olduğumuzu söyleyemem. Bunların da zamanla aşılabileceğini umuyorum. İkinci deneme için sağ olsunlar matbaadan ilgili kişiler ekran görüntümüzü değerlendirdiler ve kimi önerilerde bulundular. Böylece ikinci deneme daha da iyi oldu. Üçüncü denemede resim kalitesi ve renklerde sorunları en aza indireceğimizi düşünüyorum.

Bu arada Ankara'da 30 Temmuz - 03 Ağustos 2013 tarihleri arasında Türkiye Emektarlar Şampiyonası düzenlendi. Bu turnuva ile ilgili ayrıntıları iç sayfalarda bulacaksınız. Burada turnuva ile ilgili değil de katılımcılar ile sohbetlerim sırasında konuştuklarımızdan bir anı aktarmak istiyorum. Ben de hem bir emektar adayı olarak hem de emektarlar milli takım sorumlusu ve antrenörü olarak bu turnuvayı yakından izledim. Katılımcıların hepsi de yakından tanıdığım kimseler ve arkadaşlarımdı. Hemen her tur öncesi çeşitli konularda özellikle de Türk satrancının sorunları hakkında konuştuk. Tabii daha çok bu kümede sayının artması için "neler yapabiliriz?"i konuştuk. Bir ara söz geldi benim de Yayın Kurulu Başkanı olmam nedeniyle Mavikale'ye uzandı. Herkes Mavikale'nin çıkan sayılarını talep ediyordu. Abonelik sistemi istiyorladı ve kargo ücretini üstlenmeyi önerdiler. Tabii bu beni çok sevindirdi. Bir ara meraklı bir arkadaşım bana Mavikale'deki çalışmalarım karşılığı ne kadar ücret aldığımı sordu. Biraz şaşırdım. Her halde içinde yaşadığımızdan dolayı herkesin her şeyi bildiğini varsayıyormuşuz demek ki. Üstlendiğim görev ve yetkiler nedeniyle bir ücret almadığımı söyledim. "Vallahi bravo, elinize sağlık, çok güzel bir dergi" deyince de "işte ücretimiz bu" dedim.

Emektarlar, Mavikale'nin şimdiye kadar ellerine aldıkları en iyi satranç dergisi olduğunu söylediler ve emeği geçenlere teşekkür ettiler. Bu sözler beni rahatlattı. Çünkü çoktandır gerçekten Türk satranç kamuoyu için bir şeyler ifade ediyor muyuz diye düşünüyordum ve yanıtı da merak ediyordum. En azından bir küme için ediyormuşuz onu öğrenmiş oldum.

Zaman zaman il haberlerine de yer vermemiz isteniyor. Ancak bunun için illerden düzenli ve yeniden yazmaya gerek bırakmayacak haberler gelmesi gerekiyor. Bunun yanında derginin sayfa sayısını arttırma ihtiyacı doğacak. Bu hem ek maliyet hem de ek donanım gerektiren bir süreçtir. Bu bakımdan şimdilik dilimiz döndüğünce, ulusal ve uluslararası haberler ve eğitim yazılarına yer veriyoruz.

Bol satrançlı günler dilerim.

Yayının Adı: Mavikale
Yıl: 5
Sayı: 17
Eylül 2013
ISSN 1309-1166

Sahibi Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Gülkız Tulay

Yayın Kurulu Başkanı
Dr. M. Sabri Koçak

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
FA Fatma Yılmaz

Haber Koordinatörü
Fatma Öztürk

Yayın Kurulu
Dr. M. Sabri Koçak
FA Fatma Yılmaz
Prof. Dr. Ergin Çiftçi
WIM Nilüfer Çınar Çorlulu
Yaşar Y. Güngör
Mustafa Kavgacı

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi No:3 Kat:6
Ulus-Ankara

Telefon: 0 312 309 75 94
Faks: 0 312 310 96 20
e-mail: mavikale@tsf.org.tr

Grafik Tasarım
Dr. M. Sabri Koçak
Fatma Öztürk

Kapak Fotoğrafı
Anastasia Karlovich

Baskı: Neyir Matbaacılık
Telefon: 0 312 395 53 00

Dergimiz Basın Ahlak ilkelerine uyar. Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır. Yayın Kurulu dergide yer alan yazıları düzeltme-ye, kısaltmaya ve değiştirmeye yetkilidir.

Baskı Türü: Yaygın Süreli

4 - Türkiye İş Bankası Satranç Ligi

7- Türkiye Kulüpler Şampiyonası

9- Türkiye Emektarlar Şampiyonası

12- Türkiye Kadınlar Şampiyonası

14- Dünya 16 Yaş Altı Olimpiyatı

17- Tal Anı Turnuvası

20- Pekin Grand Prix

22. Türkiye Yıldızlar Şampiyonası

30- Avrupa Kadınlar Şampiyonası

36- Johannes Hermann Zukertort

38- Satranç Stilleri

24. Dünya Kupası

40- Parlak Oyunlar

42- Doğaçlama Denemeler

48 - Söyleşe Söyleşe
(IM Umut Atakişi)

63- Kurallara Dair

56 - Satranç ve Sanat
(Çok Yaşa Kraliçe)

Türkiye İş Bankası Satranç Ligi

BJK Şampiyon

Fatma Öztürk
Spor Uzmanı
mavikale@tsf.org.tr

2012-2013 Türkiye İş Bankası Satranç Ligi 28 Haziran – 10 Temmuz 2013 tarihlerinde Denizli Dedeman Otel'de organize edildi. Dünya satrancının önde gelen isimlerinin ve Türkiye'nin en güçlü satranççılarının buluştuğu Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde bu sezon 13 kulüpten 82'si unvanlı 235 sporcu yer aldı.

Bu sene ligde 35 GM (Büyükusta), 21 IM (Uluslararası Usta), 10 FM (FIDE Ustası), 4 CM (Usta Adayı), 4 WGM (Kadın Büyükusta), 1 WFM (Kadın FIDE Ustası), 3 WIM (Kadın Uluslararası Usta), 4 WCM (Kadın Usta Adayı) bulundu.

Ligin açılışına Denizli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Denizli Gençlik Hizmetleri Spordan Sorumlu Şube Müdürü Haluk Tuncay, TSF Asbaşkanı Aşkın Keleş, Yönetim Kurulu Üyeleri Halil Hilmi Darı ve Doç. Dr. Selçuk Haşıloğlu, Hukuk Kurulu Başkanı Yunus Bahadır iştirak ettiler.

Açılışta söz alan Gülkız Tulay Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nin ismini 2006 senesinde aldığını, 1995 senesinde ilk kez 1. Lig adı ile düzenlenmeye başlanan ligin 2004 yılında Süper Lig adı ile anıldığını hatırlatarak, Lig ile ilgili kısa istatistikler paylaştı. Her sene kalitesinden ödün vermeyen, dünyanın gözde ligleri arasındaki yerini koruyan

Fotoğraflar: F. Öztürk

Şampiyon Beşiktaş kupasıyla

Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde mücadele eden ülkemizin değişik şehirlerinden gelerek konuğumuz olan 13 güzide takımı ağırlamaktan memnuniyet duyduğunu belirtti. Satrancın gözde sporlardan biri olduğunu, Denizli gibi güzel bir şehirde tüm sporcuların çok iyi vakit geçireceğini umduğunu söyleyen Tulay, ligi her sene değişik şehirlerde organize etmeyi planladıklarını da bildirdi. Başkan Tulay son olarak tüm kulüp temsilcilerine ve sporculara her şeyden önce dostça bir müsabaka ve başarı temennilerini iletti.

Tulay'ın ardından söz alan Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu Başkan Tulay'ın vermiş olduğu sayılardan memnuniyet duyduğunu, 10 Temmuz 2013'e kadar Denizli'de

Sıra	Takımlar	Maçlar	+	=	-	Pts.	MP	SB.
1	Beşiktaş Jimnastik Kulübü	12	10	0	2	20	70½	567,00
2	Kahramanmaraş Belediye Spor Kulübü	12	7	3	2	17	66½	481,75
3	Çallı Spor Kulübü	12	8	1	3	17	66½	480,00
4	Akdeniz Belediyesi Spor Kulübü	12	8	0	4	16	75½	456,00
5	Pera Spor Kulübü	12	6	3	3	15	67	412,25
6	T.S Alyans Spor Kulübü	12	6	2	4	14	65	379,75
7	İstanbul Teknik Üniversitesi Spor Kulübü	12	7	0	5	14	65	378,50
8	Aliağa Gençlik ve Spor Kulübü	12	7	0	5	14	64½	393,50
9	Tarsus Zeka Satranç Spor Kulübü	12	5	0	7	10	51	264,00
10	Ankara Demirspor Kulübü Derneği	12	3	3	6	9	57½	236,25
11	Ezgi Satranç Kulübü	12	2	3	7	7	53	180,75
12	Er Bakır Spor ve Kültür Kulübü	12	1	1	10	3	46	58,50
13	Ceyhan Belediye Spor Kulübü	12	0	0	12	0	32	0,00

satrancın konuşulacağını belirtti. Birbirinden başarılı 13 seçkin kulübü böylesi güzel bir organizasyonda misafir etmenin sevincini yaşadığını söyleyen İbanoğlu, Denizli satrancının geldiği noktadan da söz etti. Denizli'de satrancın bugünkü durumuna gelebilmesinde emeği geçen İl temsilcisi Ömer Sevinç, Yönetim Kurulu Üyesi Halil Hilmi Darı ve tüm satranç gönüllülerine teşekkürlerini iletti. Onların desteği ile Denizli ilinin satranç adına Türkiye'de çok önemli bir konumda olacağına inandığını belirten Ahmet İbanoğlu, böylesi nezih bir ortamda gerçekleştirilen organizasyonda emeği geçen herkesi kutladı.

Lig ikincisi Kahramanmaraş Belediye Spor Kulübü

Coğrafi konum olarak Ege Bölgesi'nin merkezinde olan Denizli'nin dünya mirası Pamukkale'ye sahip olduğunu ve bu sene UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası içine alınmış olan Pamukkale'nin 25. yılı olduğunu belirtti. Pamukkale ile özdeşleşen uluslararası bir satranç turnuvası yapmayı dilediklerini, bu konuda başkan ve yönetim kurulundan destek beklediklerini ifade eden İbanoğlu, tüm konukların Denizli'den güzel anılar ile ayrılacağını umduğunu belirterek, sporculara başarılar diledi.

Satranç Liginin sembolik açılış hamlesini Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay ve Denizli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu gerçekleştirdi.

Onüç kulübün yaklaşık iki hafta süresince centilmence mücadele ettiği karşılaşmalar sonunda Beşiktaş Jimnastik Kulübü şampiyon olurken, Kahramanmaraş Belediye Spor Kulübü ikinciliği, Çallı Spor Kulübü ise üçüncülüğü elde etti. Son turun son derece çekişmeli geçen karşılaşması Akdeniz Belediyesi Spor Kulübü ile Kahramanmaraş Belediye Spor Kulübü arasında oynandı. Maç sonunda 5,5 puan ile masadan ayrılmayı başaran Kahramanmaraş ekibi yedi kazanç üç beraberlik ve iki kayıp ile ikincilik kupasını evine götürdü. Oldukça kaliteli maçlar çıkartan, ligin yeni takımlarından Akdeniz Belediyesi Spor Kulübü ise bu sezonu dördüncü sırada bitirdi.

Lig üçüncüsü Çallı Spor Kulübü

Son turda Pera Spor Kulübü karşısına ilk üç masa dışında genç kadrosu ile çıkan Şampiyon Beşiktaş maçı 3-7 kaybetti. Pera elde ettiği bu kazanç ile ligi beşinci sırada tamamladı.

5-5 berabere biten Er Bakır Spor Kulübü ile Ezgi Satranç Kulübü mücadelesi sonunda ev sahibi Er Bakır ligden düşerken, Mersin ekibi ligi 11. sırada bitirdi.

Lig ailesine geçen yıl katılan Ceyhan Belediyesi Spor Kulübü, Ankara Demirspor Kulübü'ne 2-8 kaybederek ligden düşen bir diğer takım oldu. Ankara takımı bu galibiyetin ardından ligi onuncu sırada tamamladı.

Son turun önemli maçlarından birisi de Çallı Spor Kulübü ile İTÜ arasında oynandı. İTÜ'yü 6-4 yenmeyi başaran Çallı Spor Kulübü bu zaferle ligi üçüncü sırada bitirdi. Ligde uzun

yıllardır mücadele eden İTÜ ise sezonu yedinci sırada kapattı.

Aliağa Gençlik ve Spor Kulübü – Tarsus Zeka Satranç Kulübü arasındaki maç 7,5-2,5 İzmir ekibinin lehine sonuçlandı. Ligdeki yedinci galibiyetini elde eden Aliağa final sıralamasında sekizinci sırada yer alırken, Tarsus ligi dokuzuncu sırada bitirdi.

Dedeman Park Otel'de yapılan ödül törenine Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu, Pamukkale Üniversitesi Genel Sekreteri Prof. Dr. Kenan Çoyan, Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Yönetim Kurulu Üyeleri Doç. Dr. Selçuk Haşıloğlu, İbrahim Şencan, Nihal Duman, kulüp temsilcileri ve sporcular katıldılar.

Ana sponsorumuz Türkiye İş Bankası'nın Kurumsal İletişim Birim Müdürü Zuhal Üreten de sporcularımızı yalnız bırakmadı.

Başkan Tulay ve Zuhal Üreten

Başkan Tulay yaptığı konuşmada "Ülkemizin dört bir yanından gelerek konuğumuz olan ve onüç gün boyunca burada çekişmeli bir mücadele sergileyen onüç güzide kulübümüzle birlikte ligin son dakikasına kadar yaşanan heyecanın sonuna geldik.

Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde şampiyon olarak federasyonumuzun olanaklarıyla Avrupa Kulüpler Şampiyonası'nda Türkiye'yi temsil edecek olan kulübümüzü, Beşiktaş Jimnastik Kulübü'nü tebrik ediyor, şimdiden başarılar diliyorum. Onüç gün boyunca iyi bir takım ruhu içerisinde burada büyük mücadele veren tüm sporcularımızı ve onlara destek olan tüm kulüp yöneticilerimizi de yürekten kutlayarak, başarılarının devamını diliyorum" dedi.

Beşiktaş'ın kupa sevinci

Tulay ayrıca tüm sporcuların kalitesinden yıllardır ödün vermeyen, dünya satrancında bir marka haline gelmiş olan Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde yer almanın heyecanını yaşayarak iyi vakit geçirmiş olmalarını umduğunu belirtti.

Başkan Gülkız Tulay sözlerini, 2006 yılında değerli ismini lige veren ana sponsorumuz, ülkemizin ve dünyanın düşünen bankası, Türkiye İş Bankası'na bir kez daha teşekkür ederek, gelecek yıl yeni heyecanların yaşanacağı 2014 Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde yeniden buluşmayı dört gözle beklediğini söyleyerek noktaladı.

Türkiye Kulüpler Şampiyonası

Şampiyon Deniz Su Aquamatch

40 ilden ve KKTC'den toplam 56 kulübün katıldığı şampiyonada 824 sporcu yarıştı.

Zeynep Yetişgin
Spor Uzmanı
zeynepyetisgin@tsf.org.tr

2012-2013 Türkiye Kulüpler Satranç Şampiyonası 30 Haziran – 07 Temmuz 2013 tarihlerinde Denizli Vali Recep Yazıcıoğlu Kapalı Spor Salonu'nda organize edildi.

Türkiye'nin başarılı kulüplerinin bir araya geldiği şampiyonada bu sezon 56 kulüpten 824 sporcu mücadele etti. Kulüpler finalinde 12 GM (Büyükusta), 15 IM (Uluslararası Usta), 8 FM (FIDE Ustası), 1 CM (Usta Adayı), 3 WGM (Kadın Büyükusta), 7 WIM (Kadın Uluslararası Usta), 1 WFM (Kadın FIDE Ustası), 1 WCM (Kadın Usta Adayı) yer aldı.

Şampiyonanın açılışına Denizli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu, Denizli İl Milli Eğitim Müdürü Sebahattin Akgül, Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Federasyon Asbaşkanı Aşkın Keleş, Yönetim Kurulu Üyeleri Halil Hilmi Darı, Nihal Duman, Doç. Dr. Selçuk Haşıloğlu ve Temsilcilikler Koordinasyon Kurulu Başkanı, Merkez Hakem Kurulu Üyesi Uğur Tülüce katıldı.

Yaptığı konuşmaya Federasyon Başkanı Gülkız Tulay'ın sevgi ve selamlarını ileterek başlayan Başkan Vekili Doğruer, Denizli spor camiasına destekleri ve misafirperverlikleri için teşekkür etti. Doğruer, önümüzdeki dönemde kurulacak ikinci ligin müjdesini vererek, katılan tüm kulüplere başarı dileklerini iletti.

Açılışta söz alan Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu Denizli'de eş zamanlı iki büyük şampiyonanın gerçekleşmesinden duyduğu mutluluğu belirterek, uzun bir süre Denizli'de de satrancın konuşulacağını belirtti. Türkiye satrancın en aktif branşlardan olduğunu sözlerine ekleyen İbanoğlu, satrancın bugünkü durumuna gelebilmesine gönül veren federasyon yönetimine ve tüm satranç ailesine teşekkürlerini iletti.

Bir hafta süren çetin mücadelelerin ardından Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'ne yükselen takımlar şunlar oldu;

Başlangıç sıralamasında da zirvede olan Deniz Su Aquamatch Gençlik Spor Kulübü şampiyon olurken, Antakya Belediye Gençlik Spor Kulübü ikinciliği, üçüncülüğü ise Türk Hava Yolları Spor Kulübü aldı.

Şampiyona sonunda ilk 24'e kalan kulüpler ise gelecek yıl kurulacak olan ikinci ligde mücadele edecekler.

Şampiyona ödül töreni Denizli Pamukkale Üniversitesi Kredi Yurtlar Kurumu Müdürlüğü Vali Recep Yazıcıoğlu Spor Salonu'nda gerçekleştirildi.

Törende söz alan Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay, başta Denizli Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu olmak üzere tüm yönetime ve emeği geçen herkese teşekkürlerini iletti. Satrancın gün geçtikçe güçlendiğini belirten Tulay, Türkiye Kulüpler Şampiyonası'nda ilk üçe girerek önümüzdeki sezon Türkiye İş Bankası Satranç Ligi'nde mücadele edecek takımları tebrik etti.

Tulay, bu sene ilk yirmi dörtte yer alan takımların kurulacak ikinci ligde

Fotoğraflar: Z. Yetişgin

mücadele edeceklerini belirterek, tüm katılımcılara sevgi ve selamlarını iletti.

Tulay'ın ardından söz alan Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Ahmet İbanoğlu, böyle güzel bir organizasyona ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyduğunu dile getirerek, tüm satranç ailesine teşekkürlerini iletti. Böyle kaliteli bir ekip ile satrançta pek çok başarıya imza atılacağına inandığını söyleyen İbanoğlu, şampiyonaya katılan tüm sporcuları tebrik etti.

Dereceye giren sporcuların ve takımların ödülleri, Ahmet İbanoğlu, Gülkız Tulay, TSF Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer, Asbaşkan Aşkın Keleş, Yönetim Kurulu Üyeleri Selçuk Haşıloğlu, Nihal Duman ve Merkez Hakem Kurulu Başkanı Olgun Kulaç tarafından verildi.

Sıra	Takımlar
1	Deniz Su Aquamatch - İstanbul
2	Antakya Belediye G.S.K
3	Türk Hava Yolları - İstanbul
4	Taşduvar Satranç S. K. - Ankara
5	Denizli Pamukkale Ünv. S.K.
6	Bursa Büyükşehir Belediye S. K.
7	Alaplı Aktif G.S.K - Zonguldak
8	Kocaeli Büyükşehir Bel. Kağıtspor K.
9	Salihli Sardes Satranç K. - Manisa
10	Samandağ Altın Piyon S.K. - Hatay
11	Burdur 90. Yıl S. K.
12	PAÜSA - Denizli
13	Antalya Deniz G. S. K.
14	Gökçeada S.K. - Çanakkale
15	SADER S. K. - Gaziantep
16	Atatürk Ünv. S.K. - Erzurum
17	Taşkınköy S. K. - KKTC
18	Gerçek Spor Kulübü - Samsun
19	07 Deniz G.S. K. - Antalya
20	EGO S. K. - Ankara
21	Kayseri Şeker Spor Kulübü
22	Azdur Spor Sanat ve Kültür K. - Ordu
23	Karaman Belediye S.K.
24	Karaman Sağlık S.K.

Şampiyon Deniz Su Aquamatch Gençlik Spor Kulübü

İkinci Antakya Belediye Gençlik ve Spor Kulübü

Üçüncü Türk Hava Yolları Spor Kulübü

Türkiye Emektarlar Şampiyonası

Metin Kayaman şampiyon

Dr. M. Sabri Koçak
IV. Kademe Antrenör
kocaksabri@yahoo.com

Türkiye Emektarlar Satranç Şampiyonası 30 Temmuz - 03 Ağustos 2013 tarihlerinde Ankara Angora Hotel'de gerçekleştirildi. Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay turnuvanın açış konuşmasında, federasyon olarak emektarlar kategorisini önemsediklerini ve bu kategoriye katılımın arttırılması için çaba sarf edeceklerini söyledi. Turnuvaya 11 oyuncu katıldı. Gözler rahatsızlığı nedeniyle yarışmaya katılamayan satranç duayeni Hayri Özbilen ve yarışma ilk planlandığı tarihte yapılamadığı için memleketi Üsküp'te bulunan Salih Muratoğlu'nu aradı. Şampiyonluk kupasını 4,5 puanla Metin Kayaman elde ederken, ikinci 4 puanla Ahmet İsmail Doğantuğ, üçüncü ise 3 puanla Mustafa Yüksel oldu.

İlk turda turnuvanın ilk sürpriz puan kaybını yarışmanın iddialı isimlerinden üç numaralı seri başı Cem Pekün yaşadı. Ankara'dan katılan ve sekizinci sıradan başlayan 1686 Elo'lu Şükrü Alkan 2084 Elo'lu güçlü rakibinden beraberlik koparmayı başardı. Turnuva beş tur olduğu için yarım puan da çok değerliydi. İlk turda diğer eşlendirmelerde beklenen sonuçlar alındı.

İkinci turda daha fazla sürpriz oldu. Yine turnuvanın iddialı isimlerinden iki numaralı seri başı 2091 Elo'lu Mustafa Yüksel Ankaralı oyuncu 1819 Elo'lu Metin Kayaman'dan beklemediği bir yenilgi aldı. Beşinci masada da daha önce emektar milli oyuncu unvanı elde etmiş olan İbrahim Bapoğlu, Eyüp Türkücü'ye kaybetti. Diğer masalarda olağan sonuçlar alındı. Bu sonuçlar turnuvaya heyecan getirdi.

Üçüncü turun sürprizini yine Metin Kayaman gerçekleştirdi. Aslında Kayaman'ın arda arda gelen başarıları turnuvanın sonucu hakkında da ip uçlarını vermeye başlamıştı. Başlangıç sıralamasına göre beşinci olarak şampiyonaya başlayan Ankaralı emektar sporcu Metin Kayaman üçüncü turda seri başı Ahmet İsmail Doğantuğ karşısında beyaz taşlarla galip gelerek zirvede yalnız kaldı. Böylelikle dördüncü tura girildiğinde tam puanla yoluna devam eden tek isim kaldı, Metin Kayaman. Mustafa Yüksel de üçüncü turda derece için mücadele eden güçlü rakibi Cem Pekün'ü yenerek saf dışı bıraktı ve yoluna devam etti.

Dördüncü turda birinci masada

Metin Kayaman, Şükrü Alkan ile beraberlik yaparak zirve için iddiasını sürdürdü. Ama bu turda esas fırtına ikinci masada koptu. Kayaman'ın yakın takipçileri İsmail Doğantuğ ile Mustafa Yüksel eşleşmişti. Galip gelen taraf Doğantuğ oldu. Böylece İsmail Doğantuğ da birincilik iddasından vazgeçmemiş oldu. Her şey son turda alınacak sonuçlara kalmıştı. Ancak bu arada iddalı isimlere üst sıralardan rakip kalmamıştı. Bu yüzden Metin Kayaman büyük bir şans yakalamıştı. Son turda hem Kayaman hem de Doğantuğ galip gelince Metin Kayaman da şampiyonluğunu ilan etmiş oldu.

Türkiye Emektarlar Şampiyonası 03 Ağustos 2013 Cumartesi günü 16:00'da gerçekleşen ödül töreni ile sona erdi. Federasyon Asbaşkanı Aşkın

Turnuvanın açılışında Federasyon Başkanı Gülkız Tulay Yarışmacılarla birlikte. Mustafa Yüksel (solda) turnuvayı üçüncü bitirdi ve Selim Hikmet Erkan

Keleş, federasyon yayın kurulu üyesi ve Ankara il temsilcisi Nilüfer Çınar Çorlulu ile federasyon yayın kurulu üyesi ve Mavikale Yazı İşleri Müdürü Fatma Yılmaz ilk üç derecenin kupalarını sahiplerine teslim etti.

İbrahim Bapoğlu - İsmail Doğantuğ

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗c4 ♗c5 4.c3 ♕e7 5.0–0 d6 6.d4 ♗b6 7.d5 ♘b8 8.♕e2 ♗g4 9.♗e3 ♘f6 10.♗×b6 a×b6 11.♘bd2 0–0 12.♕e3 ♘bd7 13.b4 ♘h5 14.h3 ♗×f3 15.♕×f3 ♘f4 16.♔h2 ♘f6 17.♖fe1 g6 18.♘f1?

Buraya kadar her iki taraf içinde bazı yerlerde daha iyi seçenekler söz konusu olsa da nispeten dengeli bir konuma ulaşılmıştı. Bu hamlede Beyaz, elinde fırsat ver iken 18.g3 ile sahasına sokulmuş atı bulunduğu yerden uzaklaştırmalı, diğer kanatta ve merkezde karşı oyunlar aramalıydı. 18.g3 ♘4h5 19.a4=

18...♕d7 19.♘e3 ♔g7 20.♗f1 c6 21.g3 ♘4h5 22.♘g4?

Beyaz, rakibinin atlarından haklı olarak fazlaca ürkmüş görünüyor. Oysa hala oyunda tutunma şansı vardı. 22.a4 c×d5 23.e×d5 ♖×a4 24.♖×a4 ♕×a4 25.♘c4=

Turnuva Sonucu								
SS	BS	Adı - Soyadı	UKD	Elo	Puan	BH.	BH.	SB
1	5	Metin Kayaman	1812	1819	4½	12	9½	13,25
2	1	A. İsmail Doğantuğ	2161	2120	4	11½	10	7,50
3	2	Mustafa Yüksel	2124	2091	3	13	11	5,00
4	10	Alaattin Çiftçi	1678	0	3	10½	9	4,50
5	4	Hayati Topaloğlu	1814	1838	3	8½	7	5,50
6	8	Şükrü Alkan	1724	1686	2½	13	11	6,00
7	7	Selim Hikmet Erkan	1759	1735	2½	13	10½	4,75
8	3	Cem Pekün	2200	2084	2½	10	8½	6,25
9	6	İbrahim Bapoğlu	1831	1805	2	10½	9	3,50
10	9	Eyüp Türkücü	1369	1431	2	9½	8	3,00
11	11	Kadir Duran	1305	0	1	12	9½	0,50

22...c×d5 23.e×d5 ♖a3 24.♗e2?

Yararsız bir hamle.

24...♖c8 25.♖ec1 ♕c7 26.♕e3 ♘g8 27.♖ab1 ♖×c3 28.♖×c3 ♕×c3 29.♖b3 ♕c2–+ 30.♖d3 f5??

Beyaz tam maçı kazandı derken bir çift soru geldi ve Siyaha oyunu eşitleme fırsatı geçti.

31.♘×e5! d×e5 32.♗×h5 g×h5 33.♕×e5+??

Ama buraya kadar! Beyaz yine eşitlik şansını kullanamıyor. 33.♕g5+! ♔h8 *(33...♔f7 34.♖f3+–)* 34.♕×f5 ♕e2 35.♖e3 ♕b2 36.♖b3 ♕e2 37.♖e3= Siyah e5'i bırakamıyor.

33...♔g6 34.♖f3 ♘f6 35.♔g2 ♕e4 36.♕×e4 f×e4 37.♖f4 ♖d8 38.f3 ♖×d5 39.f×e4 ♖d2+ 40.♔f3 ♖×a2 41.e5 ♖a3+ 42.♔f2 ♖a2+ 43.♔f3 ♖a3+ 44.♔f2 ♘d5 45.♖d4 ♘c3 46.♖d6+ ♔f5 47.♖×b6 ♘e4+ 48.♔g1 ♖×g3+ 49.♔h2 h4 50.♖×b7 ♘g5 51.e6 ♘f3+ 0–1

Metin Kayaman - Mustafa Yüksel

1.d4 e6 2.c4 f5 3.♘c3 ♘f6 4.♘f3 ♗b4 5.g3 ♗×c3+ 6.b×c3 b6 7.♗g2 ♗b7 8.0–0 0–0 9.a4 a5 10.♗a3 ♖e8 11.♖b1 ♗e4 12.♖b2 ♘a6 13.♘d2 ♗×g2 14.♔×g2 e5 15.e3 d6 16.♕c2 ♕d7 17.♖d1 f4 18.e4 e×d4 19.c×d4 f×g3 20.h×g3 ♕g4 21.f3 ♕g5 22.♘f1 ♘h5 23.♕d2 ♕g6 24.♖b5 h6 25.g4 ♘f6 26.♘g3 ♖ad8?

Siyah ♘b4 ile a dikeyinde kale ile etkin olma iddiasından böylece vazgeçmiş oluyor.

27.♕f4

27.g5! ♘h5 28.♘×h5 ♕×h5 29.g×h6 ♕×h6 30.♖g5 ♘b4 31.♖h1+–

27...♖f8?

27...♘h7 28.♕f5 ♘f8 ve Siyah

Soldan sağa: Mustafa Ulusoy (hakem), Aylin İbişoğlu (başhakem), Antrenör M. Sabri Koçak, Şükrü Alkan, Alaattin Çiftçi, Kadir Duran, Eyüp Türkücü, Metin Kayaman, İbrahim Bapoğlu, Hayati Topaloğlu, Selim Hikmet Erkan, Mustafa Yüksel

oyunda kalmayı sürdürür.

28.♘f5 ♖fe8? 29.♖h1 ♘h7 30.♘×h6+ g×h6 31.♖×h6 ♕g7 32.♖×h7 ♔×h7 33.♖h5+ ♔g8 34.♖g5 ♘b4 35.♖×g7+ ♔×g7 36.♗c1 ♖h8 37.♕g5+ ♔f7 38.♕f5+ ♔g7 39.♗g5 ♖df8 40.♕e6 ♘c2 41.e5 ♘e1+ 42.♔f2 d×e5 43.♔×e1 1–0

Metin Kayaman - İsmail Doğantuğ

1.c4 g6 2.♘c3 ♗g7 3.♘f3 c5 4.g3 ♘c6 5.♗g2 e6 6.d3 ♘ge7 7.0–0 0–0 8.♗g5 h6 9.♗e3 d6 10.♕c1 ♔h7 11.♖d1 ♘f5 12.♗d2 d5??

Siyah merkezden oyunu açmak için yaptığı girişimde erken bir gafla piyon kaybediyor.

13.c×d5 e×d5 14.♘×d5 ♘cd4

14...♕×d5?? 15.♘g5+ h×g5 16.♗×d5+–

15.♘×d4 ♘×d4 16.♘c3 ♗g4 17.♖e1 ♖c8 18.h3 ♗e6 19.♔h2?

Beyaz rakibine vezir kanadından karşı oyun şansı veriyor. Oysa b7 piyonunu almakta bir sakınca yoktu. 19.♗×b7 ♖b8 *(19...♗×h3 20.♗×c8 ♕×c8 21.f3 c4 22.d×c4 ♕×c4 23.♗e3±)* 20.♗g2 ♖c8 21.b3+–

19...b5 20.e3? b4?

Her iki taraftan da art arda birer hata geldi. 20...♘c6 21.♘×b5 ♘e5 22.♘×a7 ♖b8 23.d4 c×d4 24.e×d4 ♕×d4 devamyolunda Siyah oyunu eşitleyip karşı şans yakalayabiliyordu.

21.♘e4 ♘f5 22.♘×c5 ♕b6 23.♘×e6±

23.d4!+–

23...♖×c1 24.♘×f8+ ♗×f8 25.♖e×c1 h5 26.♖c8 ♗d6 27.♔g1 ♕a6 28.♖c4 b3 29.a3 ♗e5 30.♗c3 ♗×c3 31.♖×c3 ♕e6 32.d4 a5 33.♖ac1 a4 34.♖c6 ♕e8 35.♖c8 ♕b5 36.♗f1 ♕a5 37.♖1c3 h4 38.g4 ♘d6 39.♖8c5 ♕d8 40.♗d3 ♔g7 41.♖c6 f5 42.♖a6 f×g4 43.h×g4 h3 44.♖cc6 h2+ 45.♔h1 ♕f6 46.♖c7+ ♔h6 47.f4 ♕d8 48.♖aa7 ♕g8 49.♖h7+ ♕×h7 50.g5+ ♔h5 51.♖×h7+ ♔g4 52.♔×h2 ♘e4 53.♖f7 ♘g3 54.d5 1–0

İsmail Doğantuğ - Mustafa Yüksel

1.e4 e6 2.d3 d5 3.♘d2 ♘f6 4.♘gf3 c5 5.g3 ♘c6 6.♗g2 ♗e7 7.0–0 0–0 8.♖e1 b5 9.e5 ♘d7 10.♘f1 f6 11.e×f6 ♗×f6 12.c4 b×c4 13.d×c4 ♘b6 14.♘e3 ♘d4 15.a4 ♖b8 16.c×d5 ♘×d5 17.♘×d5 e×d5 18.♘×d4 c×d4 19.♕h5 ♗b7?

19...♔h8 20.♕×d5 d3 21.♖d1 ♕×d5 22.♗×d5 ♗×b2 23.♗×b2 ♖×b2=

20.♗f4 g6 21.♕d1 ♖c8 22.♕b3 ♕d7 23.♗e5 ♗a8 24.♗×f6 ♖×f6 25.♖ac1

25.♕d3 ♖c4 26.b3 ♖b4 27.♖e5 ♗c6 28.♖ae1±

25...♖×c1 26.♖×c1 ♖b6 27.♕d3 ♖b4 28.h4

28.♕e2 (Tehdit 29.♗h3 ♕×h3 30.♕e8+ ♔g7 31.♖c7++–) 28...d3 29.♕×d3 ♖×b2 30.♖c5 ♖b8 31.♕c3 ♖b1+ 32.♗f1 ♖b8 33.♗b5+–

28...♗b7 29.h5 g×h5 30.♕d2 ♖b6 31.♕×d4 ♕f7 32.a5 ♖c6 33.♖e1 ♖e6 34.♖×e6 ♕×e6 35.♕×a7 ♕c6 36.♕b8+ ♔g7 37.♕e5+ ♔g6 38.♗f3 ♕b5 39.♗×h5+ ♔h6 40.♗e8 ♕a6 41.♕f4+ ♔g7 42.♕f7+ ♔h6 43.♕f8+ 1–0

Türkiye Kadınlar Şampiyonu

WGM Betül Cemre Yıldız

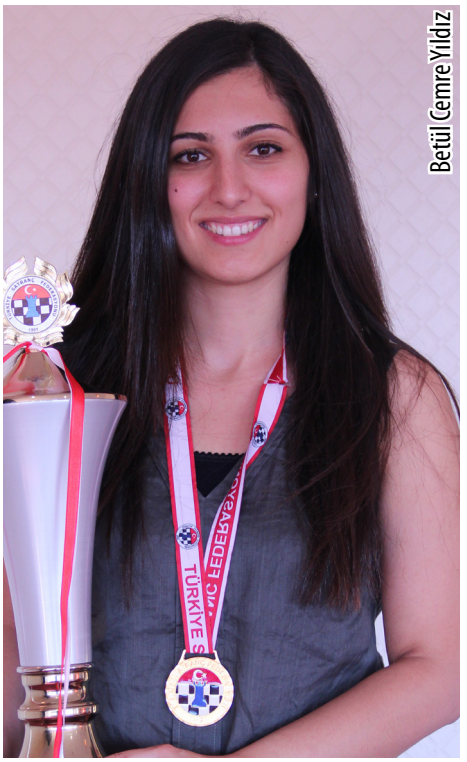
Görkem Özdemir
TSF
gorkem.ozdemir@tsf.org.tr

Arzum Elektrikli Ev Aletleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi sponsorluğunda organize edilen 2013 Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası 17-22 Haziran 2013 tarihlerinde Gaziantep Tilmen Otel'de gerçekleştirildi.

Şampiyona, Türkiye Satranç Federasyonu Başkan Vekili Prof. Dr. Yusuf Doğruer'in açılış konuşması, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Kıvanç Güngör, Arzum Pazarlama Müdürü Yeliz Bilgin Ünal ve Gaziantep Satranç İl Temsilcisi Fatih Remzi Ekinci'nin sembolik açılış hamlelerinin ardından başladı.

K.K.T.C.'den ve 19 ilden toplam 81 sporcunun katıldığı şampiyona sonunda WGM Betül Cemre Yıldız ile WIM Khayala Isgandarova eşitlik bozma maçları oynadılar. Eşitlik bozmadan galip ayrılan Yıldız, dokuzuncu kez Türkiye Kadınlar Şampiyonluğunu ilan etti. WCM Kardelen Cemhan ise 7,5 puan ile bronz madalyanın sahibi oldu.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Şahin, Gaziantep Valisi Erdal Ata, Milletvekili Derya Bakbak, Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Asım Güzelbey, ana sponsorumuz Türkiye İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı Senar Akkuş, Kurumsal İletişim Müdürü Suat Sözen, Arzum Yönetim Kurulu Başkanı Murat Kolbaşı'nın katılımlarıyla gerçekleştirilen ödül töreninde

Betül Cemre Yıldız

Türkiye Satranç Federasyonu Başkanı Gülkız Tulay'ın bakanımıza plaketini sunmalarının ardından 7 - 16 yaş altı kategorilerinde en iyi dereceyi yapan sporculara ödüllerini Vali Erdal Ata ve Arzum İhracat Direktörü Alp Somyürek verdi.

B. Cemre Yıldız – Aytolun Gürcan

Analiz: B.C. Yıldız

1.d4 d5 2.♘f3 ♘f6 3.c4 e6 4.e3 ♗e7 5.♘bd2 0–0 6.♗d3 d×c4 7.♘×c4 c5 8.0–0 ♘bd7 9.♕e2 b6 10.♖d1 ♕c7 11.b3 ♗b7 12.♗b2 ♖ac8 13.e4 c×d4 14.♘×d4 ♘c5 15.♘b5 ♕b8 16.♗e5 ♕a8 17.f3

[17.♘c7 ile kalite kazanmak mümkündür. 17...♖×c7 18.♗×c7 ♘×d3 19.♕×d3 ♗×e4 20.♕f1

Maçta bu varyantı hesapladım. Siyahın kalite eksikliğine karşı konumu çok da kötü değildir. Kalite kazancı yerine uzun vadede kazanca zorlamayı tercih ettim.]

17...♘×d3 18.♖×d3 ♖cd8 19.♖ad1 ♖×d3 20.♖×d3 ♗c5+ 21.♔h1 a6?

[21...♗c6 22.♘bd6 ♖d8 23.♗×f6 g×f6 24.♕b2±]

22.♘c3

[⌓22.♘bd6 daha aktif bir hamleydi. 22...♘e8 (22...♗c6 23.♗×f6 g×f6 24.f4+–) 23.♕d2 f6 24.♘×e8 ♖×e8 25.♗d6±]

22...♗c6 23.♗d6

[23.♗×f6! g×f6 24.e5 f5 (24...♗e7 25.♘×b6±) 25.♕d2±]

23...♗×d6 24.♖×d6 ♘e8 25.♖d1 ♕b8 26.♕e3±

Siyahın vezir kanadında zayıflık yaratmak gerek

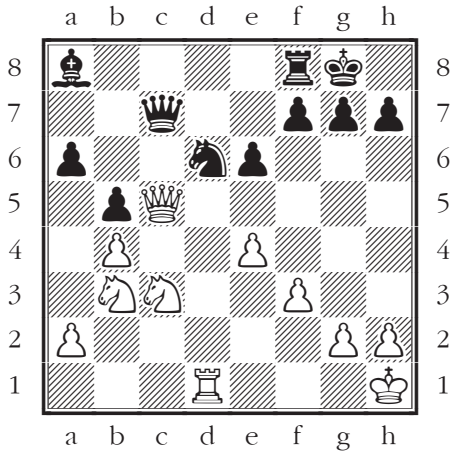
26...b5 27.♘a5 ♕c7 28.b4 ♗a8 29.♘b3

Amacım **♕c5** ile vezirleri kırışmaya zorlayarak a6 karesine saldırmaktı.

29...♘d6?! hamlesi ile siyahlar vezirleri değişmek zorunda kaldı.

[29...♘f6 30.♕c5 ♕c8 31.♖d6 ♗b7±]

30.♕c5

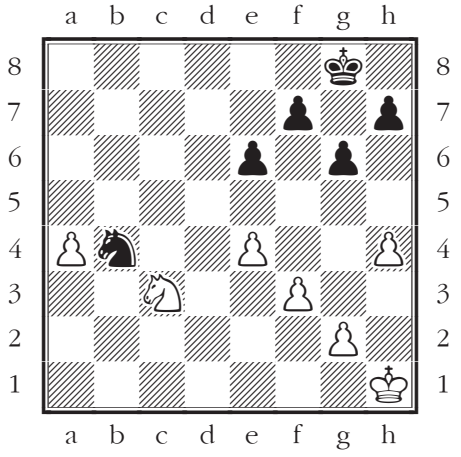
30...♕×c5 31.♘×c5 ♘c4 32.♘×a6 ♗c6 33.♘c7 g6 34.♘7×b5 ♗×b5 35.♘×b5 ♖b8 36.♖c1

[36.a4?! ♘b2 37.♖a1 ♘×a4 38.♖×a4 ♖×b5]

36...♘e5 37.a4 ♘d3 38.♖b1 ♖c8 39.h4 ♖c4 40.♖b3

At oyunsonunun kazanç olduğunu bildiğim için bir an önce kaleleri değişmek istedim.

40...♘×b4 41.♖c3 ♖×c3 42.♘×c3

42...♔f8 43.♔h2 ♔e7 44.♔g3 ♘c6 45.f4 h5 46.e5 f6 47.e×f6+ ♔×f6 48.♘e4+ ♔e7

[48...♔f5 49.♘d6+ ♔f6 50.♘c4 ♔f5 51.a5+−]

49.♔f2 e5 50.♔e3 ♔e6 51.♘g3 ♘b4 52.♔e4 e×f4 53.♔×f4 ♘d5+ 54.♔g5 ♘e3 55.♔×g6 ♘×g2 56.♔×h5 ♘×h4?

Sanırım Aytolun zaman sıkışmasında şahın a4 piyonunu aldığını hesapladı. Ancak at tam zamanında c3 karesine giderek a4 piyonunu korur.

57.♔×h4 ♔d5 58.♘e2 ♔c4 59.♘c3 ve daha sonra beyaz şah yaklaşarak a4 piyonunu sürer.

1–0

Şampiyona sonunda ilk 12 dereceye giren sporcular;

1. Betül Cemre Yıldız (10 puan)
2. Khayala Isgangarova (9 puan)
3. Kardelen Cemhan (7,5 puan)
4. Ebru Kaplan (6,5 puan)
5. Aytolun Gürcan (6,5 puan)
6. Şevval Doğan (6,5 puan)
7. Hande Zengin (6,5 puan)
8. Ayça Aksoy (6,0 puan)
9. Sena Gökçen Yolal (6,0 puan)
10. Deniz Fırat (6,0 puan)
11. Büşra Arığ (6,0 puan)
12. Elif Özsayın (6,0 puan)

Çin'de tarihi zafer

Türkiye 16 Yaş Dünya üçüncüsü

Hindistan'ın şampiyon, Rusya'nın ikinci olduğu Dünya 16 Yaş Altı Olimpiyatı'nda Türkiye tarihinde bir ilke imza atarak yedinci sırada başladığı yarışmayı üçüncü sırada bitirdi.

Ilgaz Gümüştaş
II. Kademe Antrenör
j_timman@hotmail.com

Fotoğraflar: Aşkın Keleş

Dünya 16 Yaş Altı Olimpiyatı 21-29 Temmuz 2013 tarihlerinde Çin'de gerçekleştirildi. 25 ülkeden 32 takımın katıldığı Olimpiyatlarda ülkemizi IM Vahap Şanal, IM Batuhan Daştan, IM Cemil Can Ali Marandi, Volkan Sevgi ve Ezgi Menzi gibi oldukça güçlü bir kadro temsil etti. Bu kadroyla ülkemiz eski yıllara göre oldukça güçlüydü ve yedinci sıradan başladığı turnuvayı üçüncü bitirerek Olimpiyat tarihinde ilk defa dereceye girmeyi başardı.

İlk turda Çin Satranç Federasyonu takımıyla karşılaştık ve 3-1 gibi bir skorla maçı kazandık. Batuhan Daştan, Cemil Can Ali Marandi ve Nezihe Ezgi Menzi maçlarını kazanırken, tek kaybımız Volkan Sevgi'den gelmişti. Önemli olan takımın kazanmasıydı, biz bir takımdık ve 2. tura hazırdık.

Tur 2'de QD NO 2 Orta Okulu'nun Satranç Kulübü ile karşılaştık. Maçtan yine 3-1 gibi güzel bir skorla ayrılıp yolumuza devam ediyorduk. Üçüncü masamız Volkan Sevgi turnuvaya iyi bir başlangıç yapamamıştı ve 3. turda yerini Batuhan Daştan'a bırakacaktı.

Tur 3'te oldukça zor bir galibiyet aldık. CQBS Orta Okulu'nun ilk iki masası 2200 Elo üstü oyunculardan oluşuyordu. Biz rakip takımı 2.5-1.5 gibi bir skorla geçmeyi başarıyor, yolumuza devam ediyorduk. Bu maçta Volkan Sevgi'nin yerine maça çıkan Batuhan Daştan da kaybetmişti. Sonuçta yine milli takımımız kazanmıştı ve biz yolumuza tam puanla devam ediyorduk.

Tur 4'te Güney Kore Takımı ile karşılaştık. Rakip takımın dört masası da bizden Elo puanı olarak güçsüzdü. Bunun sonucunda 4-0 gibi harika bir skorla turnuvaya devam ettik. Moraller harikaydı. Yükselişimiz hız kesmeden devam ediyordu.

Tur 5'te 1. masaya çıkmayı başardık ve turnuvanın en iyi ikinci takımına karşı oynadık: Hindistan! En iyilerin masasında iki takım da güçlerini sonuna kadar kullandılar ama eşitliği bozamadılar. İlk masamız Vahap Şanal kendisi gibi 2400 Elo puanlı rakibini yenmeyi başarmış, ikinci masada Batuhan Daştan ve 3. masamız Cemil Can Ali Marandi 2400 Elo'lu rakipleriyle berabere kalmış ama son masada Nezihe Ezgi Menzi 2368 Elo'lu rakibine yenilmekten kurtulamamıştı. Sonuç 2-2 berabere. Yine de turnuvanın en güçlü takımlarından birine yenilmediğimizi göstermiş ve bu sonuçla adeta final sıralamasında gelecek güzel sonucun işaretini vermiştik. Biz iyi bir takımdık!

Tur 6'da satrancın tarih boyunca en önemli temsilcilerinden İran'a karşı oynuyorduk. Ne yazık ki ilk yenilgimizi aldık. Hem de ucu ucuna kaybetmiştik. 1.5-2.5 biten maçın sonucunda belki de üst masalarda en güçlü rakiplere karşı oynamamızın getirdiği yorgunluk vardı. İlk üç masada Vahap Şanal, Batuhan Daştan, Cemil Can Ali Marandi berabere kalırken son masada 2194 Elo'lu rakibine karşı kaybeden Volkan

Sevgi vardı.

Tur 7'de yine oldukça güçlü bir takımla karşılaştık. Çin 1 takımına 1-3 kaybederken tek galibiyetimiz 2399 Elo'lu rakibini yenen Batuhan Daştan'dan geliyordu. Arka arkaya alınan iki mağlubiyet moralleri bozmuştu. Yine de tekrar toparlanma sırası bizdeydi. Sona üç tur kala, çıkışımız başlayacaktı.

Tur 8'de net bir skor aldık. QDYC Satranç Kulübü'ne 4-0 gibi bir zafer kazanırken takımda tekrar moraller yerine gelmişti. Geriye son 2 tur kalmıştı ve en iyi oyunumuzu sahneye koymalıydık.

Tur 9 bizim için bir dönüm noktası oldu. Vietnam takımıyla karşılaştık ve 2.5-1.5 gibi bir skorla bu takımı aşmayı başardık. Bu sonuç, olimpiyatta dereceye girmemizin yolunu açan en önemli galibiyetlerden biri oldu. Son tur final oynayacaktık ve mutlaka kazanmamız gerekiyordu.

Tur 10 bizim için oldukça zorlu oldu. Sonucu ise harika bir skora doğru gitti. Çin 2 takımını bir önceki turda Vietnam takımını geçtiğimiz gibi geçiyor, 2.5-1.5 gibi bir fark bize büyük bir zafer kazandırıyordu. Tarihimizde ilk defa Olimpiyat üçüncüsü oluyorduk. Turnuvaya iyi başlangıç yapamayan Volkan Sevgi, son masada aldığı galibiyetle bize olimpiyat derecesini armağan ediyordu. Takımımız bir bütün halinde mücadele vermiş ve Türkiye'ye kupayla geri dönüş hazırlıklarına başlamıştı.

Ezgi, Batuhan, Gurevich, Cemil Can, Volkan ve Vahap

Takımımızın dönüş hazırlıkları yaptığı sırada ben de düşünceler bahçesine dalmış çözümünü bildiğim, bilmediğim soruların derinliğinde adeta kaybolmuştum. Yazımın devamında işte o anki duygu ve düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum:

Bir Bahçenin Ortası

Sesinde ne var biliyor musun

Bir bahçenin ortası var.

Cemal Süreya

Yazımın bundan sonraki bölümünde bir maç analizi ya da bir turnuva değerlendirmesi olmayacak, açılışların teorik kısımlarında da kaybolmayacağız. Sadece kazanılan bir başarının durum değerlendirmesini yapmaya çalışacağız.

Uzaklarda, oldukça uzaklarda milli takımımız ülkemizi 16 Yaş Altı Olimpiyatı'nda temsil etti. Biz yazın kavurucu sıcaklarıyla boğuşurken (21-29 Temmuz 2013), ülkemizin Çin'de aldığı bu başarının (sıcaklardan mı yoksa çok uzaklarda olduğu için mi) pek farkına varamadık sanki.

25 ülkeden katılan takımlar arasında oyuncularımız IM Vahap Şanal, IM Batuhan Daştan, IM Cemil Can Ali Marandi, Volkan Sevgi ve Ezgi Menzi'den oluşan takımımız daha önce

elde edemediğimiz bir başarıya imza attılar: Olimpiyat üçüncülüğü!

Bugüne kadar küçük yaş gruplarında dünyada birçok derece elde etmiştik. Dünya şampiyonlukları, Avrupa şampiyonlukları ve bunun gibi birçok önemli turnuvada küçük sporcularımız kendini kanıtlamıştı. Peki, neden yaş ilerledikçe kazanılan başarılar azalıyordu? Çocuklarımız dünyada birçok derece elde ederken neden ileri yaşlarda bu başarıları gösteremiyorduk? Asıl soru burada yatıyor. Yaş ilerleyince eğitim sistemimizdeki hatalar bütün yaşamımızı etkiliyor. Çocuklar dershaneden dışarı adımlarını atamıyorlar. Sınavlarda dolduracakları kutular sanki hep aynı şıkka çıkıyor: Tek başına bir yaşam; sporun, sanatın, sosyalliğin reddedilmesi.

Arkadaşlarınla gezmek zaman kaybı, satranç veya başka bir spor sınavını olumsuz etkiler, ders dışındaki kitaplar gereksiz bir eğlence; tiyatroya, sinemaya gitmeyi düşünme bile. Kazanacakları üniversite ve bölüm böyle bir dayatma karşısında doğal olarak hayatlarının dönüm noktasını oluşturuyor. İş bu durumda olunca şöyle çaresiz bir cümle duyarız genç satranç oyuncusundan "Şimdi sınavlarım var, satranca ara veriyorum. Okulu kazanınca tekrar satranca geri döneceğim.

Şöyle bir şarkı sözü çalınıyor kulaklarda;

"Gurbete giden döner mi dönmez mi belli değil bilirim. Ben bir karaağaç gölgesi buldum. Cebimde ümitlerim."

Şimdi ise 16 yaş altında olimpiyat üçüncülüğü almış olmamız, geldiğimiz seviyede yaşın 16'ya dayandığını gösteriyor. Ülkemizin dünyadaki bu sesi, bir bahçenin ortası gibi ferahlık verdi biz satrançseverlere. Umut dolduk, yeni bir heyecanla doldu adeta içimiz. Gelecek güzel günlere bir merhaba oldu. Sınav sisteminin ortasında bile neler

Final Sıralaması - İlk 10						
Sıra	Team	+	=	-	MP	Puan
1	Hindistan	8	2	0	18	30,5
2	Rusya	8	1	1	17	30.0
3	Türkiye	7	1	2	15	26.0
4	Macaristan	6	3	1	15	25.0
5	Çin -1	6	2	2	14	29.0
6	Amerika 2	6	2	2	14	26.0
7	İran	7	0	3	14	23.0
8	Çin 2	6	1	3	13	26.0
9	Avusturalya 1	6	1	3	13	24.0
10	Vietnam	6	1	3	13	23,5

başarılabileceğinin kanıtı oldu. Hatta oyuncularımızdan bir tanesi bunu daha önce de başarmıştı. Ezgi Menzi, SBS sınavında bir buçuk milyon kişi arasında 1. olarak bu sınavın da (insanların aklındaki spor = derslerde başarısızlık düşüncesine büyük bir darbe vurarak) üstesinden gelmişti.

Futbol maçlarında statlarımızda şöyle bir tezahüratı hepimiz duymuşuzdur: "Avrupa, Avrupa duy sesimizi, işte bu Türklerin ayak sesleri..." İşte bu duygu ve heyecanla yolumuza devam ediyoruz. İşte bu başarı, ülkemizin ayak sesleri olarak nitelenebilir.

Burada dikkat edilmesi gereken konu şudur: Kardeşlerimiz, bugün 16 yaş altında dünyada zirveye oynadıkları gibi 5-10 sene içinde genel kategoride zirveye oynayacaklar mı? Asıl soru budur. Bizim amacımız gençlerimizin önlerindeki engelleri kaldırıp onlara en iyi, en güzel yolu açmak olmalı. Bunu yapıp yapamayacağımızın en iyi cevabını ise zaman verecektir.

Duygu ve düşüncelerimi aktarmaya bir Cemal Süreya şiiri ile başlamıştım, yazımızı yine onun şiiri ile bitirelim.

Sesinde ne var biliyor musun

Söyleyemediğin sözcükler var

Küçücük şeyler belki

Ama günün bu saatinde

Anıt gibi dururlar

Belki biz de duygularımızı tam anlatamadık. Yine de şunu söylemek gerekir ki gözümüzü, inancımızı dünya satrancının tepesine yerleştirdiğimiz bu zamanlarda, bu başarı, satranç tarihimizde bir anıt olarak yerini alacaktır.

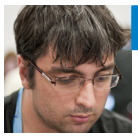
Analizimiz burada bitiyor, başka bir yazıda görüşmek üzere...

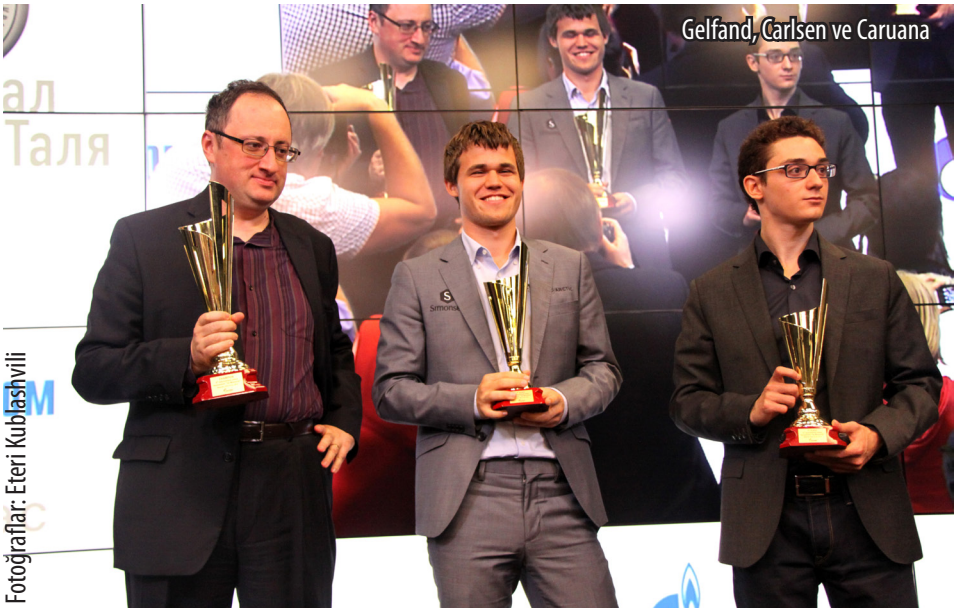
Tal Anı Turnuvası

Gelfand'ın ikinci baharı

Turnuvada ikinci sırayı Carlsen, üçüncü sırayı ise averajla Caruana elde etti.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Gelfand, Carlsen ve Caruana

Fotoğraflar: Eteri Kublashvili

Satranç ve yaş arasında tam olarak nasıl bir bağıntı olduğu satranç kamuoyunda sıklıkla konuşulan bir konudur. Zihinsel melekelerin belli bir yaştan sonra körelmeye başladığı tıbbi bir olgu kuşkusuz ama satranç gibi bilgiye dayalı bir oyunda tecrübenin de büyük bir yeri var. Bugün zirvedeki satranççıların yaş ortalamasının giderek düşmesinin sebeplerinden biri eskiden tecrübeyle edinilen bilgilere bugün gerek veritabanlarından gerekse analiz motorlarından çok daha kısa bir sürede sahip olunması ki buna turnuvaların eskiye göre fazlalaşmasını da eklemek lazım. Yine de Anand, Gelfand ve Ivanchuk gibi kırklı yaşlarının ortalarına yaklaşmış satranççılar kendilerinin yarı yaşındaki rakipleriyle mücadeleyi belki her zaman olmasa da başarıyla sürdürüyorlar. Bu sene düzenlenen Tal Anı Turnuvası'nda Boris Gelfand'ın genç rakiplerini geçmesi de buna yeni bir örnek teşkil etti. "Gençlik gençlerde harcanmıştır." diyen George Bernard Shaw'u adeta haklı çıkaran İsrailli, turnuvayı dünya bir numarası Carlsen'in yarım puan önünde bitirdi ve böylece bu sene Aronian ile birinciliği paylaştığı Alekhine Anı Turnuvası'ndan sonra bir kez daha zirvede yer almayı başardı. Bu sene özelinde anı turnuvalarının Gelfand'a yaradığını pekâlâ söyleyebiliriz.

13 Haziran günü oynanan ilk tur oyunlarıyla başlayan turnuva enteresan bir seyir izledi. Turnuvanın dalgalı seyrinde en büyük pay Amerikalı Hikaru Nakamura'ya aitti. Beşinci turda bu düzeyde ilk defa turnuva oynamasına karşın bütün partilerde çok iyi bir açılış hazırlığı ve devamında sağlam bir oyun ortaya koyan genç Rus Andreikin ile berabere kalan Nakamura, kalan partilerinde dört defa kazanıp dört defa da kaybederek eşine az rastlanan bir performansa imza attı. İlk turdaki kaybından sonra ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı turlarda sırasıyla Kramnik, Karjakin, Caruana ve Anand gibi turnuvanın kâğıt üzerinde favorilerinin üstesinden gelen Amerikalı için son üç tur öncesi her şey çok güzeldi ancak ne olduysa ondan sonra oldu. Önce en yakın rakibi Gelfand'a beyaz taşlarla belki kendisinin de nasıl bir anda kötü konuma düştüğünü anlamadığı bir Sveshnikov partisini kaybeden Nakamura, sonraki tur Carlsen karşısında çok kötü bir oyun oynuyor ve daha on beşinci hamlede hemen hemen kayıp bir pozisyon elde ediyordu. Son tur ise moralsiz Amerikalı çok karışık bir konumun oluştuğu partide, bu tarz puslu havaları seven Morozevich'e de kaybederek bir satranç tabiriyle turnuvayı uzun rok atarak tamamlıyordu. (Yenilgi turnuva tablosunda sıfır ile gösterildiği için, art arda alınan üç mağlubiyet sonrası tıpkı uzun rokun yazımında olduğu gibi turnuva tablosunda üç sıfır yan yana yer alır.) Ancak bazen en iyiler bile böyle bir durumla karşılaşabilir. Bu noktada 1986 Kasparov-Karpov Dünya Şampiyonluğu Maçı'nı hatırlamak sanırım yeterli. 17. partiye gelindiğinde üç galibiyet fazlası bulunan Kasparov daha sonraki üç partiyi de kaybederek rakibine kendisini yakalama fırsatı vermiş ancak buna rağmen kendini toplayarak şampiyonluğu korumayı ba-

şarmıştı. Maalesef genç Amerikalı için dokuz turluk bir turnuvada böyle bir geri dönüş şansı yoktu.

Caruana, Nakamura ve Morozevich'i yenen ve kalan partilerinde de kaybetmeyen Gelfand'ın performansı kuşkusuz harikaydı. Sicilya Savunmasının en büyük uzmanlarından olan Gelfand, bu ustalığını hem Najdorf hem de Sveshnikov varyantlarında iki taktik canavarı Caruana ve Nakamura'yı güzel bir şekilde yenerek gösterdi. Hiçbir partide kayıp pozisyona düşmeyen satranççı böylece son derece sağlam bir şekilde birinci olarak bir kez daha kuvvetini ispatlamış oldu.

Gelfand haricinde ise turnuvanın en iyi performans gösterenleri şüphesiz turnuvanın reyting anlamındaki kağıt üzerinde en zayıf ikilisi Mamedyarov ve Andreikin'di. İki satranççı da sırasıyla Nakamura ve Kramnik'e birer parti kazanıp kalan partileri berabere yaparak 3-4. sıraları paylaştı. Andreikin açılıştan elde ettiği iyi konumlara bakılırsa belki daha fazlasını da elde edebilirdi ama bu düzeydeki ilk turnuvasında satrancın zirvesindeki efsanelere karşı oynamak kolay değil. Yine de kendini kanıtlaması açısından çok iyi bir turnuva geçirdi ve bu performansından sonra başka davetler de alması hiç de sürpriz olmayacak. Mamedyarov ise riskli oyun tarzına karşın inatçılığı ve taktik farkındalığıyla çok sağlam bir sonuca imza atmış oldu. Vatandaşı Radjabov'un adeta yere çakıldığı bir dönemde bu Azeri satrancı için uzun bir aradan sonra güzel bir sonuç demekti.

Turnuvanın hayal kırıklığı yaşatan isimlerine gelince, turnuvayı hiç galibiyet alamadan üç mağlubiyetle son sırada bitiren Kramnik ve onun sadece yarım puan üstünde yer alabilen Anand hayranlarına büyük birer sürpriz yaşattı. Adaylar Turnuvası'nda kaçırdığı fırsattan sonra psikolojik olarak yıpranan Kramnik'e bir aranın iyi geleceği ve sonra tekrar eski performansına döneceği kestirilebilir. Ancak Carlsen'e karşı beşinci turdaki partisini hiçbir direnç gösteremeden kaybeden dünya şampiyonu için tehlike çanları çalmaya başladı bile!

Kasımdaki maç öncesi bu mağlubiyet ve kötü performans Anand için hiç de iyi sinyaller değil. Ancak yine de bu mağlubiyet çok da bir şey ifade etmiyor. Şu ana kadar oynadıkları partilerde genç rakibi karşısında son zamanlardaki üst üste yenilgilerine rağmen halen önde olan Anand'ın önünde Spassky'yi Dünya Şampiyonluğu Maçı'na kadar hiç yenemeyen Fischer gibi bir örnek mevcut, maçların farklı bir atmosferde oynandığı muhakkak. Kaldı ki Carlsen de turnuvada kendisi için vasat sayılabilecek bir oyun ortaya koydu. Tabii konu Magnus Carlsen olunca birinci olmadığı her turnuva için rahatlıkla kötü diyebiliriz. Belki de maç her iki oyuncunun da yavaş yavaş aklına girmeye başladı ve bu yüzden turnuvaya konsantrasyonları yeterince üst seviyede değildi, kimbilir?

Boris Gelfand

Eski Dünya Şampiyonu Mikhail Tal anısına düzenlenen bir turnuva hakkındaki yazıyı yine onun bir sözüyle kapayarak her ne kadar şampiyon Boris Gelfand'ın stilinden çok Morozevich'e uysa da, günümüze kadar gelen bir satranç tarzının belki de en önemli temsilcisi olan Tal'i ve bize bıraktığı o büyülü partilerini analım:

"Rakibinizi iki artı ikinin beş ettiği derin ve karanlık bir ormana sokmalısınız, sadece bir kişinin çıkabildiği."

Carlsen - Anand

Analiz: Alejandro Ramirez

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.e3 0–0 5.♘ge2 d5 6.a3 ♗e7 7.c×d5 ♘×d5

Ana devamyolu olmamasına rağmen son zamanlarda oynanan bir varyant. Siyahlar d5 karesine olan baskıyı hafifletmek amacıyla taş kesiyor.

[7...e×d5 8.g3 sayısız kez oynanan ana devamyolu.]

8.♗d2 ♘d7 9.g3 b6!?

Yeni bir fikir. Sağlam bir pozisyon elde etmek için güzel bir yol gibi görünüyor.

[9...♘5f6 10.♗g2 e5 11.0–0 e×d4 12.♘×d4 ♘e5 Aronian-Gelfand 2005 partisinde ilginç bir beraberliğe yol açtı.]

10.♘×d5

[10.♗g2 ♗b7 11.♘×d5 ♗×d5 12.♗×d5 (12.e4 ♗b7 ve bir sonraki hamlede c5, devamyolu da Beyaz için pek bir şey vaat etmiyor.) 12...e×d5 13.0–0 ♘f6=]

10...e×d5 11.♗g2 ♗b7 12.♗b4!?

Kışkırtıcı bir hamle. Siyah tabii ki b4'te taş kesmek istemiyor zira böyle bir değişim sonrası konumu serbestleştirecek c5 gibi piyon hamlelerinden mahrum kalacak. Ama hemen c5 ile agresif oynamak ilginç olabilirdi.

12...♘f6 [12...c5 13.d×c5 b×c5 14.♗c3 ♘f6 15.0–0 ♖b8!?

Merkezdeki askıda piyonlardan d4 ile kurtulmak fikri en azından bir incelemeyi hak ediyor, gerçi doğru bir oyun ile Beyaz avantaj elde ederse de bu şaşırtıcı olmaz.]

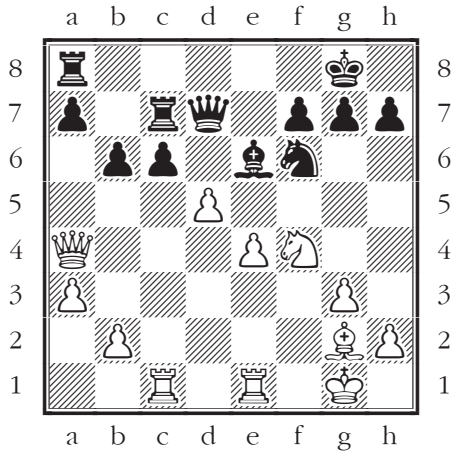
13.0–0 ♖e8 14.♖c1 c6 15.♗×e7 ♖×e7 16.♖e1 ♕d6 17.♘f4 ♗c8?!

Biraz pasif bir hamle. Siyah pozisyonun hemen açılamayacağından faydalanarak taşlarını yeniden konumlandırmak istiyor ama beyaz ona bu fırsatı vermeyecek.

18.♕a4 ♖c7 19.f3 Siyah taşların tuhaf konumlarından yararlanan basit ve etkili bir hamle. Normalde Siyahlar bu gibi konumlarda d4'e baskı yaparak e4 sürüşünü engellemeye çalışır ama bu pozisyonda siyah kale a8'e hapsolmuş olduğu için bu mümkün değil.

19...♗e6 20.e4 d×e4? Muhtemelen Beyazın 22. hamlesini kaçırarak oynandı. [20...♕d7 21.♘×e6 ♕×e6 22.e5 ♘e8 ve Siyahlar için kötü bir konum da olsa kayıp denilemez]

21.f×e4 ♕d7 22.d5!

Bitirici bir hamle. Magnus'un dakik hesabı sonrası Siyahların konumu çöküyor.

22...c×d5 23.♕×d7 ♖×d7 24.♘×e6 f×e6 25.♗h3

Beyazların oyununun ardında yatan esas nokta. En azından bir piyon kazancını garantiliyor.

25...♔h8

[25...♖e8 26.e×d5 ve piyon hiçbir şekilde alınamaz. 26...♖d6 27.♖×e6±; 25...♖d6? 26.e5+–]

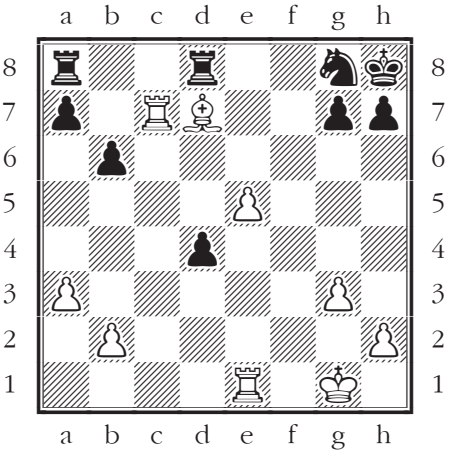
26.e5!

Dakik bir hamle. ♗×e6 daha açgözlü olurdu ama oyunda oluşan konum Siyahlar için çok daha zor.

26...♘g8 27.♗×e6 ♖dd8

[27...♖e7 28.♗×d5 ♖d8 29.♗b3 çok kötü ama Siyahların hemen terk etmesini gerektirecek kadar değil.]

28.♖c7 d4 29.♗d7

Siyahların konumu tamamen mahvolmuş durumda.

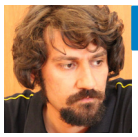
Beyazlar eğer isterlerse, piyonu e6'ya sürüp Siyahların d piyonunu kaleyle alabilir ve sonra Siyahlara hiçbir nefes alma şansı vermeden şahını ileriye sürebilir.

1–0

FIDE Grand Prix - Pekin

Kupa Mamedyarov'un

Mamedyarov 2847'lik performans ile birinci olurken, Grischuk ikinci, Topalov ise üçüncü oldu

Ali Polatel
Sporcu
polatel@gmail.com

2012-2013 FIDE Grand Prix serisinin beşinci ayağı, 3-17 Haziran 2013 tarihleri arasında Çin'in Pekin kentinde oynandı. Çin Satranç Birliği'nin tesislerinde oynanan turnuvada organizatörler düzenledikleri muhteşem açılış töreni ile oyuncular ve turnuvayı takip edenlerden tam not aldı.

Her iki yılda bir düzenlenen Grand Prix serisi altı ayak olarak oynanıyor ve Dünya Satranç Şampiyonası için yapılan elemelerin bir parçasını oluşturuyor. 2012-2013 FIDE Grand Prix serisinin ilk dört ayağı sırasıyla Londra, Taşkent, Zug, Selanik kentlerinde oynanmıştı. Altıncı ve son ayak ise 18 Eylül - 2 Ekim 2013 tarihleri arasında oynanacak.

Oynanan beş ayak sonunda genel sıralamaya göre birinci sırada 410 Grand Prix puanıyla Veselin Topalov bulunuyor. Topalov'un hemen arkasında, ikinci sırada ise 390 Grand Prix puanıyla Pekin Turnuvası'nın galibi Shakhriyar Mamedyarov var. İkilinin takipçileri olan Rus Alexander Grischuk ve İtalyan Fabiano Caruana'nın Mamedyarov'u yakalayıp ilk ikiye girerek 2014 Adaylar Turnuvası'na giden bileti almaları için altıncı ayakta tek başına birinci olmaları gerekiyor. Bu küçük bir ihtimal gibi görünse de Grand Prix Turnuvaları'nın sürprizlere gebe olduğu unutulmamalı. Özellikle serinin dördüncü ayağı olan Selanik Grand Prix Turnuvası'nı Kübalı sporcu Leinier Domínguez'in tek başına birincilik

Mamedyarov ödülü ile

ile bitirmesi bu tip "küçük" ihtimallerin ne denli tehlikeli olabileceğini kanıtlar niteliktedir.

11 tur üzerinden oynanan Pekin Grand Prix Turnuvası'nın ilk turu renkli geçecek bir turnuvanın habercisi gibiydi. Altı masanın üçünde Siyahlar rakiplerini yenerken kalan üç maç ise beraberlik ile sonuçlandı. Elit sınıf olarak tabir edilen 2700 üstü kuvvet dereceli satranççılar arasında bir turda üç masada Siyahların kazanması gerçekten enteresan bir skor gibi görünse de bu seviyedeki oyuncuların rakiplerinin hatalarını değerlendirirken ne kadar yüksek seviyede bir teknik sergilediklerini görmek oldukça öğreticidir. Özellikle Gata Kamsky - Alexander Grischuk oyunu incelenmeye değerdir. Kamsky, açılışta henüz altıncı hamlede kendine has ve veritabanlarında dahi pek sık rastlanmayan bir hamle (6.c4!?) oynadı. Botvinnik okulunun son öğrencisi olan Grischuk sakinliğini koruyarak açılışta feda edilen piyonu aldı ve rakibinin kompansasyonuna razı oldu. Oyun Beyazın baskısıyla sürerken Kamsky 32. hamlede ♗×d5 almak yerine 32. ♗c2 oynayınca işler sarpa sardı ve Siyahlar oyunu kazandı. Diğer iki maçta ise Karjakin Giri'yi, Topalov ise Gelfand'ı yendi.

İkinci turun tek galibiyetini bu sefer beyaz taşlarla oynayan Sergey Karjakin rakibi Wang Hao karşısında aldı. Özellikle bu seviyede riskli bir açılış olan Pirc Savunmasını seçen Wang Hao rakibinin açılıştaki farklı hamle sırasına ayak uyduramadı. Avusturya Atak devamyolunda henüz atını f3 karesine çıkmadan 5. ♗d3 oynayan Karjakin oldukça agresif bir şahkanadı atağı sonunda oyunu kazanmasını bildi. Böylelikle birinci sıraya oturmuş oldu.

Turnuvanın üçüncü turu birinci turdakine benzer bir şekilde üç siyah galibiyetiyle sonuçlandı. Sergey Karjakin galibiyet serisine bu kez siyah taşlarla Alexander Morozevich'i yenerek devam etti. Shakhriyar Mamedyarov da turnuvadaki ilk galibiyetini tecrübeli Vassily Ivanchuk karşısında aldı. Turun son galibiyet ile biten karşılaşmasında ise Hollandalı Anish Giri, memleketinin adı ile anılan Hollanda Savunması'nı kullanarak Boris Gelfand'ı yenmeyi başardı.

Dördüncü turda ise bu kez yüzü gülen taraflar beyaz taşlarla oynayan oyuncular oldu. Mamedyarov, Wang Hao karşısında elde ettiği açılış üstünlüğüyle bir baskı kurdu. Çinli büyükustanın beraberlik şansları olsa da zaman kontrolünden önce doğru savunmayı bulamayınca oyunu kaybetti. Galibiyet ile biten diğer iki oyunda ise Wang Yue, Gata Kamsky'yi ve Alexander Morozevich de Boris Gelfand'ı beyaz taşlarla yendi.

Yine üç galibiyet ve kalan oyunların da beraberlik ile sonuçlandığı beşinci turda Grischuk Mamedyarov'u yenerek tek başına ikincilik konumuna yükseldi. Beyaz taşlarla tersten Sicilya Savunmasının Dragon devamyolunu oynayan Grischuk 29. hamlede c6 karesinde tipik bir kalite fedası yaparak üstünlüğü ele geçirdi. Fedanın güzel oluşunun sebebi ise Beyazların kaliteye karşı sadece bir piyon alması ve görünürde bir kazancı olmamasına rağmen Siyahlara herhangi bir karşı oyun şansı bırakmayışıdır. Oyunun ilerleyen safhaları karşılıklı manevralarla geçti ancak Siyahlar birkaç kötü hamle yaparak oyunu kaybetti. Turun diğer galibiyetlerini ise Ivanchuk ve Giri sırasıyla Yue ve Kamsky karşısında aldı.

Turnuvanın altıncı turu Shakhriyar Mamedyarov'un geri dönüşüne sahne oldu. Rakibi Sergey Karjakin karşısında siyah taşlarla Petroff Savunması'nda üstünlük elde eden Mamedyarov'un bu avantajı daha iyi piyon yapısı ve h-piyonuna olan baskısından ileri geliyordu. Fazla vakit geçmeden Karjakin bu piyonu taşlarının durumunu serbestleyip birkaç taş değişerek konumu basitleştirmek adına feda etti. Ardından oyun Siyahların bir piyon fazla olduğu çok uzun bir mücadeleye sahne oldu ve Siyahlar oyunu 95(!) hamle sonunda kazanmayı bildi. Çin derbisinde ise Wang Yue rakibi Wang Hao'yu yenerken Alexander Morozevich de rakibi Gata Kamsky'yi yendi. Bu turun ardından ilk üç sırada 6 maç sonunda 4 puan ile Karjakin, Grischuk ve Mamedyarov bulunuyordu.

Turnuvanın sonuna doğru yaklaşılırken yedinci turda oyuncular mücadelenin şiddetini arttırmaya başladılar ve belki de bu yüzden altı oyunun beşi beyazların galibiyetiyle sonuçlandı. Grischuk ve Mamedyarov rakipleri Yue ve Topalov'dan çok önemli birer puan alırken turnuvaya çok iyi başlayan Karjakin eşit bir konumda zaman sıkışmasındayken bir hata yaparak tecrübeli Leko karşısında bir piyon kaybetti. Leko bu fırsatı kaçırmadı ve oyunu kazanmasını bildi. Wang Hao rakibi Anish Giri'yi 22 hamle süren muhteşem bir maç sonunda alt ederken Vassily Ivanchuk da oyun boyunca üstünlüğünü koruduğu karşılaşmada Alexander Morozevich karşısında bir puan aldı.

Sergey Karjakin sekizinci turda da kötü gidişine dur diyemedi ve rakibi Veselin Topalov karşısında beyaz taşlarla kaybetti. Oyunda göze çarpan nokta ise Karjakin'in açılıştan itibaren disiplinsiz bir oyun ortaya koyuşu ve Sicilya Savunmasının Paulsen devamyolunda Beyazların alışılageldik şahkanadı saldırısını yapmayışı oldu. Turun diğer galibiyet ile sonuçlanan karşılaşmasında Gelfand, Ivanchuk karşısında beyaz taşlarla Şah-Hint Savunmasında rakibine şahkanadında saldırı şansı vermeyerek b-hattını açtı ve değişilen taşlardan sonra d6-piyonunu zayıf bıraktı. Ivanchuk'un oyunu erken terk ettiği düşünülebilir ancak dikkatli analiz edildiğinde konumun Siyahlar için çökmeye yakın olduğu anlaşılacaktır.

Dokuzuncu turun tek galibiyetini Mamedyarov rakibi Giri karşısında aldı. Henüz açılış safhasında oldukça kötü bir hamle (15...♖ad8??) yapan Giri karşısında Mamedyarov ustalığını konuşturdu ve rakibine soluk aldırmadan oyunu kazanmasını bildi. Böylelikle Azeri oyuncu liderlik koltuğuna oturmuş oldu.

Onuncu tur bu tip turnuvalarda peşin hüküm vermenin ne kadar yanlış olacağını kanıtlar nitelikteydi. Turnuvada büyük bir varlık gösteremeyen Anish Giri rakibi Veselin Topalov'un aldığı şüpheli bir kararı lehine çevirerek oyunu kazandı. Morozevich ise Mamedyarov'u yendi. Ancak bu Azeri oyuncuyu liderlik koltuğundan etmeye yetmedi zira Gelfand da Grischuk'u yenince ilk ikilinin yeri değişmedi. Turun son galibiyetini ise yine bu turnuvada yüksek bir performans sergileyemeyen Gata Kamsky Ukraynalı rakibi Ivanchuk karşısında aldı.

Turnuvanın son turunda Mamedyarov, Gelfand ile karışık bir oyunun ardından berabere kaldı. Grischuk-Leko karşılaşması da beraberlik ile sonuçlanınca turnuvanın ilk ikisi belli oldu. Üçüncülük koltuğunu Peter Leko ile paylaşmak için ise Topalov'un rakibi Morozevich'i yenmesi gerekiyordu ve öyle de oldu. Böylece son sıralamada Shakhriyar Mamedyarov 7 puanla tek başına birinci, Alexander Grischuk 6,5 puan ile tek başına ikinci oldu ve Peter Leko ile Veselin Topalov da 6 puan ile 3. ve 4. dereceyi paylaştılar. Ülkesi Azerbaycan'ın önde gelen satranççılarından olan Shakhriyar Mamedyarov henüz küçük yaşlarda uluslararası satranç camiasında adından söz ettirmeye başlamıştı. Dünya Gençler Şampiyonası'nı 2003 ve 2005 yıllarında iki defa kazanan sporcu bu şampiyonayı iki defa kazanan tek satranççı olarak tarihe geçti. Böylelikle henüz IM (uluslararası usta) olmadan GM (büyük usta) unvanı almaya da hak kazanmış oldu.

2013 senesi Mamedyarov için oldukça başarılı geçiyor. 26-30 Haziran 2013 tarihlerinde Cenevre'de ilk kez düzenlenen Geneva Chess Masters Turnuvası'nda finalde Kramnik'i yenerek birinci olan sporcu yine bu sene Khanty-Mansisyk'de yapılan Dünya Hızlı Satranç Şampiyonası'nda da 15'de 11,5 gibi bir skorla Nepomniachtchi ve Grischuk'un önünde şampiyon olmuştu. Böylelikle hızlı satrançta da ne kadar tehlikeli bir rakip olduğunu gösteren Mamedyarov'un FIDE hızlı satranç kuvvet puanı 2792'dir.

Bu yazı chessbase.com sitesinin Pekin Grand Prix Turnuvası hakkında yaptığı haberler ve analizlerden Ali Polatel tarafından derlenmiştir.

Türkiye Yıldızlar Şampiyonası

2013'ün yıldızları

36 ilden 221'i genel, 82'si kızlar kategorisi olmak üzere toplam 303 sporcunun yarıştığı şampiyonada 74 sporcu Ulusal Takım havuzuna girmeye hak kazandı.

Zeynep Yetişgin
Spor Uzmanı
zeynepyetisgin@tsf.org.tr

2013 Türkiye Yıldızlar Satranç Şampiyonası 21-27 Temmuz 2013 tarihlerinde Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Atatürk Spor Salonu'nda gerçekleştirildi.

36 ilden 221'i genel, 82'si kızlar kategorisi olmak üzere toplam 303 sporcunun bulunduğu şampiyonanın sembolik açılış hamlesini, Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu Üyesi Serdar Başgül ile Isparta Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürü İrfan Veli Kayacan yaptı.

Şampiyonada kategorilerde yer alan sporcu sayılarına göre tur sayıları ve sistem değişikliği yapıldı. 17 yaş kızlar kategorisi dokuz tur, 18 yaş kızlar kategorisi yedi tur döner sistem üzerinden, 13 kız, 14 kız, 15 kız, 16 kız, 16 genel, 17 genel ve 18 genel kategorileri ise 7 tur İsviçre sistemi üzerinden oynandı.

Katılımın yoğun olduğu 13 genel, 14 genel, 15 genel, 16 genel kategorilerinde değişiklik yapılmadı.

Altı gün boyunca heyecanlı ve çekişmeli mücadelelere sahne olan şampiyonanın ödül törenine Isparta Belediye Başkanı Yüksek Mimar Yusuf Ziya Günaydın, Türkiye Satranç Federasyonu Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim Şencan, Mustafa İmamoğlu, Serdar Başgül, Teknik Kurul Başkanı Abidin Ünal, Üniversite Spor Tesisleri İşletme Müdürü Yrd. Doç. Dr. Kürşat Tüfekçi katıldı.

İbrahim Şencan yaptığı konuşmada, böylesine güzel bir tesise sahip olan üniversitede, kaliteli bir turnuva ortamında bir araya gelmekten mutluluk duyduğunu dile getirdi. Şencan; şampiyonada dereceye girerek Avrupa ve Dünya şampiyonalarında bizleri temsil edecek sporculara şimdiden başarılar dileyerek, ulusal takım havuzuna giren sporcuların federasyon olanakları ile katılacağı eğitim kamplarında gelişimlerini sürdüreceklerini ve daha başarılı sonuçlara imza atacaklarını belirtti.

Anı plaketlerinin İbrahim Şencan tarafından takdim edilmesinin ardından, şampiyonanın yıldızları kupa ve madalyalarına kavuştular.

Şampiyona sonunda 33 genel, 41 kızlar kategorisinde olmak üzere toplam 74 sporcu Altyapı Ulusal Takım havuzuna girmeye hak kazandı. Ayrıca 17 genel, 17 kız, 18 genel ve 18 kız kategorilerinde havuza giren sporcular 12-27 Eylül 2013 tarihlerinde Kocaeli'de gerçekleştirilecek Dünya Gençler Şampiyonası'nda federasyon imkanları ile yer alabilecek.

Ulusal Takım Havuzu Sporcu Listesi

Fotoğraflar: Z.Yetişgin

13 Yaş Genel		
Sıra	**Adı - Soyadı**	**Puan**
1	Bahadır Özen	7½
2	Denizcan Temizkan	7
3	İlyas Doğuhan Demirelli	6½
4	Tuna Tuncer	6½
5	Bilgen Sazcı	6½
6	Senan Utku Öntürk	6½
13 Yaş Kızlar		
1	Sinem Çağla Gündoğan	5½
2	Gizem Ayazmalı	5½
3	Lara Miçoğulları	5
4	Ayça Aksoy	5
5	Melda İpeker	5
6	Beyza Nur Toydemir	4½
7	Hande Zengin	4½
8	Beste Mutlu	4½
14 Yaş Genel		
1	Cem Kaan Gökerkan	7½
2	Efe Mert Kılıç	7
3	Kıvanç Karaoğlan	7
4	Hüseyin Can Ağdelen	6½
5	Efe Can Tepe	6
6	Ahmet Ata Çağlar	6
7	Tuna Özateş	6
8	Berk Vatansever	6
14 Yaş Kızlar		
1	Burcu Melis Temel	6
2	Şevval Doğan	5½
3	Lütfiye Selva Ağun	5
4	Buse Vatansever	4
5	Dilay Sapmaz	3½
6	Feyza Nur Bulgurcu	3½
7	Aslıhan Durmuş	3½
8	İrem İnci Bayram	3½
9	Ece Türkkan	3½
10	Elif Aslan	3½
11	Perihan Akyürek	3½
15 Yaş Genel		
1	Şiar Yaran	7
2	Utkan Alp Uysal	6½
3	Okan Bulgurlu	6½
4	Melih Kaan Can	6½
5	Faik Emre Yaver	6½

15 Yaş Kızlar		
Sıra	**Adı - Soyadı**	**Puan**
1	Yaren Arkan	5½
2	Şuara Keskin	5
3	Buket Tandoğan	4½
4	Ecem Özaltun	4½
5	Fatma Zümrüt Yılmaz	4½
6	Gizem Kahya	4½
16 Yaş Genel		
Sıra	Adı - Soyadı	Puan
1	Mire Deniz Doğan	5½
2	Bartu Ersöz	5
3	Ozan Cingöz	5
4	Yasin Sarı	5
5	Onur Ünal	5
16 Yaş Kızlar		
1	Yeşim Patel	6
2	Beste Başak Abdimanoğlu	5½
3	Handenur Şahin	4½
4	Nefise Melis Üstündağ	4
5	Çağla Yaren Aslan	4
6	Nilhan Yıldıran	4
7	Hilal Öztürk	4
8	Günseli Alıç	4
17 Yaş Genel		
1	Melih Yurtseven	6
2	Çağatay Burcu	5½
3	Atilla Köksal Yüksel	5
4	Alber Kadir Zor	5
17 Yaş Kızlar		
1	Deniz Fırat	7
2	Ezgi Adanmış	5½
3	Beril Berfin Şen	5½
4	Melisa Birgelir	5
18 Yaş Genel		
1	Serkan Soysal	6
2	Cankut Emiroğlu	5
3	Ege Köksal	5
4	Mustafa Berkay Özdöver	4½
5	Mustafa Yılmaz Karabayır	4½
18 Yaş Kızlar		
1	Ayça Fatma Durmaz	5
2	Nuriye Ayça Gülay	4
3	Gönülden Seda Alev	4
4	Burcu Şaşmazel	3½

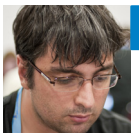

2013 FIDE Dünya Kupası

Dünya kupasında Rus hakimiyeti!

Birinciliği finalde yurttaşı Andreikin'i mağlup eden Kramnik alırken, Tomashevsky ve Vachier Lagrave 3-4. sıraları elde etti.

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Vladimir Kramnik

Fotoğraflar: A. Karlovich

Satranç takviminin en önemli turnuvalarından olan FIDE Dünya Kupası bu sene 10 Ağustos-3 Eylül tarihleri arasında Norveç'in ufak ama güzel şehri Tromsö'de düzenlendi. Turnuva özellikle dünya şampiyonluğu için 2014 Adaylar Turnuvası'nda mücadele etmek isteyen satranççılar açısından önem taşıyordu. İlk iki sırayı alan satranççıların Adaylar Turnuvası'nda oynamaya hak kazandığı eliminasyon sistemiyle düzenlenen turnuvaya toplam 128 büyükusta katıldı. İki klasik parti üzerinden oynanan maçlar sonucu finale kalan ve Adaylar Turnuvası'na katılmayı garantileyen iki satranççı arasından kupayı kazanan, rakibine dört oyunda üstünlük sağlayan isim olacaktı. Ayrıca maçlarda eğer iki klasik parti sonunda eşitlik varsa, 25 dk+10 sn, 10 dk+10 sn ve 5 dk+3 sn kontrolünde sırayla ve her biri ancak gerektiği takdirde oynanacak mini maçlarla kazanan belirlenecekti. Eğer mini maçlar sonunda da taraflar yenişememişse beyazın 5, siyahın ise 4 dakikaya sahip olduğu ve beraberenin de siyaha kazanç sayıldığı armageddon partisiyle bir üst tura yükselen satranççı belli olacaktı. Yapılacak en ufak bir hatanın pahalıya patladığı ve özellikle favoriler için son derece stresli bu sistem, her zaman olduğu gibi yine sürprizlere yol açtı.

Kasım'da oynanacak Dünya Şampiyonluğu Maçı için hazırlanan ve bir sonraki Adaylar Turnuvası'na katılmak için bir şey yapmaları da zaten gerekmeyen Carlsen ve Anand haricinde satranç elitinden birçok ismi Tromsö'de görmek mümkündü. Reyting kontenjanından zaten Adaylar Turnuvası'na katılmayı garantileyen Aronian ve Kramnik, yine de Grand Prix veya Dünya Kupası turnuvalarının birinde oynama zorunluluğu nedeniyle turnuva listesinin başını çekiyordu. Tabii hatırı sayılır miktardaki para ödülünü de bir motivasyon faktörü olarak göz ardı etmemek lazım. Son dönemdeki hızlı yükselişiyle dikkati çeken Caruana, şarap gibi yıllanan Gelfand ve onlara eşlik eden Grischuk, Karjakin, Mamedyarov, Nakamura gibi dünya satrancının zirvelerinde yer alan diğer satranççılar da en az Aronian ve Kramnik kadar iddialıydı tabii ki.

11 Ağustos'ta başlayan ilk tur maçlarıyla kupaya kadar uzanan maratonun startı verildi. İlk turun en büyük sürprizi kadın satrancının gelmiş geçmiş en önemli ismi Judit Polgar ve genç yetenek Rus Nepomniachtchi'nin kendilerinden hemen hemen 150 reyting puanı düşük rakiplerine, eşitlik bozmaya da gerek kalmadan elenmeleri oldu. Özellikle Nepomniachtchi'yi yenen 14 yaşındaki Çinli Wei Yi'den bahsetmek lazım bu noktada. Kusursuza yakın bir oyunla Nepomniachtchi'yi siyah taşlarla yenen genç Çinli, bununla da yetinmedi ve ikinci tur da Shirov'u bu sefer beyaz taşlarla yenmeyi başararak geleceğinin ne kadar parlak olduğunu gösterdi. Henüz on dört yaşındaki Wei Yi'yi ancak üçüncü turda Mamedyarov, o da eşitlik bozmada geçebildi. Bu çocuğa dikkat!

İlk turda korkulu anlar yaşayan diğer ağır toplar ise Morozevich ve Svidler oldu. Henüz ilk partide Sambuev'e kazanç bir pozisyonda hata yaparak

kaybeden Morozevich ikinci oyunda rakibinin pasif oyununu cezalandırarak maçı eşitlik bozmaya taşıdı ve güç bela da olsa ikinci tura adını yazdırdı. Svidler'in rakibi ise kadın satrancının yıldızlarından Ushenina'ydı ve ilk oyunu kaybetmesine rağmen Ukraynalı satranççı güçlü rakibini yazının sonunda analizli olarak bulabileceğiniz güzel bir partide alt etmeyi başararak tur şansını hızlı partilere taşıdı. Ancak iki hızlı partiyi de kazanan Svidler bir üst tura çıkan isim oldu. Turun şanssız oyuncusu ise kesinlikle Perulu genç büyükusta Jorge Cori'ydi. Güçlü rakibi Radjabov karşısında maçı eşitlik bozmaya götüren Cori, hızlı partilerde de eşitliğin bozulmasına fırsat tanımadı. Fakat İngilizce bilmeyen Cori büyük bir olasılıkla tur zamanını yanlış anlayınca partisine geç kaldı ve ikinci eşitlik bozma maçının ilk oyununu hükmen kaybetti. Cori'nin yaptığı itiraz bir sonuç vermeyince oynanan diğer parti berabere sonuçlandı ve eski formundan uzak Azeri Radjabov biraz da şanslı bir şekilde ikinci tura çıktı.

İkinci turla beraber eşleşmelerdeki güç dengesi yavaş yavaş sağlanmaya başlandı diyebiliriz. Toplam 32 maçın 15'i berabere sonuçlandı ve eşitlik bozma maçlarına kaldı ki böylece bir gün daha oynamak zorunda kalan satranççıların arasında Aronian, Kramnik ve Karjakin gibi favoriler de vardı . Eşitlik bozmaya kalmayan eşleşmelerde ise en flaş skorları alan Ivanchuk ve Giri rakipleri Ray Robson ve Li Chao'yu bir basketbol tabiriyle süpürerek 2-0 ile geçmeyi başardı. Turun belki en ilginç partisi Shimanov ve Kamsky arasında oynandı. Siyah taşlarla ilk partide kaybeden Shimanov'un kesin galibiyete ihtiyacı vardı ve Rus satranççı bunun için Şah Gambiti'ni seçti. Shimanov açılış sonrası avantajı ele geçirmesine hatta Kamsky'nin hatası ile kesin üstünlüğe erişme şansında sahip olsa da daha sonra kendisi de yaptığı bir hatayla üstünlüğü rakibine verdi. Tamamen

kazanç konumda olan Kamsky birden fazla kazanç kaçırdı ve hatta rakibine de arada hemen kazanç fırsatı da verdi. Kazançtan kayba dört-beş defa gidip gelen partide son hatayı yapan Amerikalı olunca Shimanov tura tutunmayı başardı. Ancak eşitlik bozmada rakibini yenen Kamsky adını üçüncü tura yazdırdı.

Daha önce de bahsettiğimiz Shirov-Wei Yi eşleşmesi dışında yaşanan diğer sürprizler arasında 17 yaşındaki yetenekli delikanlı Daniil Dubov'un Ponomariov'u armageddon partisi sonucunda elemesi belki de en dikkat çeken sonuçtu. Keza Michael Adams da eşitlik bozmada Kryvoruchko'ya aynı şekilde kaybederek turnuvaya erken veda edenler arasına katıldı. Bir başka sürpriz ise Latin Amerika'nın en kuvvetli satranççılarından Granda Zuniga'nın Leko'yu klasik partiler sonucunda elemesiydi. İlk partide İngiliz Açılışı'nda öğretici bir oyun kazanan Perulu, siyah taşlarla Leko'ya geçit vermeyince üçüncü tura çıktı. Kalan eşleşmelerde ise büyük bir sürpriz yaşanmadı ve genelde favoriler rakiplerini geçmeyi başardı.

İkinci turda ilginç bir olay Wang Hao-Dreev eşleşmesinde yaşandı. Hamlesini yazmadan hakeme üç konum tekrarı iddiasında bulunan Wang Hao'yu cezalandıran hakem, Dreev'in saatine zaman ekledi ve saatleri tekrar çalıştırdı. Buraya kadar her şey normal ama daha sonra Wang Hao bu sefer hamlesini notasyon kâğıdına yazarak yeniden beraberlik iddiasında bulundu ve bu şekilde prosedüre uygunluk sağlanınca hakem kabul etti ve oyunu sonlandırdı. Dreev de haklı olarak, Wang Hao'nun hamle yapması gerektiğini söyleyerek hakeme itiraz edince işler karıştı. Zira yanlış bir beraberlik iddiasından -her ne kadar esastan değil de usulden de olsa- sonra oyuncunun beraberlik iddiasında bulunma hakkını o hamle için kaybetmesi ve oyunun devam etmesi gerekir, bu durumda Wang Hao'nun hamlesini yapması gerekiyordu. Eğer oyun devam etse belki de Dreev konumda kazancı bulacaktı, o açıdan aynı zamanda kritik bir karardı. Yine de her şeye rağmen Dreev Wang Hao'yu eşitlik bozmada geçince olay sadece FIDE kurallarının yorumu açısından tartışmalı bir karar olarak kaldı.

128 katılımcıyla başlayan turnuvanın üçüncü turuna gelindiğinde artık sadece 32 usta kalmıştı. Artık eşleşmeler çok zorluydu ve on altı eşleşmenin sadece altısının klasik partiler sonucu neticelenmesi bunun sayısal bir göstergesiydi. Eşitlik bozmaya kalmayan

eşleşmeler arasında en önemli sonuç Aronian-Tomashevsky mücadelesinden geldi şüphesiz. Aronian gibi dünyanın en kuvvetli üç-dört satranççısından birine siyah taşlarla Hollanda Savunması'nda ne kadar rahat kazanılabilirse o kadar rahat kazandı Tomashevsky. İkinci partide ise enteresan şeyler oldu. Beyaz taşlarla berabere yapması yetecek olan Tomashevsky, bu seviyede nadir oynanan bir Benoni varyantında yavaş yavaş kötü konuma düşecekken tam olarak doğruluğu şüpheli bir at fedası yaptı ve rakibine çözmesi gereken zor problemler yaratmayı tercih etti ki belki de pratik olarak doğru bir karardı. Tabii bu tarz yorumları parti bittikten sonra yapmak her zaman kolaydır ama masa başında berabere yetecekken böyle bir fedaya karar vermek cesaret ister. Aronian doğru hamleleri bulamadı ve tamamen açık şah konumu yüzünden sürekli şaha razı oldu ve böylece elendi. Tabii reyting kontenjanından Adaylar Turnuvası'na katılmayı çoktan garantileyen Aronian için bu çok da büyük bir kayıp olmadı, elbette maddi kayıplar dışında.

Aronian'ın makûs talihini paylaşan diğer favoriler ise Grischuk ve Giri oldu. Genç ve tehlikeli Vietnamlı Le Quang Liem ile eşleşen Grischuk için işlerin kolay olmadığı açıktı. İlk partide Grünfeld Açılışı'ndan sonra beyazın d5'te korunmuş geçerinin oluştuğu bir pozisyonda finale giren Vietnamlı rahat bir şekilde kazanınca çanlar Grischuk için çalmaya başlamıştı. Ancak Rus satranççı ikinci partide objektif olarak berabere bir konumda sabırlı bir oyun ve manevralarla rakibini hataya zorladı ve 154 hamle sonunda kazanarak eşitlik bozmaya şansını taşıdı. Genç Vietnamlı bundan etkilenmemiş gibiydi ve rakibini hızlı partiler sonucunda saf dışı bıraktı. Giri'yi geçen isim ise bir önceki turda Leko'yu geçen Perulu Granda Zuniga'ydı. Hızlı partilerden ilkini kazanan Granda Zuniga, diğerini berabere yaparak genç rakibini evine yolladı.

Dördüncü tura gelindiğinde artık 2700 Elo altında sadece Julio Granda Zuniga kalmıştı ki o da Caruana'ya iki partiyi de kaybedip elenince turnuvaya veda etti. Turun en çok beklenen eşleşmesinde Kramnik Ivanchuk'u önce siyah taşlarla yenip sonra beyazlarla berabere yaparak geçti ve böylece yoluna devam etti. Kamsky-Mamedyarov maçı izlemeye değer bir mücadeleye sahne oldu. İlk partide bir Sicilya konumunda güzel bir taş fedası yapan Kamsky karşısında Mamedyarov doğru hamleleri bulamayınca parti mat atağıyla sonuçlandı. İkinci partide beyazın d piyonunun 27. hamlede vezir çıkmasına rağmen Kamsky güzel taktiklerle beraberliğe tutundu ve bir üst tura çıktı. Sürpriz sayılabilecek bir sonuç Nakamura'nın Ukraynalı Korobov'a elenmesiydi. İlk partideki kısa beraberliğin ardından Korobov beyazlarla pozisyonel dominasyonun güzel bir örneğini vererek Amerikalı'yı alt etti. Çok çekişmeli geçen eşitlik bozma maçlarında Andreikin Karjakin'i, Vachier-Lagrave Gelfand'ı, Tomashevsky de uzun bir maratonun ardından Morozevich'i eleyerek turun diğer sürprizlerini yaptılar.

Beşinci tur aynı zamanda çeyrek finaldi, sayı sekize inmişti. Bu turda işi şansa bırakmayan isimler Tomashevsky ve Kramnik oldu. Her iki satranççı da klasik partiler sonrasında sırasıyla Kamsky ve Korobov'un üstesinden gelerek eşitlik bozma maçlarının oynandığı gün dinlenmeye hak kazandı. Tomashevsky ilk partide beyazlarla 13 hamlede berabere yaparak aslında maçı eşitlik bozmaya taşımak istediği mesajını rakibine vermiş oldu. Belki de bu psikoloji Kamsky'yi ne olursa olsun kazanmak düşüncesiyle ikinci partiye çıkmaya itti ama oluşan zor konumda siyahın h piyonunun ilerlemesi sonrasında oluşan mat atağını gözden kaçıran Kamsky teslim olmak durumunda kaldı. Kramnik Korobov'u ilk oyunda açılıştan sağladığı üstünlük sonrası geçmeyi başarsa da ikinci oyunda bu sefer baskı altında kalan kendisiydi. Ancak Korobov fırsatı değerlendiremedi ve oyun beraberlikle sonuçlandı.

Eşitlik bozmaya giden çeyrek final mücadelelerinde ise Vachier-Lagrave ve Andreikin işi fazla uzun tutmadı ve iki hızlı partiden sonra bir galibiyet bir beraberlik alarak yarı finale çıktılar. Bu

Dmitry Andreikin

rakipleri Caruana ve Svidler için turnuvanın sonu demekti aynı zamanda elbette ki.

Yarı final biri 13 diğeri 16 hamlelik iki kısa beraberlikle başladı. Oyuncuların yorgunluğu mu etkili oldu yoksa psikolojik olarak finalin ve dolayısıyla Adaylar Turnuvası'na gitmeye hak kazanmanın arifesinde riske girmemek isteği mi bilinmez ama partilerin başlamasını heyecanla bekleyen satrançseverlerin hayal kırıklığı yaşadığı kesin. Tomashevsky ve Andreikin ikinci partide de yenişemeyince maçlarını hızlı partilere taşıdılar ancak Kramnik'in genç Fransız Vachier-Lagrave karşısında böyle bir niyeti yoktu şüphesiz. Bir Slav partisinde beyaz taşlarla rakibinin üzerinde her zamanki baskısını kuran Rus satranççı, piyon kazandı ve hatta daha sonra Vachier-Lagrave atını da verince kale, at ve piyona karşı kalenin olduğu enteresan bir konum oluştu. Beyaz atın kötü konumu ve piyonu tutmanın zorluğu kazancın basit olmasını engelleyen faktörlerdi ancak yine de Kramnik çapındaki bir satranççının kazancı bulması beklenirdi. Ancak Kramnik bunun yerine fahiş bir hata yaparak piyonunu verdi ve daha sonra 125. hamleye kadar kale+at kaleye karşı finalini zorladıysa da Vachier-Lagrave rahatça savundu ve böylece maç eşitlik bozmaya taşındı.

Eşitlik bozmada Tomashevsky-Andreikin maçı yine eşitliğin etrafında dolanan bir sarkaç gibiydi ta ki ikinci hızlı partide oluşan konumda Tomashevsky vezirleri kesmemek gibi o konum için hatalı bir pozisyonel karar verene dek. Veziriyle arkaya dalan Dimitri Andreikin mat atağıyla partiyi kazananınca finale adını yazdıran isim oldu böylelikle ve Adaylar Turnuvası'nda yerini aldı. İlginç olan finale kadar çıkan Dimitri Andreikin'in bütün turnuva boyunca klasik partilerde sadece bir galibiyet elde etmesiydi. Kendisi böylelikle eşitlik bozma kralı unvanı hak etmiş oldu. Diğer maçta ise Kramnik hızlı partilerde Vachier-Lagrave'ın üstünden bir Voroşilov tankı gibi geçti ve ilk partide siyahlarla aldığı 22 hamlelik galibiyetten sonra ikinci partide de beyaz taşlarla kazanç pozisyondayken hamle tekrarına gitti ve genç rakibinin Adaylar Turnuvası hayallerini başka bahara bırakırken vatandaşı Karjakin'i sevindirdi. Zira Kramnik'in Dünya Kupası'nda finallere çıkması aynı zamanda en yüksek reytinge sahip iki oyuncu kontenjanındaki hakkını kendisinden sonra gelen oyuncuya, yani Sergey Karjakin'e devretmesine yol açtı.

Böylelikle uzun bir maratonun en sonuna gelindiğinde sadece iki Rus kalmıştı: Kramnik ve Andreikin. Dört oyundan oluşan final mücadelesinin ilk oyunu Kramnik'in ne kadar farklı bir oyuncu olduğunu bir kez daha gösterdi. Her şeyin mantık çerçevesinde geliştiği ve adeta deterministik bir şekilde pozisyonun kazanca evriliyormuş gibi göründüğü üst düzey bir partiydi ve Kramnik'in böyle yüzlerce partisi var. Bu aynı zamanda Andreikin'e daha önce iki defa kaybeden Kramnik'in rakibine karşı ilk galibiyetiydi. Daha önce iki defa nasıl kazandığını Andreikin hemen bir sonraki partide gösterme fırsatı yakaladı ve açılıştan büyük bir üstünlükle çıktı. Ancak 15. hamlede yaptığı hata sonrası Kramnik belki de Andreikin'in daha önce hesaplarken kaçırdığı bir 18…Ace4 hamlesiyle pozisyonu sadeleştirmeyi başardı ve parti berabere oldu. Üçüncü partide beyaz taşlarla sadeleştirme ve berabere yapma yolunu seçen Kramnik böylece Andreikin'e son bir şans daha tanıdı. Ancak kazanma baskısı altında berabere seçeneğini elinde tutan bir Kramnik'e karşı kazanmak kolay bir şey değil ve Andreikin de kazanç şansları yaratmak adına düştüğü kayıp konumda satranç geleneklerine uygun bir şekilde rakibine beraberlik teklif etti ve mağrur galip Kramnik de bu teklifi geri çevirmeyerek 2013 Dünya Kupası'nın sahibi oldu.

Herhalde kupa hak edenin oldu diyebiliriz, tebrikler Vladimir Kramnik! Artık bu kupadan sonra gözler Anand-Carlsen Dünya Şampiyonluğu Maçı'na çevrildi. Bakalım Adaylar Turnuvası'nda oynamaya hak kazanan son isim Anand mı yoksa Carlsen mi olacak? Kesin olan bir şey var o da kim olursa olsun buna Dünya Kupası finalistlerinin aksine pek sevinmeyeceği.

Vladimir Kramnik - Anton Korobov
2013 FIDE Dünya Kupası

1.d4 d5 2.♘f3 ♘f6 3.c4 c6 4.♘c3

d×c4 5.a4 e6 6.e3 c5 7.♗×c4 ♘c6 8.0–0 c×d4 9.e×d4 ♗e7 10.♕e2 0–0 11.♖d1 ♘d5

Son zamanlarda giderek daha fazla oynanan bir hamle. Daha sık rastlananı 11...♘b4.

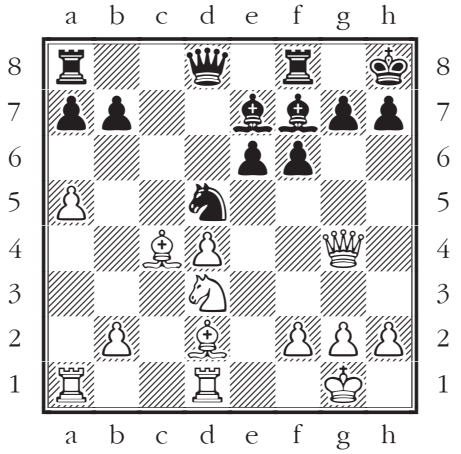
12.♗d2 ♘cb4 13.a5

Pozisyonunun karakterini değiştirmemesi gereken bir yenilik ama siyahın vezir kanadına baskıyı artırdığı muhakkak. Bu pozisyonlarda genelde siyahın konumu çok sağlam olmasına karşın biraz pasif ve sıkışık. Oyunun bundan sonraki gidişatını belirleme yükü ise beyazın omuzlarında

13...♗d7 14.♘×d5 ♘×d5 15.♘e5 ♗e8 16.♕f3 f6

Siyahın oynamayı isteyeceği bir hamle değil şüphesiz, zira e6'yı zayıflatıyor fakat beyazın e5'teki atının da öylece durmasına uzun süre izin verilemez.

17.♘d3 ♗f7 18.♕g4 ♔h8

19.♘c5!

Beyaz e6 zayıflığını bir avantajı başkasıyla değiştirmek için kullanıyor ve böylece daha iyi bir piyon yapısı ve çift fil avantajını elde ediyor.

19...♗×c5 20.d×c5 ♕c7 21.a6!

Kuvvetli bir hamle, siyahların yapısında zayıflık yaratıyor ve c piyonunu

geçer piyon haline getiriyor.

21...b×a6?!

[21...b6 kötünün iyisi gibi görünüyor. 22.c×b6 ♕×b6 23.b4!? Herhalde Korobov sabit bir a7 zayıflığıyla oynamak istemedi.]

22.b4 ♖fd8 23.♖×a6 h5 24.♕f3 ♖ab8 25.♗e1! ♘×b4 26.♖×d8+ ♕×d8 27.♖×a7

Beyazın geçer piyonu çok kuvvetli. Siyahın onu durdurması zor olacak.

27...♔g8 28.c6 ♘d5 29.♖b7?

Siyaha c6 piyonuna baskı uygulama imkanını veren kötü bir hamle.

[29.♖d7 ♕e8 30.♗d3! ile yine b1 karesini kontrol ederek oynamak daha iyi olurdu; 29.♕a3! ♖b1 30.♔f1 da bilgisayarın beyazlara tamamen kazanç olarak verdiği varyant. Ama ♖b1'e izin vermek bir insan için kolay değil.]

29...♖c8 30.♗b5 ♕d6 31.♕e4 ♕c5 Bir anda c piyonu düşer hale geldi.

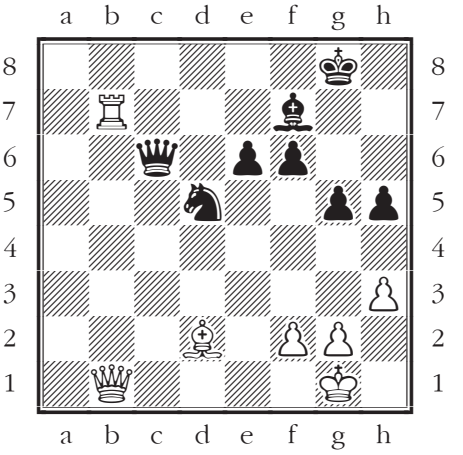
32.h3 g6?

[32...♘e7! Siyah c piyonunu alabilirdi. Piyonu korumanın bir yolu yok ama saniyeleri kalan Korobov Kramnik'in bu bariz hamle için taktik bir refütasyonu olduğunu düşünmüş olmalı.]

33.♗d2 Artık siyahın pozisyonu neredeyse savunulamaz.

33...♖×c6?! Bu umutsuz deneme de bir işe yaramıyor. Siyahın şahı bir hisar yaratmak için fazla korunaksız.

34.♗×c6 ♕×c6 35.♕b1 g5

36.h4! Siyah şaha giden diyagonal ve yolları açan güzel bir hamle.

36...g×h4

[36...♘f4 37.♗×f4 g×f4 38.♕b3 büyük ihtimalle beyazı daha çok uğraştırırdı, ama burada da siyahın şahı zayıf ve beyaz sorunsuzca kazanmalı.]

37.♗h6 ♘c7 38.♖a7?!

[38.♕b4! partiyi hemen bitirirdi ama zaman sıkışmasında olan artık sadece Korobov değildi.]

38...♘b5 39.♕b4

Sonunda, fakat şimdi siyahın atı hiç değilse onu hemen terk etmekten kurtarıyor.

39...♘d6 40.♕b8+ ♘e8 41.♖e7 e5 42.♔h2 h3 43.g×h3 ♔h7 44.♗e3 ♔g8 45.♕b1 ♕d6 46.♕g1+ ♔f8 47.♖a7

Son birkaç hamle belki en iyisi değildi ama beyaza kazanacak bir avantaj vermek için yeterli.

47...♘c7 48.♕c1 ♘e6 49.♕c8+ ♔g7 50.♕e8 ♘c7 51.♕b8

Nihayet siyah daha fazla materyal kaybetmek zorunda ve terkediyor. Kramnik rakibinin bir kez ellerinin arasından kaçmasına izin verse de rakibi yine hata yaptığında ikinci bir şans tanımadı.

1–0

Anna Ushenina - Peter Svidler
2013 Dünya Kupası 1.Tur 2.Parti
Analiz: [Efstratios Grivas]

1.d4 ♘f6 2.c4 g6 3.♘c3 d5 4.c×d5 ♘×d5 5.e4 ♘×c3 6.b×c3 ♗g7 7.♘f3 c5 8.♖b1 0–0 9.♗e2 c×d4 10.c×d4 ♕a5+ 11.♗d2 ♕×a2 12.0–0 ♗g4 13.♗g5 h6 14.♗e3 ♘c6 15.d5 ♘a5 16.♖e1 ♗×f3

[Şimdiki FIDE Dünya Kadınlar Şampiyonu oldukça çalışkan bir isim ve böyle olduğunu her seferinde kanıtlıyor. Dünya şampiyonluğu unvanını elde ettiğinde bazı uzmanlar bu yüzden FIDE'nin oluşturduğu sistemi eleştirdiyse de aslında çok az kişi Ushenina'nın yeteneklerinin farkında...Daha önce bu konumda 16...b6 17.♘d4 ♗d7 18.♖a1 *(18.♗a6!±)* 18...♕b2 19.♖b1 ♕a2 20.♖a1 ♕b2 21.♖b1 ♕a2 1/2–1/2 oynanmıştı Radjabov,T-Svidler, P Londra 2013. Svidler rakibinin hazırlığına düşmek ve teorik bir tartışmaya girmek istemiyor]

17.♗×f3 ♘c4 18.♗f4 e5

[18...g5 Siyahın pozisyonunu zayıflatırdı: 19.♗g3 ♗e5?! *(19...b6!? 20.♖e2 ♕a5 21.♗g4±)* 20.♖×b7± Esserman, M-Molner, M Saint Louis 2012.]

19.d×e6 f×e6 20.♖×b7! ♖ad8

[20...♖×f4? hemen kaybeder 21.♕d7.]

21.♖d7!

[Önceden hazırlanmış bir yenilik. Daha önce 21.♕c1 denenmiş fakat 21...♗b2! 22.♖×b2 ♘×b2 23.♗g3 ♕a5 24.♖f1 ♕d2 25.♕c6 ♕d7 26.♕c1 ♕d2 27.♕c6 ♕d7 28.♕c1 ♕d2 hamlelerinden sonra siyahlar berabere yapmayı başarmıştı. Morozevich, A-Nepomniachtchi, I Loo 2013.]

21...♖×d7 22.♕×d7 ♘e5

[Büyük ihtimalle en iyisi. 22...♖×f4? yine iyi değildi: 23.♕×e6+ ♔h7 *(23...♖f7 24.♖c1)* 24.♖c1 ♗d4 25.♕d7+ ♗g7 26.♕d5 a5 27.♕×c4 *(27.♖×c4? ♖×e4!!–+)* 27...♕×c4 28.♖×c4±.]

23.♗×e5 ♗×e5 24.♖f1!

Her şey ev hazırlığına göre gidiyor. Tehdit ♗g4. 24...h5!

25.♗e2!

Ama görülen o ki fili aktifleştirmenin başka bir yolu daha var! Materyal eşit ve ters renkli filler beraberliğe yol açabilir, fakat vezirler henüz tahtadayken siyah şahın konumu tehlikeli.

25...♖f7

[Bence Siyah 25...a5! 26.♕c6 ♗×h2+ 27.♔×h2 ♕×e2 28.♕×e6+ ♔g7 29.♕e5+ ♔h6 30.♔g1 varyantını seçmeliydi. Evet beyazın hafif bir üstünlüğü var siyah şahın korunmasız durumun ötürü, fakat siyahlar konumu tutmalı.]

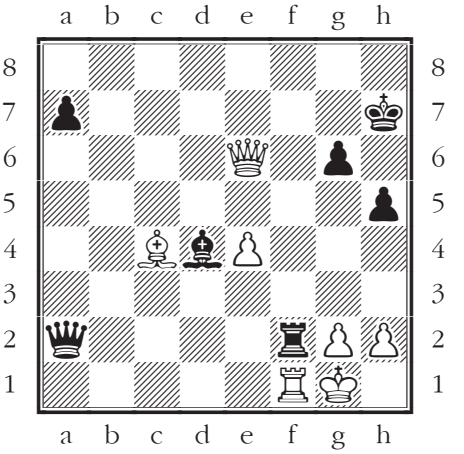
26.♕c8+ ♖f8 27.♕c6 ♗d4?!

[Çok iyimser! Siyah 27...♗×h2+ 28.♔×h2 ♕×e2 29.♕×e6+ ♔g7 30.♕e5+ ♔h6 31.♔g1± varyantına girmeliydi.]

28.♗c4 ♖×f2?

[Basit bir hata. Svidler 28...♗×f2+ 29.♔h1 ♕a3!, varyantını oynamalıydı. 30.♕d7! hamlesinden sonra Beyaz daha iyi ama siyahlar da henüz oyunun içinde, gerçi bu durumda da siyah en fazla beraberlik için oynardı... Şahı korunmasız ve ters renkli fillerin tahtada olması hemen her zaman hücuma yardımcı bir unsur.]

29.♕×e6+ ♔h7

30.♕d7+

[30.♕d7+ Siyah 30...♖f7+ 31.♕×d4 hamlelerinden sonra alet kaybettiği için terketti!]

1–0

Avrupa Kadınlar Şampiyonası - Belgrad

Fischer'in yatağında uyumak

GM Adrian Mihalcishin
A Ulusal Kadın Takım Antr.
gmadrian@hotmail.com

Çeviri: Ali Polatel

Eski Yugoslavya geçen yüzyılın son yarısında Dünya Satrancı'nın merkezi konumundaydı. 45 uluslararası kapalı turnuva düzenledikleri yıllar olmuştu! Kendilerinin ifade ettiği üzere her köy kendi uluslararası satranç turnuvasına ev sahipliği yapmak istiyordu. Ulusal takım şampiyonaları Alman Federal Ligi'nden daha zayıf değildi ve milli takımları Olimpiyat ve Avrupa Şampiyonaları'ndan hep madalya ile dönüyordu. Ancak savaş ülkeyi ve bu satranç imajını darmadağın etti. Satrancın görkemli günleri geride kalmış olsa da insanların satranca olan sevgisi halen sürmektedir. Her tur 300-400 ziyaretçi turnuvayı izlemeye geldi. Hepsi toplandığında diğer 13 Avrupa Şampiyonası'nın toplamı kadar ziyaretçi ediyor! Büyük oyuncu Smyslov'un doksanların başında ifade ettiği üzere satranç dünyasındaki sorunlar açıkça Yugoslavya'daki savaş ile ilintiliydi ve en önemli satranç ülkesi Batı tarafından kasten tahrip ediliyordu. Bu bakış açısı ilginçtir. Turnuvayı izleyenler arasında Fransız ve Alman büyükelçileri de vardı ama üzücü olan nokta büyük satranç ülkelerinin yalnızca birer oyuncu göndermiş oluşuydu! Bu ülkelerden ikisi Sırbistan ve Rusya'dır.

Boş günde oyuncular şehir etrafında muhteşem bir gezinti yaptılar. NATO tarafından bombalanan binalar hala görünebiliyordu. Yazık ki bazı iyi oyuncular hala bu eski satranç başkentine daha fazla bomba atılmasını da talep etmekteler!

Eski nesil satrancı bıraktı, Matulovic, Matanovic, Velimirovic ve yakın zamanda vefat eden Svetozar Gligoric... Borislav Ivkov ise yaz tatilini köy evinde geçirdiği için turnuvayı ziyaret etmedi. Milunka Lazarevic de turnuvayı ziyaret etmedi.

Eski satranç elitlerinden olan Sırp satranççı Alisa Maric Sırbistan'ın Spor Bakanı oldu. Modern Sırbistan satrancı için büyük bir başarı! Bu unvan tarihte bir büyükustanın aldığı en büyük politik ünvan olarak tarihe geçti. Spor Bakanlığı, şampiyonanın organizatörleri arasındaydı ve Alisa da turnuva açılışı için hazır bulundu.

Efsanevi Yugoslav GM Ljubomir Ljubojevic (veya herkesin ona hitap ettiği şekliyle Ljuba) canlı analiz için oradaydı. Ljuba yüksek seviyedeki kadın oyuncuların yaptıkları hataları görünce çok şaşırdı ve bu stres altında oyun güçlerinin 200 puan altında oynadıklarını iddia etti. Biraz abartılı bir görüş doğrusu! Aynı şekilde günümüz modern erkek satranççılarının 30 yıl önceki ilk ondan daha zayıf oyuncular olduklarını ifade etti! Bu görüş Mark Dvoretzky ve benim de haklı bulduğum bir görüştür. Bunun altında yatan sebepler ise muhtemelen genel eğitim eksikliği ve bilgisayar satranç motorlarının sınırsız kullanımı olabilir. Kızlar ise daha iyi eğitimliler, yüksek seviyedeki oyuncuların çoğunun üniversite diploması var. Erkekler arasında ise durum sürücü ehliyetine benzer bir şekildedir; en fazla iki tanesi hayatı boyunca bir üniversiteyi ancak "ziyaret" etmiştir!

Şampiyona, 1970 yılındaki ünlü SSCB-Dünya karşılaşmasında bütün satranç elitlerinin kaldığı efsanevi Metropol otelinde yapıldı. Fischer veya Botvinnik'in uyuduğu bir yatakta uyumayı hayal edebiliyor musunuz? Toplam 168 katılımcı vardı. Almanya, Macaristan (komşu!), Avusturya, Hollanda, İngiltere ve Slovakya ülkelerinden iyi oyuncuların turnuvaya katılmamış olması biraz ilginçti.

Daha önce birçok kez yaşadığımız gibi ECU ve Türkiye Satranç Federasyonu arasındaki anlaşmazlıklar devam etti. Bu kez durum 2008 Avrupa Şampiyonu Ekaterina Atalık'ın hangi bayrak altında yarışacağı ile ilgiliydi. Ekaterina Atalık, TSF ile Atalık ailesinin arasındaki davalar sürdüğü için

ECU bayrağı altında yarışmak istiyordu. TSF ise bu konuda Ekaterina Atalık ile görüşmek istedi. Atalık, görüşme talebini reddederek TSF'ye avukatıyla görüşmesini istediğini bildirdi. Bu gelişmelerin sonucunda ECU Başkanı Silvio Danailov, Ekaterina Atalık'ın TSF oyuncusu olmasına rağmen ECU bayrağı altında yarışmasına karar verdi. Geçmişte de Estonya Federasyonu ile sorunlar yaşayan Ekaterina Golubenko ve bazı Kosovalı oyuncular ECU ve FIDE bayrakları altında yarışmışlardı. Bu tartışmalı karar ile ilgili savaş FIDE'nin daha üst seviyelerinde devam edeceğe benziyor. TSF kurallara göre iyi niyetle hareket etti. Dolayısıyla ECU başkanının kurula danışmadan aldığı bu karar oldukça gariptir.

Alisa Maric, Salome Melia, Hoang Thrang ve Lilit Mkrtchian

Her zamanki gibi favoriler turnuvaya kötü başladı. Küçük Muzychuk maçını beraberlik ile tamamlarken Nana Dzagnidze beyazla kaybetti. Ardından ikinci turda Rus oyuncular Gunina ve Kosteniuk kaybetti. Ancak bu oyuncuların kaybettikleri puanları telafi etmeleri uzun sürmedi. Bu telafi şansını yakalayamayan oyuncular arasında iki sefer Avrupa Şampiyonu olmuş Tatiana Kosintseva ve Lagno gibi satranççılar da vardı. Görünüşe göre kişisel hayatlarındaki sorunlar satrançlarını etkiliyor. Aynı durum yetenekli Alman oyuncu Elisabeth Paehtz için de geçerli görünüyor. Bir ilginç nokta da turnuvaya gelen antrenör sayısının az olmasıydı fakat bu antrenörlerin takımlarının başarılı oldukları gözden kaçmadı. Bu ülkeler arasında Gürcistan (Sturua), Fransa (Tregubov) ve Türkiye (Mikhalchishin) başı çekiyordu. Rus Milli Takımı Antrenörü Rublevsky'nin de yokluğu garipti zira Rus Federasyonu maddi imkansızlık veya farklı bir gerekçe göstermemişti. Kanımca anlaşılmayan nokta kadın turnuvalarında oyuncuların kaybettikten sonra psikolojik olarak tekrar geri kazanılmasıdır ve bunu Skype üzerinden yapmak mümkün değildir. Muzychuk kardeşlerin ikisi de çok kötü oynadı ve bu durum bütün Ukrayna takımı için geçerliydi. Bu takımdan hiçbir oyuncu Dünya Şampiyonası'na katılamayacak.

Son Avrupa Şampiyonu Valentina Gunina muazzam bir mücadeleci ruh ile oynadı ancak böyle yetenekli bir oyuncudan daha fazlası bekleniyor.

Turnuvanın başlangıcında WGM Aleksandra Goryachkina bir sansasyon yaratsa da henüz tecrübe açısından rakiplerine göre çok geride fakat gelecekte onun ismini çok duyacağınızdan emin olabilirsiniz. Aynı durum Beyaz Rus Nastasja Zjazjulkina ve Hollanda Şampiyonu Lisa Schut gibi oyuncular için de geçerli. Bir noktada Gürcü genç anne Nino Khurtsidze turnuvayı lider götürüyordu ancak üç oyun üst üste kaybetti. Eski Avrupa Şampiyonu Gunina da 7. turun sonunda tekrar zirveye yaklaşsa da beklenmedik şekilde iki maç arka arkaya kaybetti. Ardından geçen seneki gibi zirveye Vietnamlı oyuncu Hoang Thrang geçti. Thrang, 10 seneyi aşkın süredir Budapeşte'de yaşıyor ve Macaristan adına yarışıyor. Gaziantep'te onu çok basit bir açılış repertuarına sahip olduğu için eleştirmiştim. Fakat Thrang şimdi tamamen değişmişe benziyor. Şah-Hint Savunması'na karşı oynadığı keskin Dört Piyon Saldırısı devam yolu bunu kanıtlıyor. Bir puan farkla turnuvayı kazandı ve Kosteniuk, Gunina gibi oyuncuları da yendiği düşünüldüğünde bu dereceyi gerçekten haketti. Turnuvadan sonra verdiği demeçte Avrupa Şampiyonluğu ünvanının hayali olan Dünya Şampiyonluğu ünvanına onu bir adım daha yaklaştırdığını söyledi!

Turnuvanın ikinci ve üçüncü derecelerini yetenekli oyuncular Salome Melia ve Lilit Mkrtchian aldılar. Melia'yı özellikle tebrik etmek gerek çünkü hamileliğinin beşinci ayında bu turnuvayı oynadı! Dünya Şampiyonası'na katılmaya 14 oyuncu hak kazandı ve bunların arasında yeni nesil oyunculardan Rusya'dan Alina Kashlinska, Fransa'dan Sophie Milliet ve Türkiye'den Kübra Öztürk gibi isimler de var. Genel olarak mücadelenin seviyesi dikkat çekiciydi. Son turda yalnızca bir maç hızlı beraberlik ile bitti. Erkek turnuvalarında son turlarda özellikle böyle gergin hallerde düzinelerce maç hızlı beraberliklerle biter.

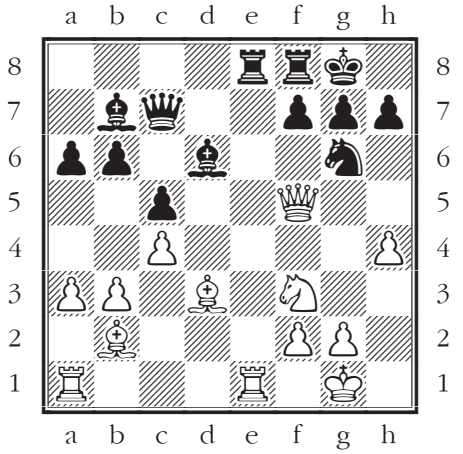
Türk oyuncuların sonuçları oldukça iyiydi. Kübra Dünya Şampiyonası'na

katılmaya hak kazandı. Kardelen hariç bütün oyuncular Elo puanlarını ciddi şekilde arttırdılar. Sağlık sorunları yaşayan Kardelen çok iyi oynadı, kazanç konumlara da geçti ancak maçların sonlarına doğru rakiplerinin taktik olanaklarını kaçırdı.

Analiz çeviri: FM Tarık Selbes

Laura Rogule - Aleksandra Goryachkina

1.c4 c6 2.♘f3 d5 3.e3 ♘f6 4.♘c3 e6 5.b3 ♘bd7 6.♕c2 ♗d6 7.♗b2 ♕e7 8.a3 a6 9.d4 0–0 10.♗e2 b6 11.e4 e5 12.0–0 ♗b7 13.♖fe1 d×e4 14.d×e5 ♘×e5 15.♘×e4 ♘×e4 16.♕×e4 c5 17.♕f5 ♘g6 18.♗d3 ♕c7 19.h4 ♖ae8

20.♘g5??

Hafif üstün bir pozisyonda çok agresif bir hamle.

20...♗h2+ 21.♔f1 ♗×g2+!

Tipik ve basit iki hamlelik bir kombinezon.

22.♔×g2 ♘×h4+ 0–1

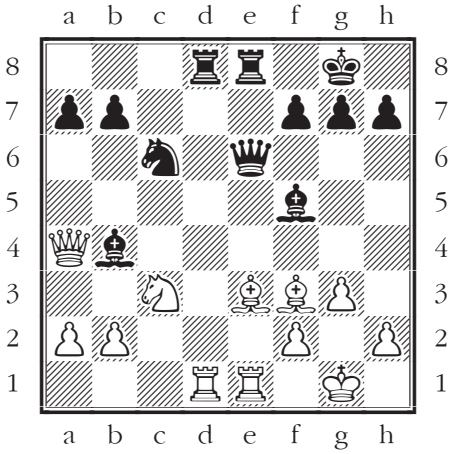
Antoaneta Stefanova - Salome Melia

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘c3 ♗b4 4.e3 0–0 5.♗d3 d5 6.♘ge2 c5 7.c×d5 c×d4 8.e×d4 ♘×d5 9.0–0 ♘c6 10.♘×d5 e×d5 11.♘f4 ♗d6 12.♖e1 ♕f6 13.♘×d5 ♕×d4 14.♗e3 ♕h4 15.g3 ♕g4 16.♗e2 ♕g6 17.♕a4 ♗f5 18.♕h4 ♖fe8 19.♗h5 ♕e6 20.♖ad1 ♖ad8 21.♘c3 ♗e7 22.♕a4 ♗b4

Kardelen, Aytolun, Ebru Kübra, Khayala, Betül

23.♗f3

23...♗×c3

Bu noktadan sonra oyun hız kazanıyor.

24.b×c3 ♘e5 25.♗×b7

[Daha güvenli olanı 25.♗e2 ♘d3 26.♗×d3 ♗×d3 27.♖×d3 ♖×d3 28.♗d2 ♕×e1+ 29.♗×e1 ♖×e1+ 30.♔g2 g6 31.♕b5 ♖d2 32.♕×b7 ♖×a2]

25...♘d3 26.♕a5?

[Kolay bir savunma şu varyanttan sonra da olmayacaktı 26.♗g5 ♘×e1 27.♖×d8 ♖×d8 28.♗×d8 h6 29.♕c6 ♕e2]

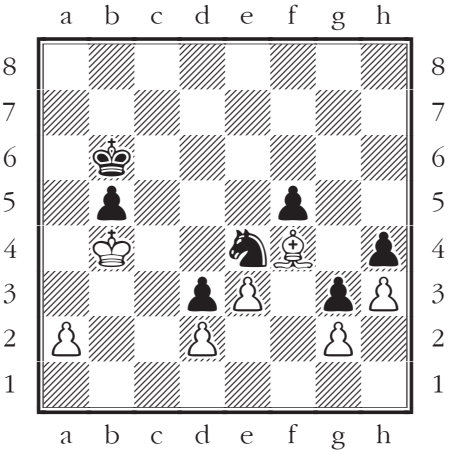
26...♗g4 [Çok iyi bir seçenek 26...♗e4 27.♗d4 ♘×e1 28.♖×e1 ♕f5 29.♕×f5 ♗×f5]

27.♗g5?! ♘×e1 28.♖×d8 ♘f3+

Şimdi mat hücumu yapılıyor

29.♗×f3 ♕e1+ 30.♔g2 ♗×f3+ 31.♔h3 ♕e6+ 0–1

Lilit Mkrtchian - Valentina Gunina

62...♘×d2 [Siyah kazanca oynuyordu, ancak Lilit dikkatlice savundu ve artık eşit pozisyonu koruma zamanı 62...♔c6]

63.♔c3 ♘e4+ 64.♔×d3 ♔c5 65.♗c7 b4?

Çok agresif, beraberlik şu varyantla korunurdu;

[65...♘g5 66.♗d8 ♘×h3 67.♗×h4 ♘f2+ 68.♔e2 ♘e4 69.♗e7+ ♔c4]

66.♗d8 ♘c3?

[66...♘f2+ 67.♔e2 ♘e4 68.♗×h4 ♔c4 69.♗e7 ♘c3+ 70.♔d2 ♘×a2 71.♗f6 filin iki kanatta da çalıştığı ve kendi geçer piyonunu desteklerken rakibinkini kontrol ettiği tipik bir pozisyon.]

67.a3!

Bu sakin hamleden sonra Siyah piyonu ve oyunu kaybeder.

67...♘e4 68.♗e7+ ♔d5 69.a×b4 ♔e6 70.♗×h4 ♔e5 71.♗d8 ♔d6 72.♔e2 ♔d7 73.♗b6 ♔e6 74.♔f3 ♔d7 75.♗d4 ♔c6 76.♔f4 ♔d5 77.b5 ♘d6 78.b6 ♔e6 79.♔×g3 ♔d5 1–0

Irina Bulmaga – Viktorija Cmilyte

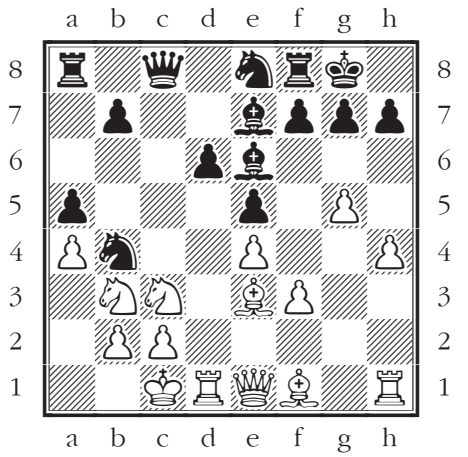
1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 ♘f6 5.♘c3 a6 6.♗e3 e5 7.♘b3 ♗e6 8.f3 ♗e7 9.♕d2 0–0 10.0–0–0 a5 11.♕e1 ♕c8 12.a4 ♘c6 13.g4

[Bu popüler teorik pozisyonda bir başka olası hamle 13.♔b1 ♘b4 14.g4 ♖d8 15.♗b6 ♖f8 16.♗×a5 ♗×b3 17.♗×b4 ♗×a4 18.♘×a4 ♖×a4 19.♗b5 ♖a7 20.♕e3 ♕a8 21.c3 ♘e8 22.♗c4 ♘f6 23.♔c2 fil çifti bütün önemli kareleri kontrol ediyor, Inarkiev, E (2695)-Ter Sahakyan, S (2578)/Plovdiv 2012]

13...♘b4 14.g5 ♘e8

[Bir başka geri çekilme de olanaklıydı: 14...♘h5 15.♔b1 ♕c7 16.♕f2 ♘f4 17.♘b5 ♕b8 18.♗×f4 e×f4 19.♘3d4 ♗d7 20.♖g1 g6 21.♗c4 ♕c8 22.♗b3 ♕c5 23.♕d2 ♕e5 24.h4 ♖ac8 25.h5 ♔g7 26.♕h2 durdurulamaz bir hücumla, Anand,V (2766)-Vallejo Pons,F (2663)/Monte Carlo 2004]

15.h4

Çok agresif bir yenilik. Burada doğru gözüken eski hamle [15.♔b1 ♘c7 16.f4 ♘ca6 17.♘a1 e×f4 18.♗×f4 ♘c5 19.♗×d6 ♗×d6 20.♖×d6 ♖d8 21.♕g3 ♕c7 22.♖×d8+ ♕×d8 23.♗b5 ♕d2 24.♖e1 ♖c8 Siyahların gerçek bir baskısı mevcut, Lopez Martinez, J (2555)-Edouard, R (2597)/Arinsal 2009]

15...b5!

Cmilyte dosdoğru ilerliyor, fakat bu hamleyi hazırlamak belki de daha iyi olurdu. [15...♘c7]

16.♗×b5 ♘c7 17.♗b6 [Siyahlar geri çekilme hamlesinden sonra ataklarını kolayca geliştirirdi: 17.♗f1 ♕b7 18.♖h2 ♘×c2 19.♘×a5 ♖×a5 20.♖×c2 ♗b3 21.♘d5 ♘×d5]

17...♘×b5 18.a×b5 a4 19.♘a5 [Beyazların konumunun sonrasında zor olacağı bir varyant 19.♘a1 a3 20.b3 ♕×c3 21.♕×c3 ♘a2+ 22.♔d2 ♘×c3 23.♔×c3 ♖ab8 24.♗e3 ♖×b5]

19...♗d8!

Bu hamle beyazların koordinasyonunu yerle bir ediyor.

20.♗×d8 ♖×d8 21.♖h2

[Beyaz şahın önü şu varyantla ölümcül bir şekilde açılırdı. 21.♘c6 ♘×c6 22.b×c6 ♕×c6 23.♘d5 ♗×d5 24.♖×d5 a3 25.b×a3 ♖×a3]

21...a3!?

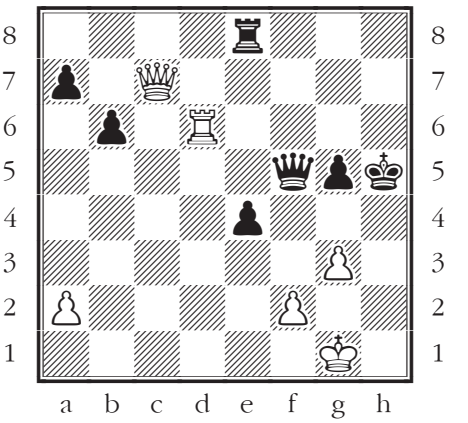
[Mümkün olan bir hamle de şuydu 21...♖×a5 22.♘d5 ♕b7 23.♕×b4 ♖×b5 24.♕a3 ♗×d5 25.♖×d5 ♖×d5 26.e×d5 ♕×d5 27.♕×a4 ♖a8]

22.b×a3 ♕×c3 23.a×b4

[Belki biraz daha iyi olanı 23.♕×c3 ♘a2+ 24.♔d2 ♘×c3 25.♔×c3 ♖×a5 26.♔b4 ♖da8 27.♖×d6 ♖a4+ 28.♔c5 ♖×a3]

23...♕a3+ 24.♔b1 ♗a2+ 25.♔a1 ♗c4+ 26.♔b1 ♖db8 27.c3 ♖×a5 0–1

Kübra Öztürk - Evgenija Ovod

Bazı hücumlar etkiliydi.

43.♕g7!

Şaha daha yakın piyonların önemi yok!

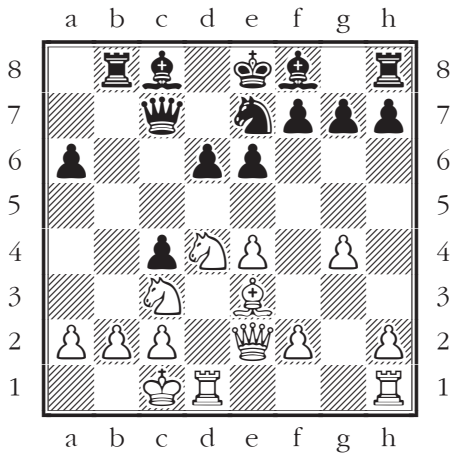
43...♖c8 44.♖f6 ♖c1+ 45.♔g2 ♕b5 46.♕h6+ 1–0

Lisa Schut - J.Majdan Gajewska

Şimdi Tal stilinde oynanmış iki oyun.

Bugünlerde erkekler böyle oynamayı unuttular ama kızlar hala sürdürüyor.

1.e4 c5 2.♘f3 ♘c6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 e6 5.♘c3 d6 6.g4 a6 7.♗e3 ♘ge7 8.♘b3 b5 9.♕d2 ♘e5 10.0–0–0 ♘c4 11.♗×c4 b×c4 12.♘d4 ♖b8 13.♕e2 ♕c7

14.♘f5!

Gerçekten işe yarıyor mu? Houdini'nin değerlendirmesi kimin umurunda?

14...e×f5 15.e×f5 ♕b7 16.♖he1!

İlginç bir karar, Lisa şah güvenliğini umursamıyor!

16...♕×b2+ 17.♔d2 ♕b7

[Daha iyisi 17...♕a3]

18.♖b1 ♕c7 19.♖×b8 ♕×b8 20.♗d4 ♕b7

[Piyonu korumak gerekliydi. 20...♕c7]

21.♕×c4 ♗d7 22.♘d5

[Daha iyi bir devam yolu 22.♘e4]

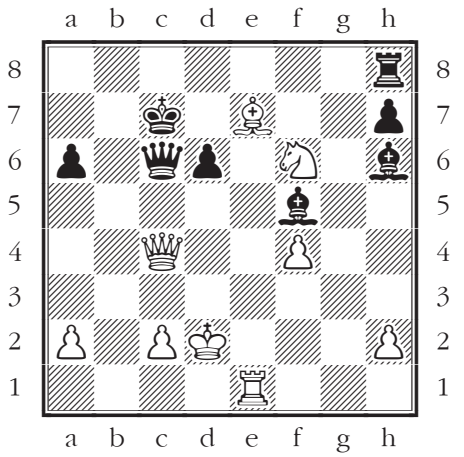
22...f6

[Doğrusu 22...♗b5 23.♘c7+ ♔d8 24.♘×b5 a×b5 25.♕×f7 ♕d5! ve Beyaz berabere için mücadele etmek zorunda.]

23.g5!

Siyah şahın kutusunu açıyor.

23...♗×f5 24.g×f6 g×f6 25.♗×f6 ♔d7 26.♗×e7 ♗h6+ 27.f4 ♕c6 28.♘f6+ ♔c7

29.♗×d6+

İyi hesaplanmış bir final hücumu. [Komik ama daha hızlı bir kazanç: 29.♗d8+ ♖×d8 30.♘d5+ ♔b7 31.♖b1+]

29...♔×d6 30.♕d4+ ♔c7 31.♘d5+ ♕×d5 32.♕×d5 ♖d8 33.♖e7+ ♔c8 34.♖e8! ♖×e8 35.♕×f5+ ♔b8 36.♕f6 ♗f8 1–0

Laura Rogule - Karolina Olsarova

Bazı oyunlar kazançtan kayba tek hamlede geçer. **1.♘f3 d5 2.e3 ♘f6 3.c4 e6 4.♘c3 ♗e7 5.b3 0–0 6.♗b2 c5 7.c×d5 e×d5 8.d4 ♘c6 9.♗e2 ♗g4 10.d×c5 ♗×c5 11.0–0 a6 12.♘a4 ♗a7 13.♖c1 ♕d6 14.♗×f6 g×f6 15.♘d4 ♗×e2 16.♘×e2 ♖ad8 17.♘g3 ♔h8 18.♕f3 ♘e5 19.♕f5 ♖g8 20.♖fd1 ♕e6 21.♘c5 ♕e7 22.♘d3**

[Kolayca kazanan bir varyant 22.♘×b7]

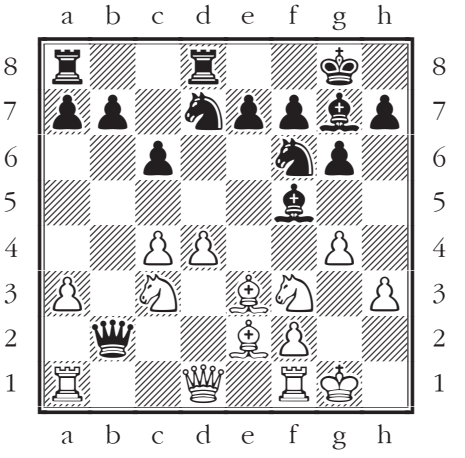
22...♖g5 23.♕h3 ♘g4 24.♘f5 ♕e4 25.♘g3 ♕e7 26.♖e1 ♗b8 27.♖c2 ♖dg8 28.♖ec1 ♕e6 29.♘h5?? [Çok kuvvetli bir devam 29.♘f4 ♕e5 30.♘ge2]

29...♘×e3! 30.f×e3 [Kayıp bir devamyolu şöyle olurdu 30.♕×e3 ♖×g2+ 31.♔f1 ♖g1+ 32.♔e2 ♕g4+]

30...♕×h3 0–1

Khayala Abdulla - Marija Petrovic

1.e4 d5 2.e×d5 ♕×d5 3.♘c3 ♕d6 4.d4 ♘f6 5.♘f3 g6 6.♘b5 ♕b6 7.c4 c6 8.♘c3 ♗g7 9.♗e2 0–0 10.0–0 ♖d8 11.a3 ♗g4 12.♗e3 ♘bd7 13.h3 ♗f5 14.g4 ♕×b2

15.♖a2??

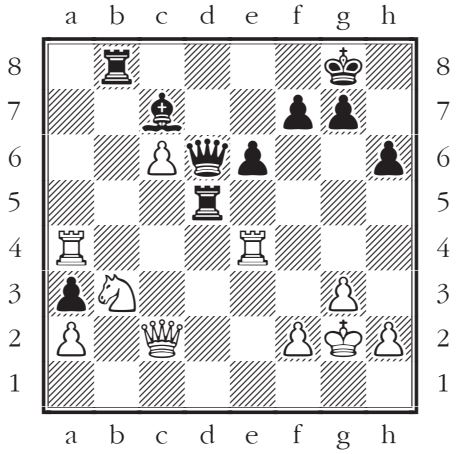
[Beyazların neden taş kazanma planını sürdürmediği anlaşılmaz. 15.♘a4 ♕c2 16.g×f5]

15...♕×c3 16.♗d2 ♗c2 17.♕c1 ♕b3 18.♖×c2 ♕b6 19.c5 ♕c7 20.♗f4 ♕c8 21.♗c4 ♘d5 22.♗g3 ♘7f6 23.♖e1 ♖e8 24.♖ce2 h6 25.a4 b6 26.♗b3 ♕b7 27.♖b2 ♖ac8 28.♗c4 ♕a8 29.♗a6 ♖cd8 30.♘e5 ♘d7 31.♘f3 ♘f8 32.♕c2 ♘d7 33.♖bb1 e6 34.♕c1 ♔h7 35.♗h4 ♖b8 36.♗g3 ♖bd8 37.♗h4 ♖b8 38.♗g3 b×c5 39.♗×b8 ♖×b8 40.♘e5 ♘×e5 41.d×e5 ♖×b1 42.♕×b1 ♘b4 43.♗f1 ♕b8 44.♕e4 ♘d5 45.a5 ♕d8 46.a6 ♗f8 47.♕f3 ♔g8 48.♖b1 ♘b4 49.♕f4 ♕c7 50.♕e3 ♕d8 51.♕e2 ♗e7

Melia Salome

52.♖d1 ♕c7 53.♕e3 ♔g7 54.♖b1 ♕d7 55.♗e2 ♕c8 56.♖×b4 c×b4 57.♕×a7 ♕d8 58.♗c4 h5 59.g×h5 g×h5 60.♕b7 ♗c5 61.♕×c6 ♕g5+ 62.♕g2 ½–½

Valentina Gunina – Laura Rogule

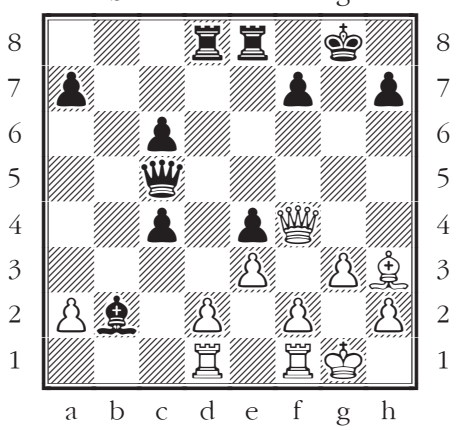
33.♖ed4?? [33.♖a7 Beyaz geçer piyonunun kuvvetinden istifade etmeye çalışır]

33...♖×b3!–+ Smyslov üst seviye satrançta en önemli taktik motifin korumasız taş ve şiş olduğunu söylerdi

34.a×b3 [Gunina herhalde şahı kaçırdı 34.♖×d5 ♕×d5+]

34...♖×d4 35.♖a8+ ♗d8 36.h3 ♕c7 37.♖×a3 g6 38.♖a8 ♔g7 39.♔h2 ♗e7 40.b4 ♗×b4 41.♕b2 e5 42.♕e2 ♗d6 43.♖a6 ♕b8 44.♕a2 ♕b5 45.♖a7 ♕c4 0–1

Pia Cramling - Daria Charochkina

24.♗d7! ♖e7

[24...♖×d7? 25.♕g4+ Beyaz kalite kazanır.]

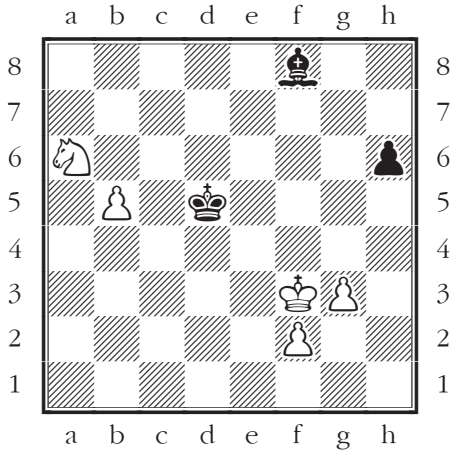
25.♗×c6??

Pia konumdaki değişikliği göz ardı etti. [Beyaz burada şöyle oynamalıydı: 25.♗f5±]

25...♕×c6

[25...♕×c6 Pia herhalde şunu kaçırdı 26.♕g5+ ve siyah basitçe şöyle oynar 26...♔f8] **0–1**

Kübra Öztürk – Monika Socko

51.♔f4??

Neden Şah tehlikeye atılıyor?

[Kolayca bir kazanç yolu 51.♔g4 ♗d6 52.♔f5 ♔c4 53.♔e6]

51...♔c4 52.♔f5 ♔×b5 53.♘c7+ ♔c4 54.♘e6 ♗b4 55.g4 ♔d3 56.♘f4+ ♔d4 57.♘e2+

Kazanç zor bir hal aldı.

[57.♘e6+ ♔d5 58.♘d8 ♗d2 59.♘f7 ♔d4 60.♘e5 ♗c1 61.f4 ♔e3 62.g5 h×g5 63.f×g5 ♔d4 64.g6 ♗h6 65.♔f6 ♔e4 66.♘g4 ♗f8 67.♔f7 ♔f5 68.♘f6 ♗h6 69.♘g8 ♗f8 70.♘e7+]

57...♔d3 58.♘g3 ♗d2 59.♔e5 ♗c1 60.♔f5 ♗d2 61.f4 ♗c1 62.♘h5 ♔e3 63.g5 h×g5 64.f×g5 ♔f3 65.g6 ♗h6 66.♔f6 ♔g4 67.♘g7 ♗c1 68.♔f7 ♗b2 69.♘e8 ♔g5

Artık kazanç imkansız.

70.♘d6 ♗a1 71.♘e4+ ♔f5 72.♘d6+ ♔g5 73.♘e4+ ♔f5 74.♘d6+ ♔e5

½–½

Her alanda başarılı doktor

Jonannes Hermann Zukertort

46 yıllık hayatına, askerlikten hekimliğe, dilbilimden müziğe, gazetecilikten politikaya kadar pek çok alanda başarı sığdırmış; dokuz dili anadili gibi konuşurken, on dört dile hakim olmuştu.

Abdullah Sözen
Sporcu
abdullahs@gmail.com

Johannes Hermann Zukertort 7 Eylül 1842'de Polonya'nın Lublian kentinde doğdu. Daha sonra ailesiyle Prusya'ya iltica etti. Adolf Anderssen'in kenti olan Breslau'ya yerleşti. Burada tıp fakültesini bitiren Zukertort askeri doktor olarak görev yapmaya başladı. 20 haziran 1888'de beyin kanamasından hayatını kaybeden Zukertort 46 yıllık kısa yaşamında askerlik, müzik, dilbilim, gazetecilik ve politika alanlarında birçok madalya ve ödül almıştı. Dokuz dili anadili gibi konuşurken toplam ondört dile hakimdi.

Çok iyi körleme oyncusu olan Zukertort'un aynı anda on kişiye karşı körleme oynadığı bir oyunu inceleyelim:

Zukertort – Amatör

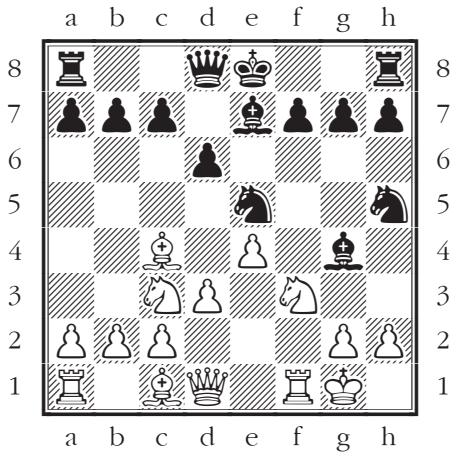
Leipzig, 1877

1.e4 e5 2.f4 d6 3.♘f3 ♘c6 4.♗c4 ♘f6 5.♘c3 ♗g4 6.d3 ♗e7 7.0–0 ♘h5? 8.f×e5

[8.♗×f7+ ♔×f7 9.♘g5+ ♔e8 10.♕×g4+–]

8...♘×e5

[8...d×e5 9.♗×f7+]

9.♘×e5!! ♗×d1 10.♗×f7+ ♔f8 11.♗×h5+ ♗f6

[11...♔g8 12.♗f7+ ♔f8 13.♘d7+ ♕×d7 14.♗e6+ ♗f6 15.♗×d7+–]

12.♖×f6+! g×f6

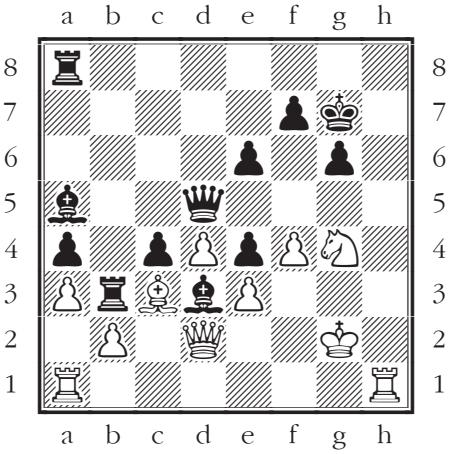
[12...♔e7 13.♘d5#; 12...♔g8 13.♗f7+ ♔f8 14.♖f5 d×e5 15.♗b3+ ♔e8 16.♖×e5+ ♔f8 17.♗e3+–]

13.♗h6+ ♔e7
[13...♔g8 14.♗f7#]

14.♘d5+ ♔e6 15.♗f7+ ♔×e5 16.c3! 1–0

Siyah ne oynarsa oynasın **17.♗f4** mata çare yok!

Breslau'da Anderssen ile satranç çalışan Zukertort kısa sürede dönemin en güçlü oyuncusu sayılmaya başlandı. Zukertort hocası Anderssen ile üç maç yaptı. Anderssen'i 1866'da yendi, 1868'de yenildi, 1871 yılında yaptıkları son maçta yine yendi. 1872'de Steinitz ile yaptığı ilk maçı kaybetti. Zukertort 1867'de Berlin'e, 1872'de Londra'ya yerleşti. 1881'de geçen sayımızdaki köşemizin konuğu Blackburne'ü 6-2 yendi. Artık dünya şampiyonu olmaya hazırdı. İlk resmi dünya şampiyonluğu sayılan 1886 maçında Steinitz'e 12,5-7,5 yenilerek treni kaçıranlar kervanına eklendi. Steinitz'in konumsal oyunu, Zukertort'un kombinatif dehasına üstün gelmişti. Lasker maç hakkında şöyle yazıyor: Zukertort neden kaybettiğini hiçbir zaman anlamadı.

Zukertort – Steinitz
1886 Dünya Şampiyonluğu'nun 3. oyunu.

Burada Siyahlar küçük konumsal üstünlükleri biriktirerek (Siyahlarla oynayan oyuncunun geliştirdiği satranç anlayışı zaten buydu) oldukça üstün bir duruma ulaşmışlar. Ancak satranç tahtasına her zaman yıldırım düşebiliyor!

40.♖h7+! ♔f8 [40...♔×h7 41.♘f6+ ♔g7 42.♘×d5 ♗×c3 43.♘×c3+–]

41.♖h8+ ♔g7 [41...♔e7 42.♖×a8 ♗×c3 *(42...♕×a8 43.♗×a5+–)* 43.♖a7+!+–]

42.♖h7+ ♔f8 43.♕f2! ♗d8 [43...♗×c3 44.b×c3 *(44.♕h4? ♖×b2+ 45.♔g3 g5!)* 44...g5 45.♘e5+–]

44.♘e5 ♔g8 [44...♖a7 45.♖h8++– ♔e7 46.♕h4+]

45.♖ah1 ♗f6 46.♖×f7 ♖f8 47.♖×f6 [47.♖×f6 ♖×f6 48.♕h4+–]

1–0

Hocasına da hiç acımamış!

Zukertort – Anderssen
Breslau, 1865

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 ♘ge7 4.c3 d6 5.d4 ♗d7 6.0–0 ♘g6 7.♘g5 h6 8.♘×f7 ♔×f7 9.♗c4+ ♔e7 10.♕h5 ♕e8 11.♕g5+ h×g5 12.♗×g5# 1–0

Şah Gambiti, Max Lange, Viyana Açılışı gibi açılıştan itibaren mat arayan romantik dönemde Zukertort **1.c4 , 1.♘f3** gibi açılışları tercih ederdi. Reti'nin 1920'lerdeki hipermodern katkısına kadar **1.♘f3** "Zukertort" açılışı olarak bilinirdi.

İşte o dönemde intihar sayılan Bird Açılışında bir oyunu.

Zukertort – Epoureano
Berlin, 1872

Bu oyunda Beyazlar vezir atını tahtadan çıkartıyorlar.

1.f4 e6 2.♘f3 ♘f6 3.b3 d5 4.♗b2 c5 5.e3 ♘c6 6.a3 a6 7.♗d3 ♗d6 8.♕e2 0–0 9.g4

Bu ilginç er fedası g hattını şaha saldırı için açıyor.

9...♘×g4 10.♕g2 ♘f6 11.h4 h6 12.h5 ♔h8 13.0–0–0 ♘e8 14.♖dg1 ♖g8 15.♗h7! f6

[Şaşırtıcı bir feda eğer 15...♔×h7 16.♕g6+!! f×g6 17.h×g6+ ♔h8

18.♖×h6#]

16.♗×g8 ♔×g8 17.♕g6 ♔h8 18.♘g5 h×g5 19.f×g5 ♘e7 20.g×f6!!

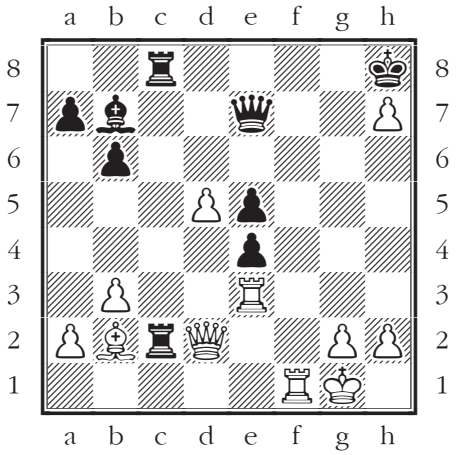
At fedasıyla yetinmeyen Zukertort vezirini de feda ediyor!

20...♘×g6 21.h×g6+ ♔g8 22.♖h8+ ♔×h8 23.f7 Mata çare yok

Zukertort turnuvalarda da çok yüksek bir performans göstermiştir. Londra 1872 Turnuvası'nda Steinitz ve Blackburne ardından üçüncülük, 1877'de Köln'de birincilik, aynı yıl Leipzig'de ikincilik, 1878 Paris International Chess Congress Turnuvası'nda Winawer ile eş puanda kalınca playofta Winawer'i yenerek birincilik, 1881 Berlin'de Blackburne ardından ikicilik ve 1883 Londra turnuvasında Steinitz'in 3 puan önünde birincilik unutulmaz zaferleridir. Bu turnuvada Blackburne ile oynadığı oyun satranç tarihine mal olmuştur.

Zukertort – Blackburne
Londra,1883 "Zukertort Immortali"

1.c4 e6 2.e3 ♘f6 3.♘f3 b6 4.♗e2 ♗b7 5.0–0 d5 6.d4 ♗d6 7.♘c3 0–0 8.b3 ♘bd7 9.♗b2 ♕e7 10.♘b5 ♘e4 11.♘×d6 c×d6 12.♘d2 ♘df6 13.f3 ♘×d2 14.♕×d2 d×c4 15.♗×c4 d5 16.♗d3 ♖fc8 17.♖ae1 ♖c7 18.e4 ♖ac8 19.e5 ♘e8 20.f4 g6 21.♖e3 f5 22.e×f6 ♘×f6 23.f5 ♘e4 24.♗×e4 d×e4 25.f×g6 ♖c2 26.g×h7+ ♔h8 27.d5+ e5

28.♕b4!! ♖8c5

Burada Blackburne veziri alırsa 7 hamlede mat olacağını görüyor ve fedayı reddediyor.

[28...♕×b4 29.♗×e5+ ♔×h7 30.♖h3+ ♔g6 31.♖g3+ ♔h6 32.♖f6+ ♔h5 33.♖f5+ ♔h6 34.♗f4+ ♔h7 35.♖h5#]

29.♖f8+ ♔×h7 30.♕×e4+ ♔g7 31.♗×e5+ ♔×f8 32.♗g7+ ♔g8 33.♕×e7 1–0

Zukertort sıradışı karizmasına ve insanüstü yeteneklerine rağmen sağlık açısından zayıf bir insandı. Steinitz ile yaptığı dünya şampiyonluğu maçının üç ayrı şehirde oynanması ve ani iklim değişiklikleri onu iyice yıpratmıştı. Bu maçı kaybetmesi de psikolojik olarak çöküntü yapınca iki yıl sonra hayatını kaybetti.

Onu sadece satranç açısından değil birçok alanda parlak bir insan olmasıyla da anıyoruz.

Kaynaklar:

P. W. Sergeant, Championship chess Dover publishing

Dr. Em. Lasker, Lasker's manual of chess Dover publishing

http://en.wikipedia.org

http://www.chessgames.com

Satranç stilleri

Stiller hakkında ustaların görüşleri

Yrd. Doç. Dr. Alp Erilli
Antrenör, İl Hakemi
aerilli@hotmail.com

Merhaba,

Daha önce Mavikale'nin 7. sayısında, satranç stillerinin sayısal olarak sınıflandırılma çalışmasına ve 12. sayısında da satrançta stil karmaşası konularına yer vermiştim. Doktora çalışmamın bir kısmında kullandığım satranç stilleri konusunda, yurt dışından ve yurt içinden bazı usta satranççıların da bu konudaki fikirlerini alabildim.

Bu sayıda, ustaların satranç stilleri konusundaki kısa görüşlerine yer vermek istiyorum. İnternet aracılığıyla 200'den fazla usta satranççıya mail atsam da ne yazık ki pek azı geri dönüş yaptı. Yine de onların verdiği cevaplar "satranç stilleri" konusundaki farklılıklara ışık tuttuğu düşüncesindeyim.

GM Marc Narciso Dublan (İspanya)

Birçok güçlü oyuncu evrensel türde oyunculardır. Bu yüzden de ben oyuncuları saldırgan ve savunmacı oyuncular olarak sınıflandırmaya pek yanaşmıyorum (Hücumu ve savunmayı birlikte çok iyi yürütüyorlar, tabii ki bunlar maçtaki konuma bağlı olan şeyler). Teknik oyuncu ve somut oyuncu türleri hakkında konuşmayı tercih ediyorum. Teknik oyuncu, (Capablanca, Karpov, Carlsen) gerekli şeyler hakkında düşünürler (değiştirilmesi veya devamlılığı gereken konumları iyi hissederler, şahın veya atın gideceği en iyi yeri bilirler). Somut oyuncular (Alekhine, Korchnoi) ise her şeyi hesaplama peşindedirler (Tabii ki teknik oyuncular da her şeyi hesaplarlar ve somut oyuncular da önemli konuları hissederler ama aralarında kesinlikle fark vardır).

FM Valeri Lilov (Bulgaristan)

Birçok farklı tipteki oyuncu, farklı düşünme biçimine dolayısıyla de farklı stillere sahiptirler. Bazıları saldırı satrancını severken, bazıları sadece savunma yaparak konumu tutmaya çalışırlar ve üçüncü tip olarak pozisyonel oyunları seven oyuncuları sayabiliriz. Bu ayrımı yapmak çok zordur. Satranç oyuncularının hepsinin farklı oyun seviyeleri ve farklı tercihleri vardır. Bu tercihler, kendi stillerini yaratmada en önemli etken olarak görülebilir.

GM Mark Ginsburg (ABD)

Bir oyuncunun savunma yeteneği ile saldırı yeteneği arasındaki ilişki, oyuncunun kuvvetini yansıtmaktadır. Bütün oyuncular; bu iki konudaki yetenekleri ile oyunsonu yeteneklerinin bulanık kombinasyonları olarak tanımlanabilir. Mesela bir oyuncu; 2650 ELO gücünde hücum yaparken, savunmada 2430 ELO performansı gösterebilecektir. Bu fark, oyuncuların saldırı veya savunma satranç problemleri çözümlerindeki yetenekleri ile de paralellik gösterecektir.

IM Renier Catellanos (İspanya)

Satrançta genel olarak iki tip stil tanımlayabiliriz: Saldırgan / Hücumcu ve Pozisyonel / Savunmacı. Buradaki en önemli problem oyuncunun o anki ruh haline göre her iki stili de oynayabilmesidir. Mesela benim iyi bir saldırgan oyuncu olduğumu ama kendime yetecek kadar da pozisyonel oyun bilgim olduğunu varsayalım. Benden daha güçlü oyunculara karşı risk almak istemeyebilirim ve daha savunma ağırlıklı oynayabilirim. Veya turnuvanın son turunda lider oyuncu ile aramda yarım puan fark vardır ve turnuvayı kazanmak istiyorsam mutlaka kazanmam gerekeceğinden, son maç tüm riskleri de göze alıp bütün gücümle rakibime saldırabilirim.

GM Victor Bologan (Moldova)

Günümüzde birçok evrensel tipte oyuncu var artık. Benim önerim ise stilleri beş ana başlık altında toplamak olabilir. Birinci tip saf pozisyonel (açılışların önemli olduğu ve %75 pozisyonel oyunun oynandığı), ikinci tip hem evrensel hem pozisyonel, üçüncü tip evrensel, dördüncü tip hem evrensel hem taktiksel ve beşinci tip ise saf taktiksel (açılışın yanı sıra fedaların da önemli olduğu).

GM Aleksandra Kosteniuk (Rusya)

Bu konuda karar vermek oldukça zor. 1.d4 ile başlayan bir oyuncu atak oyun da oynayabilir, savunma da yapabilir. Stratejik veya taktiksel veya daha birçok başka isimlendirmeler yapılabilir. Fakat genel anlamda açılışlar ile tüm hikâyeyi özetleyemeyiz. Kaldı ki "iyi" veya "güçlü" tanımlaması da değişken kavramlardır.

GM Yannick Pelletier (İsviçre)

Pozisyonel veya saldırgan stildeki oyuncuların oluşturduğu büyük bir sınıftan söz edebiliriz. Bu büyük sınıf daha sonra aktif pozisyonel gibi alt gruplara ayrılabilir. Satrançta saldırganlık kavramı feda yapmaya hazır, zor ve karmaşık pozisyonları hazırlama gibi anlamlar taşımaktadır. Bütün güçlü oyuncuların kendi stilleri vardır. Fakat bu kadar farklı stilleri sınıflandırmak

sınıflandırıcının kendi tanımlamalarına da bağlıdır.

GM Georgy Timoshenko (Ukrayna)

Bu konuda birçok derecelendirme olabilir. Pratikte, turnuvalarda karşılaşacağım rakiplerimi iki kategoriye ayırırım. Taktiksel anlamda ve hamle hesaplamalarında iyi olanlar ve karmaşık pozisyonlardan sakınıp daha açık pozisyonel oyun isteyenler.

GM Gawain Jones (İngiltere)

En önemli olarak pozisyonel ve taktiksel oyuncular ayrımı yapılabilir. Fakat bu gruplandırma oldukça belirsiz bir ayrımdır. Senin yapacağın çalışmanın en zor kısmı, birçok çeşitte stil tanımlaması yapmak olacaktır. Belki değişik tipteki poker oyuncularını analiz etmek işe yarayabilir.

FM Christian Martinez Montero (Şili)

Ben oyuncuları iki sınıfa ayırırım. Birincisi, taşlarını sürekli aktif halde tutmaya çalışan oyuncular, diğeri ise doğrusal satranç oynayanlar. Yani, yaratıcılıktan ziyade direkt sonuca gitmeye çalışan oyuncular.

GM Suat Atalık (Türkiye)

Stil konusuna gelince çokça duyduğunuz Pozisyonel (konumsal) ve taktik stillerin yanı sıra sınırları daha az belirli olan stratejik oyuncu kalıbı da ortaya çıkmaktadır. Son olarak söyleyeceğim konuyu açarken mektup attığınızı yazdığınız yüzlerce satranççı benzer bir kanıt içermekte. Kimin satranç oynayan kişi kiminse satranççı olduğu konusu bile bazı kıstaslarla belirlenebilir hale gelse de tanım oldukça zor.

Satranç kitaplarını karıştırırken bulduğum şu dört yoruma da göz atalım:

GM Yasser Seirawan (ABD)

Kendimi pozisyonel bir oyuncu olarak tanımlayabilirim. Fakat bu, tek taraflı bir görüş tabii ki. Stratejiye önem verdiğimi rahatlıkla söyleyebilirim. Taktiklerle aram iyidir ve stratejik bir hamle bulmak için sürekli oyunu gözlemlerim. Bir satranç oyuncusu olarak Karpov'a imreniyorum açıkçası. Bir strateji ustası nasıl olur, sorusunun cevabı olarak Karpov'un maçları olağanüstü birer örnek olarak gösterilebilir. Oyun gibi oynayamıyorum hala ve oynayan da yok sanırım. Daha sonra Kasparov'un oyunlarına bakıyorsunuz ve hem taktiksel hem de stratejik oyunları eşsiz bir biçimde oynadığını görüyorsunuz. Açılışta yaptığınız seçimler, stilinizi de etkileyecektir.

GM Nigel Short (İngiltere)

Birçok satranç oyuncusunun stilleri, karakterlerinin yansımasıdır. Fakat bununla ilgili çok fazla kitap veya yazı bulamazsınız. Her zaman bu kadar rahat genelleme de yapamayız tabii. Mesela Sir Stuart Milner Barry'i ele alalım. Oldukça sessiz biridir ve çok nazik bir beyefendidir. Ama satrançta oldukça saldırgan oynar, sanki mağara adamı gibidir.

Sanki işe gider gibi satranç oynayan birçok insan var. Sürekli aynı tonda ve sıkıcı bir şekilde satranç oynamaktan zevk alıyorlar. Ben arada hareketlenmelerin olduğu oyunları oynamayı seviyorum. İllaki sürekli atak olacak diye bir şey yok. Pozisyonel oynamayı seviyorum. Rutin ve sıkıcı satrancı sevmiyorum sadece.

GM Anatoly Karpov (Rusya)

Eğer açık (open) turnuvalarda oynuyorsanız, stilinizi bir kenara bırakıp, satrancın mantığının dışına çıkmalısınız. Açık turnuvalarda başarılı olan oyuncular, en iyi oyunlarını oynamıyorlar. Risk almaya alışmışlar sonuçta. Dünya şampiyonalarında boy göstermek istiyorsanız, açık turnuvalarda oynama alışkanlıklarını bırakmalısınız.

GM Magnus Carlsen (Norveç)

Bir röportaj sırasında, "Kendini stratejik bir oyuncu olarak mı görüyorsun yoksa taktik bir oyuncu mu?" sorusuna Carlsen şu şekilde cevap vermişti: "Kendimi iyimser olarak tanımlayabilirim! Açıkçası satrançta genel bir tercihim yok. Şartlar ne gerektirirse, onun üzerinde düşünmeyi tercih ediyorum - saldırı, savunma veya direkt oyun sonuna geçme. Tercihleri olanın zayıflıklarının da olduğunu düşünüyorum."

Dört büyük ustadan stil hakkında alışıla gelmişin dışında yorumlar yapılmış. Bunlar bile, bu konunun kesin çizgilerle sınırlandırılamayacağının en güzel örneklerinden.

Bir defasında Dünya Eski Satranç Şampiyonu Rus GM Anatoly Karpov, "Benim stilim yok!" diyerek oldukça iddialı bir açıklama yapmıştır. Karpov, kendisini her stilde oynayan bir oyuncu olarak mı tanımlamıştır, yoksa gerçekten herhangi bir tarzda oyun oynamadığını mı ima etmiştir? Karpov'un eski maçlarına göz attığımızda, birinci söylenenin daha geçerli olduğunu söyleyebiliriz. Yine Dünya Eski Satranç Şampiyonu Rus GM Vladimir Kramnik, "Pozisyonel satranç oynuyorum ama her zaman kazanmaya çalışıyorum." sözü ile kalıplara bağlı kalınmaması gerektiğini ama sınıflamanın da önemli olduğu vurgulamıştır.

Son olarak Dünya Eski Satranç Şampiyonu Garry Kasparov'un stil hakkındaki görüşleri, konuyu özetler niteliktedir: "Satrançta stil bireysel psikoloji ve duygusal yapımızın kararlarımıza yansımasıyla oluşur. Kendimiz için hangi stili seçtiğimize karar veremeyiz. Kişisel stil, indirip kurabileceğiniz bir bilgisayar yazılımı değildir. Bunun yerine, sizin için en iyi neyin işe yaradığını anlamalı ve sonrasında denemeler ve zorluklarla kendi yönteminizi geliştirmelisiniz; yani kendi haritanızı."

Bir sonraki yazımda görüşmek üzere…

Hızlı ve doğru gelişme etkili oyunun sırrı!

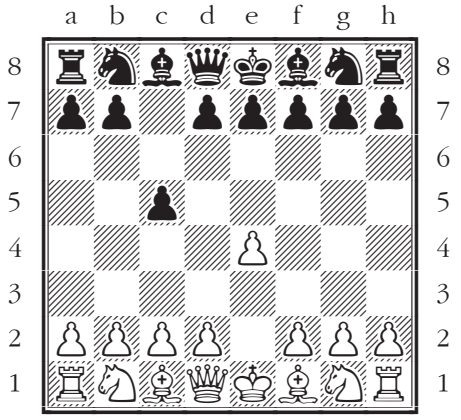
Üç cephede mücadele

Dr. M. Sabri Koçak
IV. Kademe Antrenör
kocaksabri@yahoo.com

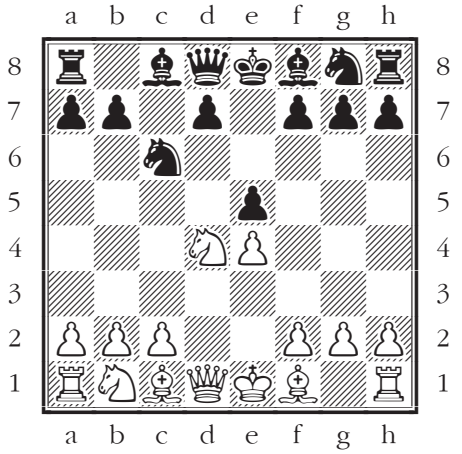
Carlsen - Nakamura
75th Tata Steel GpA Wijk aan Zee
NED, 26.01.2013
Pelikan, Açılış kodu: [B32]

1.e4 c5

Bir Sicilya Partisi daha. Açılışların en sevileni en mücadeleci olanı. Şah piyon başlangıcı yapan birisi karşıdan gelecek bu hamleye iyi hazırlıklı olmalı. Çünkü bilmesi gereken çok şey var. Merkezin dinamik yapısı kanat hücumuna kalkan kişiye karşı atak yapmaya elverişli. Yani her an karşı atak gelebilir. Bu açılışta merkez kolay da kontrol altına alınamıyor. Bu da oyuncular için üç cephede mücadele anlamına geliyor: Şah kanadı, vezir kanadı ve merkez. Bu durum zengin konumsal ve taktik fikirleri de beraberinde getiriyor. Bilgili olmak gerekiyor dememin nedeni bu. Tabii bunun yanında biraz da cesaret lazım. Carlsen'de bunlar fazlasıyla var ve bu oyunuyla Sicilya'nın nasıl bir açılış olduğunu bize çok güzel anlatıyor. Paralo şu: Gelişimde geri kalma, savunmaya kapanma!

2.♘f3 ♘c6 3.d4 c×d4 4.♘×d4 e5

Nakamura, Sicilya Savunmasının en keskin davamyollarından birine Pelikan devamyoluna sapıyor. Siyahın d5 karesini kontrol etmek üzere elinde bulunduracağı bir piyonu kalmadı. Burayı ancak hafif ve ağır taşlarıyla kontrol edebilir. Bu durum Beyaz için önemli bir avantaj demektir. Siyah da bunun karşılığında rakibinin atını kenarlara doğru kovalamakta daha önemlisi tempo yani hamle kazanmaktadır.

5.♘b5

Beyaz atını görünüşte d6 karesine yerleştirmeye gidiyor gibi ama aslında bu hamle d5 kontrolündeki mücadelenin de bir başlangıcıdır. At d6'ya gitme tehdidi ile d5'i kontrol edebilecek karelere yönelecektir. 5.♘f3 girişteki parolaya uygun bir hamle olmazdı. Etkisiz bir geri çekiliş ki, Siyaha oyunu çabucak eşitleme şansı verir: 5...♘f6 6.♘c3 ♗b4 7.♗d3 d5 işte Sicilya'da Siyahın hayalini süsleyen sürüş gerçekleşti. Bu hamle tabii ki, bir son değil. Sadece oyunu eşitliğe götürüyor ve Siyahı sorunlarından arındırıyor. Hepsi bu! Açılışta başka ne istenebilir ki?

5...d6 6.g3

Beyaz f1'deki filini uzun çapraza yerleştirmek istiyor. Bu yolla e4 piyonuna destek vererek d5 karesini daha iyi kontrol edebilecek. Bu iyi fikir!

6...h5

Siyah erkenden kanat atağına başlıyor. Kısa roka hazırlanan Beyazın şahına saldırı için cazip bir fikir. Ancak bu arada gelişmede geri kalacağını da hesaba katmalı!

7.♘1c3 a6

Zorunluydu. Çünkü diğer at d5 karesine yerleşmek istiyordu ki, bu iki atın da c7 karesine bakması ve beynel tehdidi anlamına gelecekti. Örneğin, 7...h4? 8.♘d5+– ve Siyah kale kaybına engel olamaz, 8...♖b8?? 9.♘bc7+ ♔d7 10.♕g4+ f5 11.♕×f5#

8.♘a3 b5

Siyah çatal tehdit ediyor. Ama asıl amaç Beyazın a3'teki atının c4-e3 yolunu kullanmasını engellemek ve diğer kanatta da etkili oyun elde etmek. Ama bu arada şah ne olacak, Siyah şahını nerede saklayacak?

9.♘d5 ♘ge7

Siyah d5'e yerleşmiş Beyaz atı derhal yerinden sökmeye çalışıyor. Baştan d5 üzerinde bu kadar durmamın nedeni de ortaya çıkıyor.

10.♗g2 ♗g4 11.f3 ♗e6

Siyah d5 karesindeki atı sökmeye uğraşıyor. Bir önceki hamlesi de Beyazın filinin önüne f3 sürdürerek yolunun kapanması için yapılmıştı.

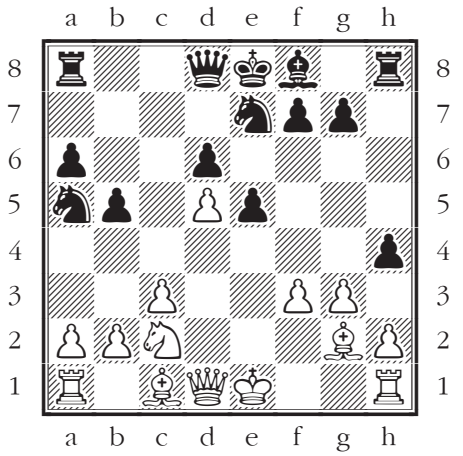
12.c3

Pelikan varyantında Beyaz için çok kullanışlı bir piyon hamlesi. Bir yandan kenarda kalmış atına c2-e3 manevra yolunu açıyor diğer taraftan da rakip atın d4 karesini kullanmasına engel oluyor. Tabii bir de rakibin b4 piyonunu durdurması var.

12...h4

Bu sürüş, Beyaz piyonu alsa etkili olacak ama almak yerine sakince gelişmesine devam edince etkili olamıyor. Siyahın piyon hücumu yerine gelişme sorunları üzerinde durması daha iyi bir seçenekti. Örneğin 12...♖c8 13.♘c2 ♘a5 14.♘ce3 ♘×d5 15.♘×d5 ♘c4

13.♘c2 ♗×d5 14.e×d5 ♘a5

15.f4!

Oyunun önemli anlarından biri ve Beyaz için önemli bir karar. Beyazın kısa rok kanadı zaten tehdit altında iken bir piyonunu daha buradan ileri taşıması şahının saklanmasında kuşkusuz sorun çıkarabilir. Ancak Siyah gelişmede fazlaca geri kaldığı için saldırı düzenleyecek olanaklardan da yoksun kalmış oldu. Bu yüzden e5 piyonuna baskı ve g2'deki filin yolunun açılması Beyaza etkili oyun kurma şansı getirecektir.

15...♘f5 16.g4!

Bir başka önemli karar. Beyaz bu yolla şah kanadında piyon değişiminden de kurtulmuş oldu. görünüşte şaha uzanan çapraz yol açılıyor ama buradan düzenlenecek saldırıda siyah vezire yardım edecek taşlar etkin yerlerde ve işbirliği içinde değiller.

16...h3 17.♗e4 ♘h4

Burada düşünülmesi gereken ve cazip gözüken diğer bir yol da vezir dalışı. Ancak Siyah için göründüğü kadar umut verici değil: 17...♕h4+ 18.♔f1 ♘h6 19.♖g1 g6 20.♘e1 ♖c8 21.a4 ♘c4 22.a×b5 a×b5 23.b3 ♘b6 24.♘f3 ♕e7 25.♕d3 ♗g7 26.♖a6+– Beyaz tahtanın her yerinde etkili ve üstün.

18.0–0 g6 19.♔h1 ♗g7

Beyaz rok yoluyla şahını köşeye taşıdı ve emniyete aldı. Daha önemlisi artık f1'deki kalesi de etkili biçimde oyuna müdahil oldu. Böylece tehdit yaratabilecek duruma da ulaşmış oldu.

20.f5!

Başlangıçta bu kanattan Siyah piyon hücumu yapıyordu. Ancak şimdi iş tersine döndü. Çünkü Siyah gelişimde geri kaldığı için güçsüz kaldı, rok yapamadı ve bu yüzden de şahı güvende de değil.

20...g×f5 21.g×f5

Fille alış ve f dikeyini kale ile kullanma fikri daha etkili gözüküyor. Ama oyunun devamı da Beyazın tercihini doğruluyor. 21.♗×f5 ♘×f5 22.♖×f5 ♕e7 23.♘b4 f6 24.♕e2 0–0? 25.b3±

21...♘g2

Siyah, 21...♗f6 ile hem rakibinin f piyonunu durdurmayı hem de f dikeyini kapamayı ve böylelikle de vezirini özgür bırakmayı deneyebilirdi. 22.♘b4 ♕b6 23.a4 ♘g2 24.a×b5 a×b5 25.♕e2 ♖c8 26.♗×g2 h×g2+ 27.♕×g2 ♖c4± devamyolunda Beyaz yine iyi kalıyor ama Siyah da oyundan henüz kopmamış oluyor.

22.f6!

Beyaz f dikeyinin kalesi için açık kalmasını istiyor. Daha önemlisi fili için kare boşaltıyor. Birazdan etkisi ortaya çıkacak.

22...♗f8

Siyah verilen piyonu alırsa başı iyice derde giriyordu: 22...♗×f6 23.♕f3 ♖h4 *(23...♗e7 24.♕×f7+ ♔d7 25.♗g5 ♖e8 26.♕e6+ ♔c7 27.♖f7+–)* 24.♗g5 ♖×e4 25.♗×f6 ♖f4 26.♗×d8 ♖×f3 27.♗×a5 ♖×f1+ 28.♖×f1+–

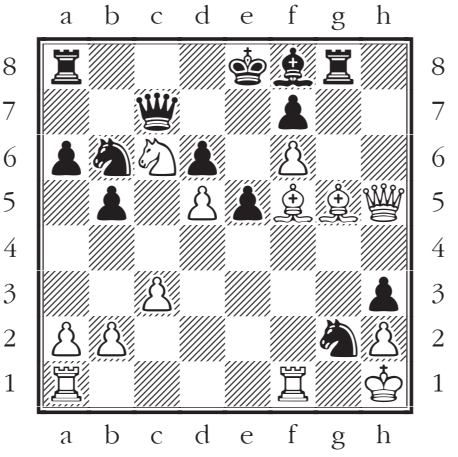
23.♕f3 ♕c7 24.♘b4 ♘b7 25.♘c6+–

Beyazın taşları tahtada büyük bir egemenlik kurdu. Bundan sonra iş etkili tehditler yaratmaya kalıyor.

25...♘c5 26.♗f5!

İşte fil 22. hamlede piyonun boşalttığı kareye yerleşti ve Beyaz rakip şahın etrafını sardı. Siyah için beyaz kareler oldukça zayıf.

26...♘d7 27.♗g5 ♖g8 28.♕h5 ♘b6

29.♗e6!

Bitirici darbe geldi. Siyahın buna savunması yok.

29...♖×g5 30.♕×g5 f×e6 31.d×e6 1–0

Doğaçlama Denemeler

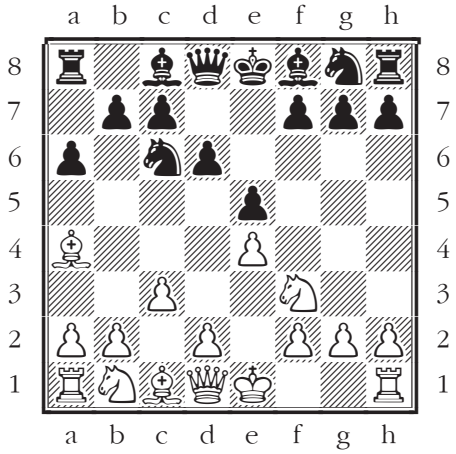
Masa başı buluşları!

FM Yakup Bayram
Milli Takım Antrenörü
yakupbayram@tsf.org.tr

Endre Steiner - J. Raul Capablanca
Budapeşte 1928

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 d6 5.c3

5...f5 6.e×f5 ♗×f5 7.d4 e4 8.♗g5 ♗e7 9.♘h4 ♗e6 10.♗×e7 ♘g×e7 11.♕h5+ g6 12.♕h6 ♘g8 13.♕f4 ♘f6 14.♘d2 0–0 15.0–0 d5 16.♕g5 ♘h5 17.♕×d8 ♘×d8 18.g3 ♗h3 19.♘g2 ♘e6 20.♗b3 c6 21.♗d1 ♖ae8 22.♗×h5 g×h5 23.f4 h4 24.♖fe1 h×g3 25.h×g3 ♗×g2 26.♔×g2 ♖e7 27.♘f1 ♖g7 28.♔h1 h5 29.c4 ♘×d4 30.♖ed1 ♘f3 31.c×d5 h4 32.d6 h×g3 33.♔g2 ♘h4+ 34.♔g1 g2 35.♘h2 ♖×f4 36.♖d4 ♖d7 37.♖e1 ♘f5 38.♖d×e4 ♖×e4 39.♖×e4 ♖×d6 40.♘f3 ♖g6 41.♖e5 ♘d6 42.♖e2 ♔f8 43.♖×g2 ♖f6 44.♘e5 ♔e7 45.♖f2 ♖e6 46.♘d3 ♖e3 47.♘f4 ♘c4 48.b3 ♘e5 49.♘g2 ♖c3 50.♖e2 ♔d6 51.♔f1 ♖c1+ 52.♔f2 ♘d3+ 53.♔e3 ♘b4 54.a3 ♖c3+ 55.♔d4 ♖c2 56.♖e1 c5+ 57.♔e4 ♖×g2 58.a×b4 ♖g4+ 59.♔d3 ♖×b4 60.♔c3 a5 61.♖a1 b6 62.♖a2 ♔c6 63.♖a1 ♔b5 64.♖a2 a4 65.b×a4+ ♖×a4 66.♖b2+ ♖b4 67.♖h2 ♖g4 0–1

Richard Reti - J. Raul Capablanca
Berlin , 1928

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 d6 4.c3 a6 5.♗a4 f5 6.d4 f×e4 7.♘g5 e×d4 8.♘×e4 ♘f6 9.♗g5 ♗e7 10.♕×d4 b5 11.♘×f6+ g×f6 12.♕d5 b×a4 13.♗h6 ♕d7 14.0–0 ♗b7 15.♗g7 0–0–0 16.♗×h8 ♘e5 17.♕d1

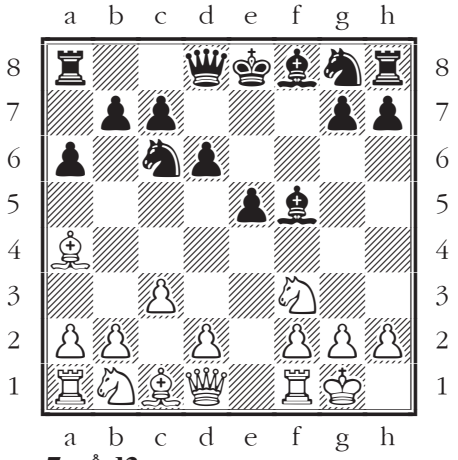
17... ♗f3 18.g×f3 ♕h3 0–1

2002 Türkiye Şampiyonası'nda Umut Atakişi ile olan oyuna hazırlık yaparken değişik bir açılış uygulamak istedim. Amacım rakibimin açılış hazırlıklarından mantıklı bir şekilde kaçmaya çalışmaktı.

Aklıma bir ara incelediğim yukarıda verilen Reti-Capablanca Berlin, 1928 oyunu geldi ve tekrar incelemeye başladıktan sonra Capa'nın diğer oyununa da kısaca bakıp günümüzde varyant ne halde diye güncel oyunlara göz gezdirdikten sonra fazla ayrıntıya girmeden açılışı oynamaya karar verdim.

Umut Atakişi – Yakup Bayram
Ankara, 2002

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 d6 5.c3 f5 6.e×f5 ♗×f5 7.0–0

7...♗d3

Beyazlara hafif üstünlük veren varyanta girmiş olduk. Beyazların bundan sonra 12. hamlesine kadar olan pozisyonları çalışmam sırasında incelemiştim.

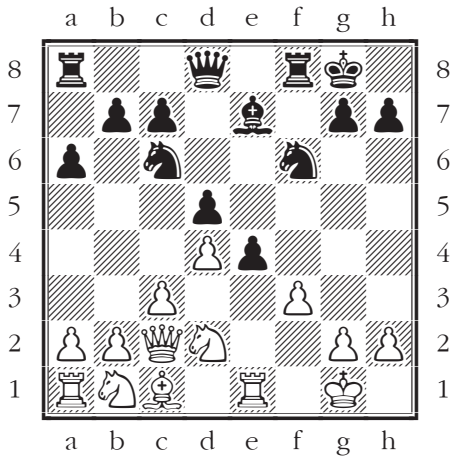
8.♖e1 ♗e7 9.♗c2 ♗×c2 10.♕×c2 ♘f6 11.d4 e4 12.♘fd2?!

Bu hamleyi beklemiyordum. Zaten incelemelerimizin sonunda beyazlara bir üstünlük veremediğini göreceksiniz; daha iyisi 12.♘g5 olup daha gelişmiş bir pozisyonla beyazlar avantajlı olur.

12.♘g5 d5 13.f3 h6 14.♘h3 0–0 15.♘d2 e×f3 16.♘×f3 ♖f7 17.♘f2 ♗d6 18.♗d2 ♘h5 19.♕g6 ♘f4 20.♗×f4

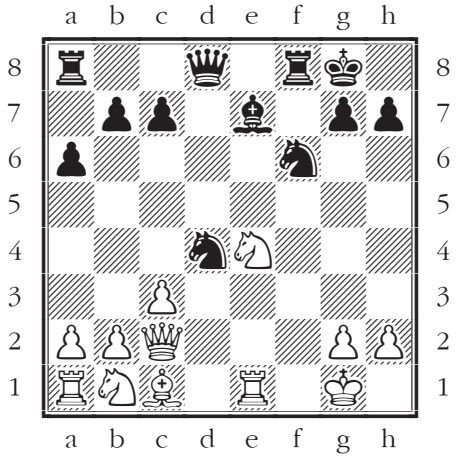
♗×f4 21.g3 ♗c1 22.♖a×c1 ♖×f3 23.♘g4 ♕g5 24.♕×g5 h×g5 25.♘e5 ♘×e5 26.♖×e5 ♖af8 27.♖c2 ♖3f5 28.♖ce2 g4 29.♖×f5 ♖×f5 30.♖e8+ ♖f8 31.♖e5 c6 32.♖g5 ♖e8 33.♔f2 ♖f8+ 34.♔e2 ♖e8+ 35.♔f2 ½–½ E. E. Veloz - O. A. Diasmany, Santa Clara, 2010)

12...d5 13.f3 0–0?!

Bu noktada taş fedasına karar verdim ama hesaplar sandığımdan zor imiş!

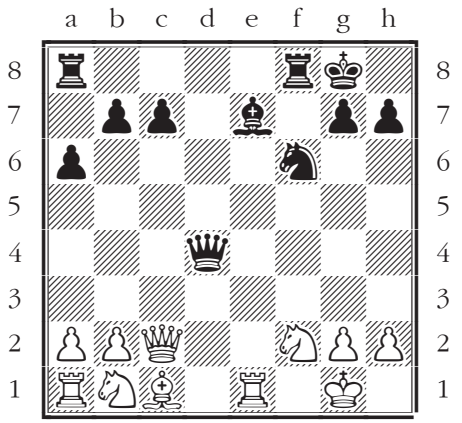
14.f×e4 d×e4? 15.♘×e4 ♘×d4

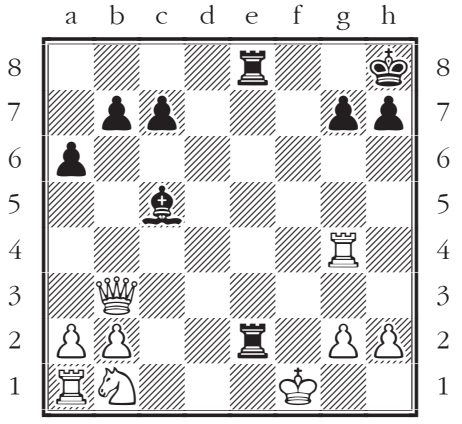
16.c×d4??

16.♘×f6+! (James C. Howell - Samir Lejlic, Londra, 1994) 16...♗×f6 17.c×d4 ♕×d4+ ve beyazlar üstün]

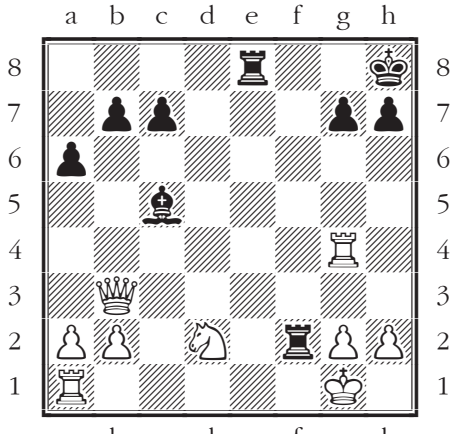
16...♕×d4+17.♘f2

17...♘g4?? 18.♖e4!□ ♕c5 19.♕b3+! ♔h8 20.♗e3! ♖×f2?? [20...♘×f2! 21.♗×c5 ♗×c5 22.♖e1 ♘h3+ 23.♔h1 ♘f2+=] **21.♖×g4!+– ♖e2 22.♗×c5 ♗×c5+ 23.♔f1 ♖ae8 24.♘d2??**[24.♕g3□+– dışındaki hamleler beraberlikle sonuçlanıyor. Oyundaki hamle ise ilginç bir beraberlik kombinezonuna yol açıyor.

24...♖f2+ 25.♔g1

25...♖e1+!!= 26.♖×e1 ♖e2+ 27.♔f1 ♖f2+ 28.♔g1 ♖e2+ ½–½

2006 yılına kadar aklıma geldikçe oyundaki hataları kısa sürelerlede olsa inceleyerek keşfetmeye başladım, sonunda oyundaki hataları buldum. Liste aşağıdaki gibi oluştu;

Beyazlar 12.♘fd2?! yerine 12.♘g5 oynarsa Bu açılıştan üstün pozisyonda çıkıyorlar ama siyahlarında bu varyantın sonunda çok ümitsiz durumda oldukları söylenemez (En son 2013 Türkiye iş bankası liginde Maria Sebag' a karşı oynadım; Espinosa – Otero oyununda olduğu gibi açılış devam etti ben siyahlarla 16. ♕d7 oynadım rakibimin 17. .♗f4?! hamlesinden sonra eşit konumda kaba hata ile oyunu oyunsonunda kaybettim).

Beyazların 13.f3 hamlesine karşılık kesinlikle siyahlarla 13...e×f3= oynamak gerekiyor ve bu pozisyonda siyahların hiçbir gelişim ve zayıflık problemi yoktur.

En fazla beyazların 16.♘×f6+! hamlesini araştırdım ama siyahlar adına tatmin edici bir devam yolu bulamadım bu hamlenin benim masa başında bulduğum fikrin çürütmesi olduğunu anladım.

Siyahların 17. hamlesinin yerine ise kesin kazanç olan bir hamle buldum.

Çalışmanın ilginç yanını ise bilgisayar programları oluşturuyor o tarihteki bilgisayar programları kazancı ancak 30-40 dakika civarı çalıştıktan sonra bulabiliyorlardı, günümüzdeki orta halli bir bilgisayarda çalışan bir program 2 dk civarında konumu aşağı yukarı doğru değerlendirebiliyor!

2006 yılında lig karşılaşmaları sırasında rakibim Ata Seçer o dönemdeki yavaş bilgisayarların kurbanı oldu, ben kısa kısa da olsa oynadığım oyundaki hatalarımı çalışarak bulmanın ödülünü almış oldum.

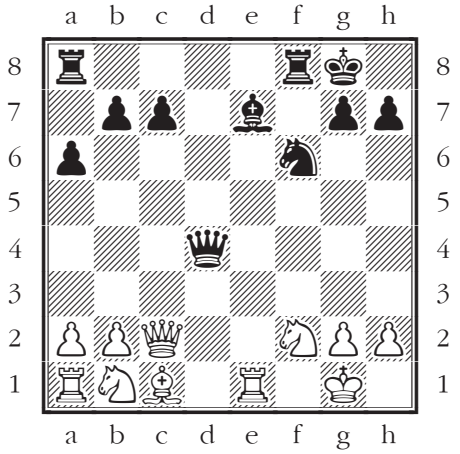
Sanırım fark etmişsinizdir 16.♘×f6+! hamlesine rağmen Ata Seçer ile aynı denemeye girmem sadece rakibimin Umut Atakişi ile olan oyunu ne kadar incelediğini merak etmemden ya da bilgisayarlara güveniyorsa kesinlikle yanılmış olacağını ona ispatlamak içindi.

Ata Seçer – Yakup Bayram
Türkiye Ligi, Ankara, 2006

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 d6 5.c3 f5 6.e×f5 ♗×f5 7.0–0 ♗d3 8.♖e1 ♗e7 9.♗c2 ♗×c2 10.♕×c2 ♘f6 11.d4 e4 12.♘fd2 d5 13.f3 0–0 14.f×e4 d×e4 15.♘×e4 ♘×d4 16.c×d4??–+

[16.♘×f6+! ♗×f6 17.c×d4 ♕×d4+ 18.♔h1 ♖ae8±]

16...♕×d4+ 17.♘f2

17...♗c5!!

Diğer iyi devam yolu son taşın oyuna dahil edilmesiyle gerçekleşiyor fakat oyundaki devam yolu daha az karışıklık içeriyor 17...♖ae8! 18.♗e3 (18.h3 ♗c5 19.♖d1 *(19.♖×e8 ♘×e8–+)* 19...♘g4! 20.h×g4 ♕e5 21.♘c3 ♖×f2 22.♕×f2 ♗×f2+ 23.♔×f2 ♕h2! 24.♘d5 *(24.♖d5 ♕h4+ 25.♔f3 c6 26.♖d4 h5 27.♖f4 g5–+; 24.♗e3 ♖f8+ 25.♔e2 ♕×g2+ 26.♔d3 ♕×b2 27.♖ac1 ♖d8+ 28.♔c4 b5+ 29.♔c5 ♖×d1 30.♘×d1 ♕×a2–+)* 24...♕h4+ 25.♔f3 ♖f8+–+) 18...♗c5 19.♘d1 ♘g4

18.♖d1!

[18.h3 ♘g4 19.h×g4 ♕×f2+–+; 18.♘c3 ♖ae8 19.♖×e8 ♖×e8–+]

18...♕e5! 19.♗f4! ♕h5 20.♕b3+

[20.♔h1 ♗×f2 21.♘c3 ♘g4 22.♗×c7 ♘×h2!–+]

20...♔h8 21.♗e3! ♖ae8! 22.♗×c5□ ♕×c5 23.♕c3□ ♕b6 24.♘a3

[24.♕b3 ♕a7–+]

24...♘g4 25.♖d4 ♘×f2–+ 26.♖f1 ♘e4 [26...♘h3+ 27.g×h3 ♖×f1+ 28.♔×f1 ♕f6+ 29.♔g2 ♖e2+ 30.♔g3 h5–+]

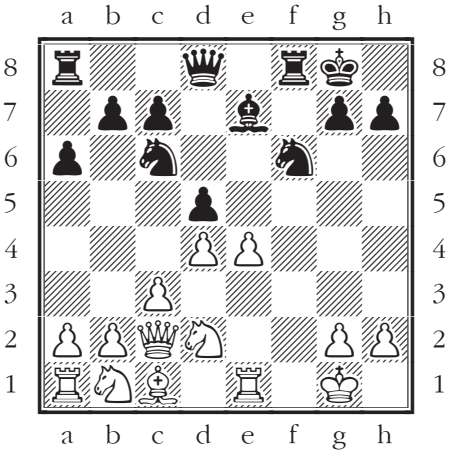
27.♖×f8+ ♖×f8 28.♕e3 ♘d6 29.♘c2 ♕×b2 0–1

Araştırmalar sonunda masa başında bulduğum 13...0–0 hamlesinin daha önce belirttiğim gibi yeni olmadığı anlaşıldı!

Fakat asıl sürpriz ve şaşırtıcı oyun benim için aşağıdaki oyun oldu. Meğerse feda başka türlü de yapılabiliyormuş!.

Jacob Aagaard - Samir Lejlic
İsveç Şampiyonası, 2004

1.e4 e5 2.♘f3 ♘c6 3.♗b5 a6 4.♗a4 d6 5.c3 f5 6.e×f5 ♗×f5 7.0–0 ♗d3 8.♖e1 ♗e7 9.♗c2 ♗×c2 10.♕×c2 ♘f6 11.d4 e4 12.♘fd2 d5 13.f3 0–0 14.f×e4

14...♗d6!? 15.♖f1

[15.e5 ♘×e5 16.♖×e5! Siyah fil g1–a7 çaprazına gelmediği sürece beyaz üstün! bu durumun analizi ve değerlendirmesi ise kolay görünmüyor.(16.d×e5?! ♗c5+ 17.♔h1 ♘g4 18.♘f3□ ♘f2+ 19.♔g1 ♘d3+ 20.♖e3 ♘×e5 İyi bir analiz gerektiriyor!)]

15...♘g4 16.♖×f8+ ♕×f8 17.♘f3 d×e4 18.♕×e4 ♗×h2+ 19.♘×h2 ♕f2+ 20.♔h1 ♖f8 21.♘×g4 ♕f1+ 22.♔h2 ♕×c1 23.♘e3 ♔h8 24.a4 h6 25.♖a3 ♕e1 26.♘d2 ♕×d2 27.♘c4 ♕g5 28.♖a1 ♖f4 29.♕e8+ ♔h7 30.♔g1 ♕h4 31.♕e3 ♕g5 32.♘d2 ♘e7 33.♘f3 ♕f6 34.♖e1 ♘d5 35.♕e5 c6 36.a5 ♕f7 37.c4 ♘b4 38.♕e2 c5 39.d5 ♕g6 40.♘e5 ♕f5 41.♘f3 ♘c2 42.♖f1 ♘d4 43.♘×d4 c×d4 44.♖×f4 ♕×f4 45.♕f3 ♕c1+ 46.♔h2 ♕g5 47.d6 ♕e5+ 48.♕g3 ♕e6 49.c5 h5 50.♕f4 g6 51.♕g3 ♕d5 52.♕f4 ♕×c5 53.♕f7+ ♔h6 54.d7 ♕e5+ 55.♔g1 ♕e3+ 56.♕f2 ♕c1+ 57.♕f1 ♕e3+ 58.♔h1 ♕e7 59.♕f4+ ♔h7 60.♕×d4 ♕d8 61.g3 ♔g8 62.♕d6 ♔f7 63.♔g2 g5 64.♔f3 h4 65.g×h4 g×h4 66.♔g4 ♕g8+ 67.♔×h4 ♕d8+ 68.♔g4 ♕g8+ 69.♔f3 ♕d8 70.b4 ♔g7 71.♔g4 1–0

Sizlerin de ilginç bulduğunuz oyunlarınızı bekliyorum.

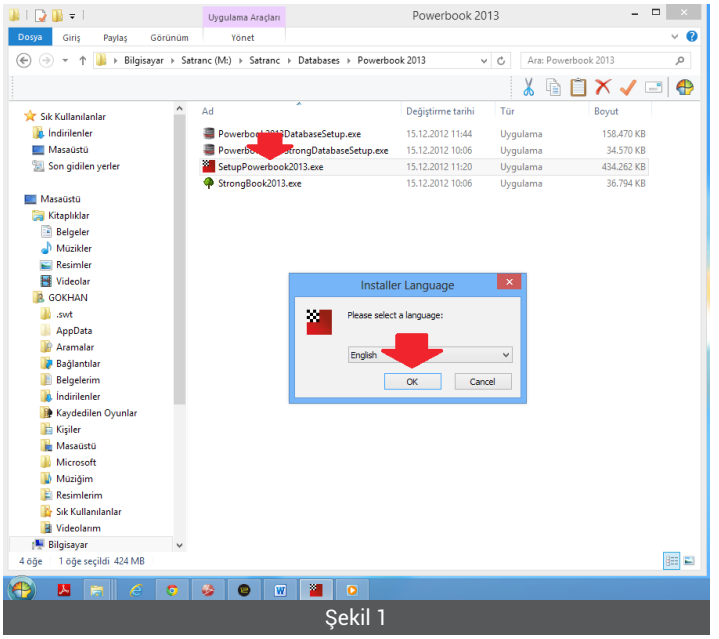
Powerbook 2013 Kurulum ve kullanım

Gökhan Narman
Antrenör-Sporcu
gnarman@yahoo.com

Bir açılışı ya da oyunu incelerken mevcut pozisyonda şimdiye kadar diğer oyuncular hangi hamleleri oynamış ve ne kadar başarılı olmuş bilmek ister misiniz?

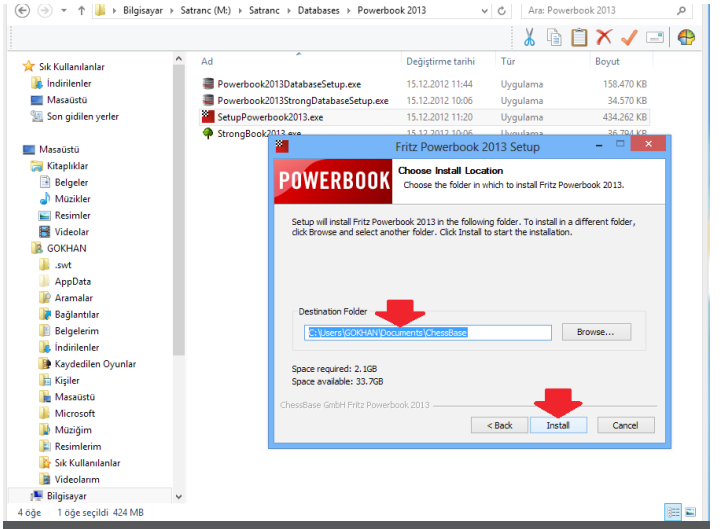
Chessbase firması tarafından hazırlanan ve her yıl güncellenen Powerbook 2013, bize incelediğimiz oyunların açılış

Şekil 1

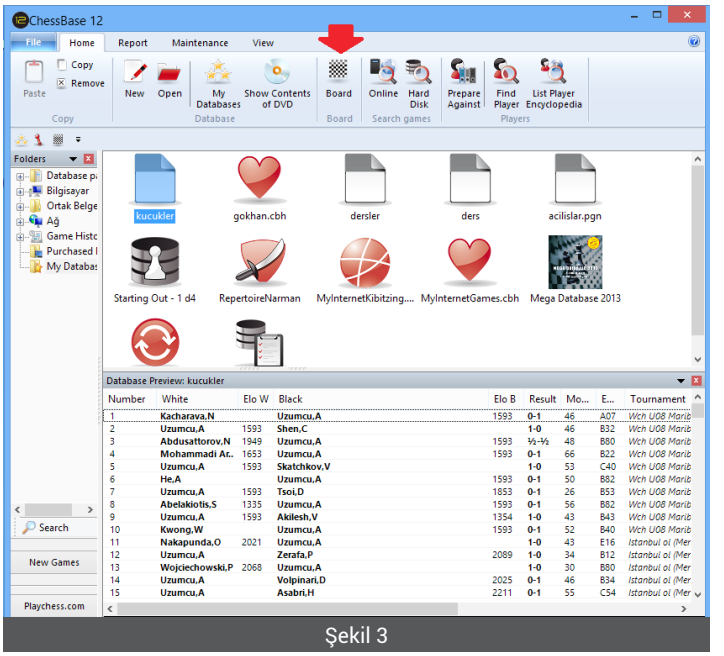
bölümünde herhangi bir pozisyonda o zamana kadar oynanmış her alternatif hamleyi ve başarı yüzdesini bir açılış kitabı olarak gösterir.

Öncelikle, "SetupPowerbook2013.exe" dosyası çalıştırılarak kurulum işlemi başlatılır (Şekil-1). Ekrana kurulum başlangıç ekranı geldiğinde "OK" tuşuna basılır.

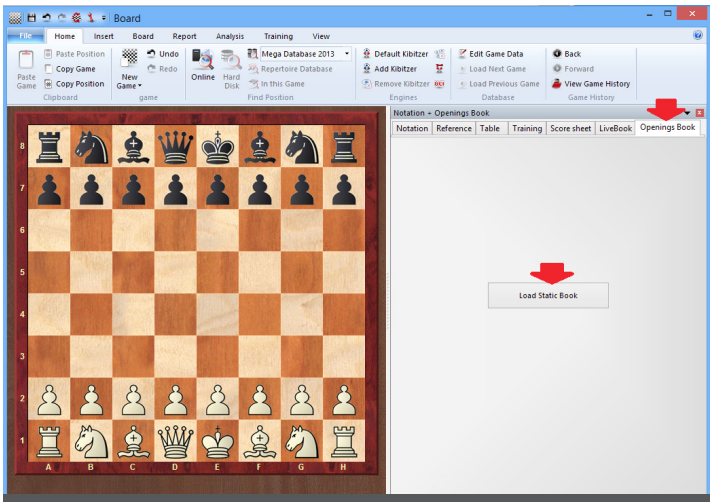

Şekil 2

2. Kurulum esnasında programın nereye kurulacağı ve yerinin bilinmesi daha sonra yapılacak işlemler için önemlidir. Bu nedenle dosyayı kuracağımız alan seçilir ve unutmamak

Şekil 3

Şekil 4

Şekil 6

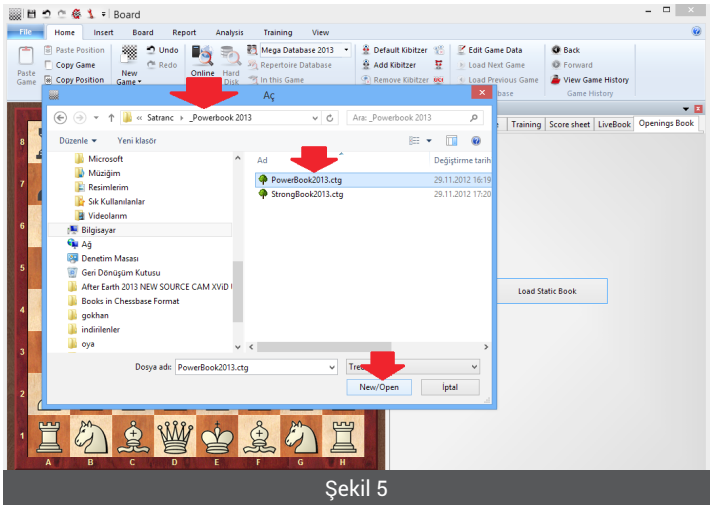
üzere bir yere not edilir (Şekil-2). Daha sonra ekranın sağ altında bulunan "Install" tuşuna basılır. Bundan sonra gelen ekranlarda "Next" tuşuna basılarak kurulumun tamamlanması sağlanır. Aynı işlem "Strongbook 2013.exe" dosyasına da yapılarak onun da kurulumu sağlanır.

3. Chessbase 12 programı çalıştırılır ve ana ekranda görünen "board" simgesine basılarak yeni bir oyun başlatılır (Şekil-3).

4. Başlatılan oyunun sağ tarafında bulunan "Notation + Openings Book" panelinin en sonunda bulunan "Openings Book" segmesine tıklanır (Şekil-4). Söz konusu işlem ilk defa yapıldığı için açılan segmede sadece "Load Static Book" tuşu görünmektedir. Söz konusu tuşa basılır. Daha önce yerini not ettiğimiz "Powerbook 2013" ya da "Strongbook 2013"ü kurduğumuz yere gidilir (Şekil-5).

6. "Powerbook 2013", oyuncuların ELO kuvvet derecesine bakılmaksızın teorik değeri bulunan tüm oyunların birleştirilmesi sonucu oluşturulmuştur. "Strongbook 2013" ise en az bir oyuncunun 2600 üzeri olduğu oyunların birleştirilmesi sonucu oluşturulmuştur.

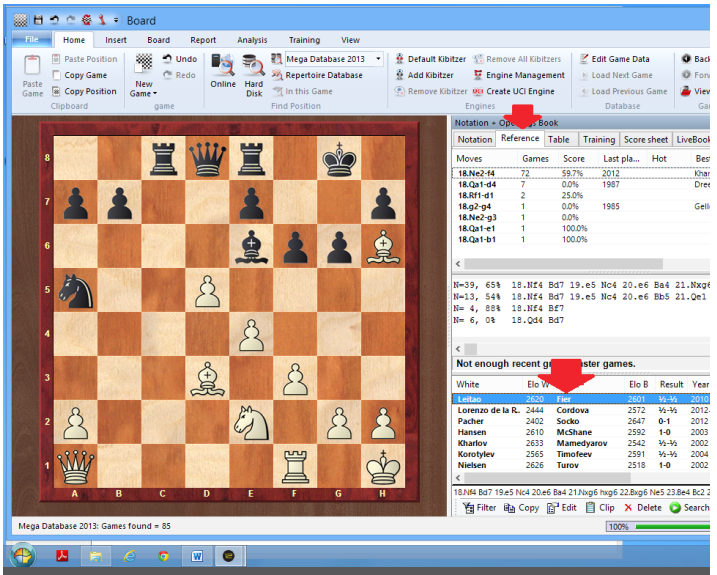
Yani "Powerbook 2013" söz konusu pozisyonda daha genel bir değerlendirme yapılmasını sağlarken, "Strongbook 2013" daha detaylı analiz vermektedir. Özel durumlar hariç "Powerbook 2013.ctg" dosyasının seçilmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir. Kullanacağımız dosya seçi-

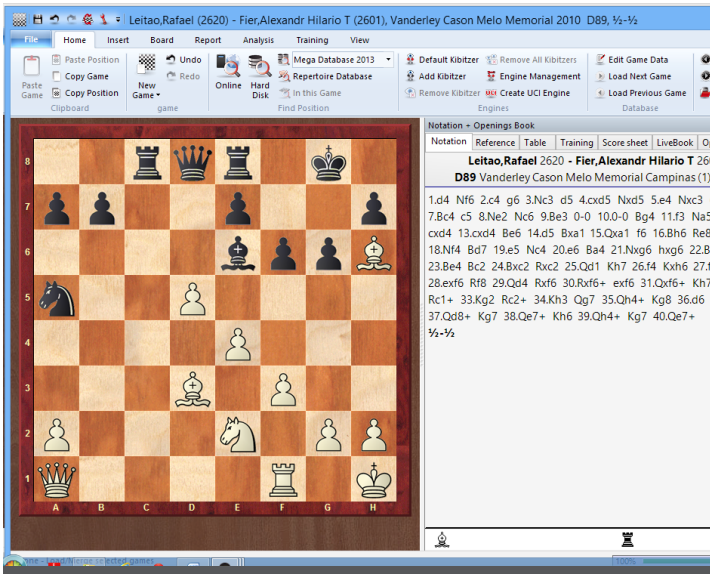
Şekil 5

Şekil 7

Şekil 8

Şekil 9

lerek "New/Open" tuşuna basılarak oyunlar ile "Powerbook 2013" bağlantısı sağlanır (Şekil-6).

7. Türkiye'de oyuncular tarafından yapılan en büyük yanlış, "Fritz13.ctg" adlı açılış kitabını "Powerbook 2013" yerine kullanmaktır. Çünkü Chessbase 12 ile beraber genellikle Fritz programı yüklenmektedir ve "Load book" tuşuna basıldığında açılan pencerede ilk gelen alan genellikle Fritz programına ait açılış kitabının bulunduğu yer olmaktadır. Oyuncular genellikle bu açılış kitabını seçerek bağlantı yaparlar. Bu dosya çalışmalarımızda bizi yanıltacaktır. Şimdi "Powerbook 2013" dosyasını daha detaylı inceleyelim. (Şekil-6)

8. Bu segmede mevcut pozisyon hakkında detaylı istatistiki veri bulunmaktadır. Öncelikle sol üst köşede kullandığımız açılış kitabının adı (Powerbook 2013) yazmaktadır. Bu ekranda okla işaretli alanda ne anlatıldığını detaylı olarak inceleyelim.

"1.e4" hamlesi bu açılış kitabında mevcut 1.517.584 oyunda 679.354 kez oynanmıştır. Bu hamle sonucunda Beyaz %54.1'lik bir başarı göstermiştir. Bu hamleyi yapan oyuncuların ELO ortalaması 2411 olup 2445'lik performans göstermişlerdir.

9. İlk ekranda gördüğümüz değerler sadece başlangıç hamlesine (1.e4) yönelik olduğu için fazla bir anlam ifade etmemektedir. Şimdi daha ileri bir pozisyona bakalım ve nasıl yararlanacağımızı görelim (Şekil-7).

Bu pozisyonda Beyazlar ağırlıklı olarak "18. Af4" oynamışlardır. Genel yüzdelere bakıldığında (Beyazı temsil eder.) Beyazın bu varyantta başarılı olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Maç sonuçları segmenin alt tarafında görünmektedir. Bu nedenle rakibi şaşırtabilecek kalite fedalı bu varyantı Grunfeld Savunmasına karşı kullanabiliriz.

10. İncelediğimiz pozisyonla ilgili örnek partiler incelemek istersek en kolay yol "Reference" segmesine tıklamaktır. (Şekil-8). Bu segme Megadatabase 2013 taraması yaparak söz konusu pozisyonla ilgili tüm maçları bütünleşik olarak getirir.

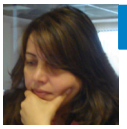
11. Reference segmesinde söz konusu pozisyonu içeren oyunlardan herhangi biri seçilerek incelenebilir (Şekil-9).

Pozisyon hakkında yapılan incelemeden sonra, söz konusu bilgi mutlaka kullandığımız engine (Fritz, Rybka vb.) ile her hamle için birkaç dakika verilecek şekilde kontrol edilmelidir. Söz konusu pozisyonda belli bir hamle çok oynanmasına rağmen doğru olmayabilir. Bu nedenle her zaman öğrenilen bilgi kontrol edilmeli ve daha sonra kullanılmalıdır.

1999, 2001, 2005 Türkiye Şampiyonu

IM Umut Atakişi

Dokuz yaşındayken başladığı turnuva oyunculuğunun on üç yılına üst düzeyli yirmi şampiyonluk sığdıran Atakişi: İnsan kendini eleştirebilmeli, hatalarından ders almalı. Maç kaybettiğinde de üzülmeli ki o üzüntüsü, onu geliştirsin!

Fatma Yılmaz
FIDE Hakemi
fyilmazmavikale@gmail.com

Daha çocukluk ve ilk gençlik yıllarındaki pek çok başarısıyla Türkiye satrancının adeta "yıldızı" durumuna gelen IM Umut Atakişi'yle İzmir'de MTS GM Chess Tournament sırasında söyleştik. Kendisi, tutkularını, hatalarını "aşklarım" dediği satrancı ve Beşiktaş'ı okuyucularımız için anlattı.

Fatma YILMAZ: Sizi pek çok şampiyonluğunuz, Beşiktaş Jimnastik Kulübü bünyesinde satranç takımın kurulmasındaki etkiniz ve oradaki menajerliğinizle tanıyoruz ama bunların ötesindeki Umut Atakişi'den söz eder misiniz?

IM Umut Atakişi: Annem reklamcıydı, emekli oldu, babam tekstilci. İki ağabeyim var. Ben 1 Şubat 1981'de İstanbul Kadıköy'de doğmuşum. Satranç aşkım üniversite eğitimimin önüne geçince, Yeniufuklar Koleji mezunu olarak kaldım.

Uğruna eğitiminizi feda ettiğiniz satranca kimin aracılığıyla başladınız?

Satranç hayatımdaki ilk ve tek özel hocam babamdır desem abartmış olmam. Çünkü yedi yaşımdayken satrancı babam öğretti, sonrasında da destekledi. Birçok baba da benzeri şeyleri yapıyor olabilir ama babam çok iyi dama oynar. Ne kadar resmidir bilemesem de 1957'de Türkiye dama şampiyonluğu da var. Satranç oyunculuğu

ise sadece iyi bir amatörlük düzeyinde. Böyle olmasına rağmen beni satranca yönlendirdi, dokuz yaşımdan itibaren de turnuva oyunculuğum başladı.

Türkiye'nin en iyi oyuncularındansınız, hatta bir dönem Elo listemizin zirvesindeydiniz. O süreçte size hem satranç hocalığı hem de akıl hocalığı yapan insan ya da insanlar oldu mu?

Milli takım kapsamında aldığım dersler dışında uzun süreli satranç dersleri almadım, dolayısıyla özel satranç hocam da olmadı. Geçmişte Gökhan Demir'in ağabeyliğini çok gördüm, çok akıl hocalığı yaptı bana. GM Dragan Solak'la da 2003'te Silivri'de yapılan Avrupa Bireysel Şampiyonası'ndan beri tanışırız. Kendisi hem yakın arkadaşım hem de birlikte çalışmışlığımız var, desteğini de çok gördüm.

Bunların da ötesinde Dragan'la aramızda özel bir yakınlık vardır. Yıldız da arkadaşım. Her ikisi birbirinden hoşlanıyor ama dile getiremiyorlardı. İşte tam da o noktada ben devreye girince Dragan-Yıldız aşkı mutlu sona ulaştı!

Gelelim turnuvalarınıza. Katıldığınız ilk turnuvayı hatırlıyor musunuz?

İlk turnuvamı hatırlamıyorum ama ilk üç dört turnuvamda hep dördüncü olup madalya alamadığım için çok ağladığımı hatırlıyorum.

Madalyaya ulaşamamanız moralinizi bozarak "ben bu işi yapamıyorum" duygusu oluşturuyor muydu?

Anlık belki, ama genel olarak başarısızlıklar beni kamçılar, o dönemlerde de öyle oldu. Yenildikçe başarmak için daha çok çalıştım.

Şampiyonlukla tanışmanız ne zaman oldu?

İstanbul'daki yaş grupları veya okul turnuvalarında birçok kez birinci oldum. 1992'de Gambit Satranç Merkezi'nde yapılan turnuvadaki birinciliğim sanırım ilk şampiyonluğumdu. Ulusal turnuvalarda ise 10-12 yaş aralığım ikincilik-üçüncülükle geçti. Yaş gruplarına ilk kez 1992'de katıldım, o yıl şampiyona Kastamonu'da yapılmıştı ve üçüncü olmuştum. Bu turnuva ulusal düzeydeki ilk turnuvam olması bakımından benim için çok önemlidir. 1993'te yaş grupları ikincisi oldum.

Şampiyonluk ise nihayet 1994'te geldi. O yıl hem yaş grubu hem de gençler (20 yaş) şampiyonu oldum. Bu şampiyonlukları satrançtaki dönüm noktam olarak sayabiliriz. Bundan sonraki bütün yaş gruplarında ilk ikide yer aldım. Sonrasında da hem yaş gruplarında hem Türkiye Şampiyonası'nda hem de üst düzeyli pek çok turnuvada şampiyon oldum. Takım halinde şampiyonluklarımız da var elbette.

Bu arada ben de size iki soru sorayım: TSF'de neden yaş grupları şampiyonlarının çetelesi tutulmuyor. Örneğin, TSF'nin sayfasında neden 18 yaş şampiyonlarını, 16 yaş şampiyonlarını vb. derli toplu bir sayfada göremiyoruz?

İkinci sorum ise bu söyleşilerle ilgili: Neden bu söyleşileri de Satranç TV'de yayınlamıyorsunuz? Canlı yayın yapmak zor diyorsanız, sonradan da yayınlayabilirsiniz. İster canlı ister sonradan, nasıl yayınlarsanız yayınlayın ama emin olun çok izleyeniniz olacaktır.

Sorular da öneriler de güzel! İlgililere aktarayım.

Şimdi yeniden benim sorularımla devam edelim. Uluslararası usta olmanız yukarıda belirttiğiniz şampiyonluklar döneminize rastlıyor. Biraz da bundan söz eder misiniz?

1998'de Avrupa Gençler Şampiyonası Ermenistan'da yapıldı. Turnuvada Aronian, Motylev, Sargiassian gibi bugün için dünyanın en iyi oyuncularının olduğu gruptan çok insan vardı. O turnuvada gerçekten çok iyi oynadım ve ilk IM normumu aldım. IM olmak için 3 norm ve 2400 Elo'ya sahip olmak gerekiyordu. Bu bahsettiğim turnuvadan sonra ondan fazla norm aldım ama 2400 Elo'ya ulaşamadığım için bir türlü IM olamıyordum. 2003'te İstanbul'da yapılan Avrupa Bireysel Şampiyonası'nda (13 turlu bir turnuvaydı) 12 tur sonunda alınan normlar, o turnuvaya özel kurallar gereği unvan olarak kabul ediliyordu. Ben o turnuvada GM normunu kaçırdım ama 12 tur sonunda IM normunu aldığım için reytingime bakılmaksızın IM unvanını aldım. Eğer bu olmasaydı IM olmam bir süre daha gecikebilirdi.

O yıllarda en güçlü rakipleriniz kimlerdi?

Tamer Karatekin ve Kıvanç Haznedaroğlu. Sonradan Tamer çekildi ama o yıllarda güçlü rakiplerim olarak ilerlememde iki arkadaşımın payı büyüktür. Zirvede yalnızlık kötüdür, insanı rehavete iter, "nasılsa ilk üçteyim" rahatlığını oluşturur. Biz de de belli oranda öyle oldu. Sonradan Mert Erdoğdu ve Yakup Erturan eklendi ama yine de bu sayının yeterli olduğunu düşünmüyorum. Birkaç kişi daha olsaydı eminim daha hızlı ilerlerdik.

Peki, o dönemdeki "güçlü rakipler"inizle ilgili şu anda neler söyleyebilirsiniz?

Kıvanç Haznedaroğlu: En güçlü rakibimdi. İlerlememdeki itici güç diyebilirim. Turnuvalarda İstanbullular beni, Ankaralılar onu tutardı. Satrançla ilgisi olmayan insanlar bile maç sonucumuzu merak eder ve sorardı. Bu nedenle adına yarıştığımız şehirlere karşı da bir sorumluluk taşırdık. Bu durum yıllarca sürdü, sonunda Kıvanç doğru yolu bularak İstanbul'a geldi de en azından şehirlerarası rekabetimiz sona erdi!

Mert Erdoğdu: Gördüğüm en yetenekli, en zeki satranççılardan biri. Öyle olmasaydı, bizlere göre turnuvalara daha geç başlamasına rağmen bu kadar ilerleyemezdi.

Yakup Erturan: Sempatikliği ve enteresan kişiliğiyle dikkatleri üzerinde toplayan üst düzeyli satranççı aynı zamanda benim de çok iyi arkadaşım.

Gelelim Beşiktaşlı Umut Atakişiye… Önce, neden Beşiktaş?

Beşiktaş'ta Serence Bey'de oturuyorduk. Serence Bey Beşiktaş'ın kuruluş yeridir. Henüz anaokuluna gidiyordum ama Beşiktaş sevgisini o civarda oturan insanlardan aldım. Sonrasında da bana uygun olduğunu düşündüm ve devam ettim: Çünkü Beşiktaş halk takımı, halkın desteğini almıştır. Taraftarı genellikle eğitimlidir, eğitim almak için çaba gösterir. Çarşı grubu da Beşiktaş'ın sembollerinden biri olup birçoğumuzun takdirlerini kazanmıştır.

Peki, sizce Beşiktaşlılık nedir?

Önce şunu söyleyeyim, Beşiktaşlılığın futbolla özdeşleştirilmesi doğru değil. Futbol, taraftarın bir araya gelmesi için bir araçtır. Futbol olmasa, basket maçında; basket olmasa satranç turnuvalarında, o da olmasa bir başka mekanda biz bir araya geliriz. Çünkü asıl olan futbol değil, aşk! Çünkü biz aynı aşkın taraftarları olarak aynı aidiyet duygusunu yaşıyor, aynı duyguyla kendimizi güçlü hissediyor, aynı duyguyla haksızlıklara "Dur!" diyoruz. Çünkü Beşiktaşlı doğruluğu ön planda tutar! Çünkü Beşiktaşlılık duruşu kulübün zararına da olsa bunu gerektirir.

Bu arada akışı bozan bir konudan söz edelim: Biz sizi genel olarak hep güleç, huzurlu bir yüz ifadesiyle tanıyoruz. Ama az önce haksızlıklardan söz ederken birden yüz ifadeniz değişti, sert ve kızgın bir hal aldı.

Evet, normalde dediğiniz gibiyimdir! Ancak haksızlıklar, olumsuzluklar karşısında öfkemi gizlemem.

Sloganları unutmamak için not ettiğiniz de rivayetler arasında, bunlardan birini tercih etmeniz gerekseydi sloganınız ne olurdu?

Beşiktaş'ın kurucusu Şeref Bey, Hakkı Baba ise efsane oyuncusu. Onlardan kaynaklı olarak favori sloganım "Şeref'inle oyna, Hakkı'nla kazan!"

Bir tarafta satranç, bir tarafta Beşiktaş ve bunları bir araya getiren isim olarak karşımıza yine siz çıkıyorsu-

nuz. Biraz da bunlardan söz eder misiniz?

Doğru, yakın çevrem bilir: Beşiktaş ve satranç benim birbiriyle bile değiştiremeyeceğim aşklarım. 2004'te neden bu ikisini bir araya getirmeyeyim diye düşünmeye başladım. Sekiz ay süren çabalarımdan sonra BJK Yönetim Kurulu'nun onayıyla satranç branşını hayata geçirmiş oldum. Ben aynı zamanda menajer-kaptan-oyuncu olarak da bu oluşumun içinde yer alıyorum.

Takım geçmişinize baktığımızda karnenizin oldukça iyi olduğunu görüyoruz. Bir de takımda sanki çekirdek bir kadro var. Başarınızla bu çekirdek kadronun değişmemesi arasında sıkı bir bağ var mı?

Evet, dediğiniz gibi lig karnemiz çok iyi bunda da iskelet kadro olarak değerlendirebileceğimiz, benim de dahil olduğum, Fethi Apaydın, Kübra Öztürk, Mert Yılmazyerli, Erhan Tanrıkulu, Cansu Söylemez'in olduğu grubumuzun katkısı büyük. Son yıllarda bu gruba GM Dragan Solak'ın katılmasıyla iskeletimiz daha da güçlendi. Bizlerin dışında kadroya dahil olan arkadaşlarımızı da bizler aynı samimiyetle kucaklıyoruz. Örneğin Rauf Mamedov iki yıldır bizimle. Her kulüpte Beşiktaş'taki kadar uyumlu çalışabileceğine inanmıyorum çünkü Rauf duygusal bir yapıya sahiptir. Ama biz kendisini çok seviyoruz, kendisi de bizi seviyor ve oldukça güzel maçlar çıkarıyor.

Bir de şunu belirtmek isterim: Genellikle özgürlükle başıboşluk karıştırılıyor oysa özgürlük başıboşluk değildir. Özgürlük, sorumluluk gerektirir. Satranççılar da hem sorumluluk sahibi hem de özgürlüklerine düşkün insanlardır. Bizler de sorumluluk anlayışımıza uygun olarak takım toplantılarımızı yapıyor, takım ruhumuzu güçlendirmek için herkesin kendi üzerine düşeni yapmasını bekliyoruz ama oyuncularımızın özgürlük alanına müdahale

etmiyoruz. Bu da onların takıma karşı daha sorumlu davranmalarını sağlıyor.

Kısacası insanların özgürlüğünü kısıtlamayan takım uyumunu, takım ruhunu çok önemsiyoruz, bunda da başarılı olduğumuza inanıyorum. Bütün bunların sonucunda da rakiplerimizin pek çoğuna göre daha küçük bütçelerle şampiyon olabiliyoruz.

Gelelim Lig tarihinize…

2005'te kurulduk, yeni bir takımdık, üçüncü olduk, bu normaldi. 2006 ve 2007'de şampiyon olduktan sonra 2008'de tamamı yerli oyunculardan oluşan bir kadro kurduk, birinci masada da ben oynadım ve beşinci olabildik. 2009'da on beş maçta on dört galibiyet, bir beraberlikle averajla ikinci olduk. 2010'da dördüncü olduk, 2011'de neredeyse küme düşüyorduk, dokuzuncululukla kurtulduk. 2012 ve 2013'te yeniden şampiyonluk.

Lig'deki en büyük rakibiniz?

Şu andaki rakiplerimiz de çok güçlü ama biliyorsunuz Galatasaray'da satranç branşı da hayata geçti. Beşiktaş Satranç Takımı kurulduğunda Yönetim Kurulu kararıyla doğrudan Süper Lig'de oynamıştı. 2014'te Galatasaray da aynı şekilde Yönetim Kurulu kararıyla İş Bankası Ligi'nde oynayabilir. Milli satranççıların neredeyse tamamının, Galatasaraylı olduğunu düşünürsek işimiz çok da kolay olmayacak diye düşünüyorum.

Oyuncu Umut Atakişi'den öte menajer-kaptan olarak da takımınız da sorumluluk taşıyorsunuz. Genel olarak da Beşiktaş başarılı bir takım ama başarısız olduğunda bu başarısızlığı kendinize mal ediyor musunuz? Ya da Galatasaray gibi bir kulübün satranç dünyasına katılması karşısında sorumluluğunuzun ağırlaştığını hissediyor musunuz?

Evet, biz başarılı bir takımız, takım ruhumuz çok iyi ama başarısızlıkları kendime mal etmekten kurtulmam mümkün değil. Her güçlü takımla oynadığımızda aynı heyecanı, aynı stresi yaşıyorum. 2014'te Galatasaray'la oynarsak elbette o zaman da aynı heyecanı yaşarım.

Kısacası ne kadar başarılı olursak olalım, takım oyunculuğu bireysel oyunculuğa göre hem çok daha yorucu, hem de çok daha stresli.

Beşiktaş dışında satrançta yöneticiliğiniz var mı?

Yöneticilik sayılır mı bilemem ama TSF'de Teknik Kurul üyesiyim.

Satranca başladığınız yıldan 2007'ye gelinceye kadar hep bir ilerleme ve bu ilerlemeye bağlı olarak da başarılarınızı görüyoruz. Sonra sanki bıçakla kesilircesine şampiyonluklarınız hatta oyunculuğunuz bitmiş. Sadece Lig'de ve İstanbul Satranç Festivali'nde oynayan bir Umut Atakişi var karşımızda. Ne oldu? Kırıldığınız bir şeyler mi var? Yoksa iş güç nedeniyle bu kadar yeterli mi dediniz?

Başarılı olduğum dönemlerde TSF'den cüzi de olsa bir maaş alıyordum ve uluslararası turnuvalara katılmam için olanak sağlanıyordu.

2007-2009 yılları arasında satrançtaki ilerlemem durdu, TSF de "milli takımı gençleştirme politikası" izledi. Bu uygulamayla karşılaştığımda yaşım yirmi altı idi ve genç kabul edilmediğim için milli takım dışında kalmıştım. Oysa günümüz Dünya Şampiyonu GM Viswanathan Anand da Dünya Şampiyonluğu finalinde oynayan GM Boris Gelfand da kırk yaşını çoktan geçmiş satranççılar. Durum dünyada böyle olmasına rağmen dönemin TSF yönetiminin maaşları ve yurt dışı turnuvalarını kesmesi ve gençleştirme projesi, benim belli oranda duygusal belli oranda gerçekçi davranarak satranca ara vermeme neden oldu. Gerçekçiydim, yurt dışı turnuvalar olmadan ilerleyemezdim, yurt dışı turnuvalarında oynamak için de para kazanmam gerekiyordu, bu nedenle ara vermeliydim. Duygusaldım, çünkü satranç benim iki büyük aşkımdan biriydi, onu hayatımdan çıkaramazdım. Bunların dışında elbette GM olamamamın sıkıntısı ve küçük yaştan itibaren satranç oynamamdan kaynaklı bıkkınlık… Bütün bunlar birleşince satrançla ayrı düştük.

Kaç yıl sürdü bu ayrılık?

Beş yıl diyebiliriz. Aslında 2009-2012 arası ara verdim ama 2007-2009 arasında da eskiye göre daha az ilgileniyordum.

Bu beş yılda neler yaptınız?

Poker oynadım! Poker strateji oyunu ve çok zevkli.

Kazandınız mı?

Kazandığım para satranç dersi vererek kazanacağım paradan çok daha azdı.

Peki, ne oldu da pokerden vazgeçip satranca döndünüz?

Satranç zaten vazgeçilmezimdi, çok özlemiştim ve 2012'de de döndüm. Yalnız belli bir aradan sonra döndüğünüzde satranç sizi bıraktığınız yerde beklemiyor. 2006'da GM Suat Atalık ve GM Mikhail Gurevich'i saymazsak 2440 Elo ile birinci sıradaydım. 2012'de 2320'ye kadar indim, şimdi 2350 civarındayım. Son bir yılda ciddi anlamda çalışmama rağmen nisan sonrası turnuvalarda başarılı olamadım ve hala Elo kaybediyorum. Ama inanıyorum ki bu düşüşe son verip yeniden yükselişe geçeceğim ve çocukluk hayalim olan büyükustalığa ulaşacağım.

Sırada birbirine bağlı iki sorumuz var:

Yıllar önce geçinmek için poker oynadığınızı söylediniz. Şimdi poker oynamadığınıza göre nasıl geçiniyorsunuz?

Büyükusta olmak için gerçekten ciddi olarak çalışıyor musunuz, yoksa bu sadece bir istekten mi ibaret?

Beşiktaş'tan maaş alıyorum ve bir iki özel dersim var.

Büyükustalık konusuna gelince, gerçekten çalışıyorum. Çünkü büyükusta olmak benim çocukluk hayalim, bu hayalim için üniversite eğitimimden vazgeçtim. Sırf bu nedenle bile mutlaka büyükusta olmalıyım. Son bir yılda GM normlarına çok yaklaştığım da oldu ama başaramadım fakat bu gelecekte başaramayacağım anlamına gelmiyor.

Sizi dinledikçe ara verdiğiniz için hayalinizden uzaklaştığınızı, bu nedenle de pişman olduğunuzu hissediyorum. Ne dersiniz?

Pişman mıyım? Zaman kaybettim, bu kötü oldu elbette ama o yıllarda da bir şeyler öğrendim, strateji kurma yönüm gelişti. Şimdi geriye dönüp baktığımda yaşanacağı varmış diyorum ama insan kendini eleştirebilmeli, hatalarından da ders almalı. İnsanlar bir maç kaybettiğinde, teselli etmek için üzülme deniyor. Ben buna karşıyım, kaybetmişse üzülmeli ki o üzüntüsü onu geliştirsin. Ya da maçı kaybeden, "İyi oynadım ama şunu görmedim." diyor. Yani olumlu yönlerini abartıyor. Böyle bir şey yok, kaybetmişsen, hatalarını da rakibinin iyi oynadığını da kabul etmelisin. Ancak bu bakış açısına da birden sahip olamıyor insan. Çeşitli deneyimler, başarısızlıklar olgunlaştırıyor insanı. En azından bende böyle oldu. Onun için ben şu andaki Umut Atakişi'nin çocuk Umut'un akıl hocası olmasını çok isterdim.

Ben de satranca ara verdiğim yıllara eleştirel olarak baktığımda istatistiki anlamda bana kazandırdıkları olsa da bakış açımı genişletti desem de hatta bu kazançlarımı satrançta kullanıyor olsam da beş yıl gerçekten çok uzun bir zaman kaybı. Bu kayıp en verimli olacağı yıllara denk düşünce daha da bir üzülüyor insan. Beş yıl, evet, gerçekten çok büyük bir kayıp! Bu kayıptan ders almalı, geleceğe bakmalı, yoğun bir şekilde çalışmalı, sinirlerime hakim olmalı, iyi bir stres yönetimiyle kaybettiğim süreyi mümkün olduğunca kısa sürede telafi etmeliyim.

Beğendiğiniz satranççılar?

Yerli satranççılar içerisinde en beğendiğim GM Mustafa Yılmaz. Bu tempoda çalışmaya devam ederse 2650 Elo'nun üzerine çıkar. GM Dragan Solak'ın da reytinginin üzerinde oynadığına inanıyorum. GM Alexander Ipatov ve GM Barış Esen de beğendiğim satranççılardan. Umarım bir sonraki söyleşimizde kendi adımı da bu grup içinde sayabilirim.

Yaş gruplarında ise genel olarak çok yetenekli satranççılar var. Düzenli çalışırlarsa onlar da çok iyi konumlara geleceklerdir.

Yetenekli çok sayıda satranççımız var, doğru, ama oynasalar, ben hala GM Mikhail Gurevich ve GM Suat Atalık'ın ilk sıralarda yer alacaklarına da inanırım.

Yabancı satranççılardan ise benim

favorim GM Peter Svidler'dir. Grunfeld Savunmasını çok iyi oynadığını düşünüyorum. Bu nedenle de oyunlarını beğenir ve takip ederim. GM Shahriyar Mamedyarov da beğeniyle takip ettiklerimden. 2013'te inanılmaz derecede güzel maçlar çıkararak başarı elde etti ve reytingini yükseltti. Takım arkadaşım GM Rauf Mamedov'un oyunlarını da takip ediyorum. Keskin stilleri nedeniyle maçlarının takip edilmesi oldukça zevkli.

Peki, satranç efsanesi olarak gördüğünüz isim ya da isimler?

Beğendiğim pek çok satranççı olmasına rağmen dünyadan tek isim derseniz, Kasparov derim. Zamanla Carlsen onu geçer mi bilemem ama şu an için kesinlikle Kasparov! Çünkü Kasparov teknolojiyle satrancı birleştirmiş ve satranca çağ atlatmıştır.

Türkiye'den ise satranççı olarak GM Suat Atalık kendi gayretleriyle büyük başarı elde etmiştir. Satrancın Türkiye'de amatörce oynandığı yıllarda bu başarıyı tek başına kazanmıştır. Yönetici olarak da Ali Nihat Yazıcı Türk satrancını sıfırdan alıp çok iyi bir konuma getirmiştir. Bu iki isim bence kendi alanlarında yaptıklarıyla çok özeldirler. Fakat efsane ya da halk kahramanı olmak halkın sevgisini kazanmakla olur. Halk kahramanı ya da efsane olmuşlar mıdır, onu da halkımıza ya da daha dar çerçevede satranç camiasına sormak lazım...

Şu andaki yeni federasyon yönetimi için başarılı, başarısız ya da efsane olacaklar demek için erken. Fakat satranç camiasıyla iyi ilişkiler kuran, onları dinleyen ılımlı bir yönetim. Tabii ki bu da satranç camiasının onlara saygısını arttırıyor. Muhakkak hataları da vardır ama bu kafa yapısıyla başarılı olacaklarına inanıyorum.

Kendi döneminizle günümüz satranç dünyasını karşılaştırmanız mümkün mü?

İki dönem kıyaslanamayacak kadar farklı. Bizden on yıl öncekiler de aynı şeyi söylüyorlardı. Demek ki satrancı onar yıllık dönemlere ayırdığımızda dönemler arasında büyük farklılıklar var. Koşullar farklı, olanaklar farklı, bakış açısı farklı. Bu nedenle dönemlerin birbiriyle karşılaştırılmasının doğru sonuçlar vermeyeceği kanısındayım. Yalnız bu farklılığın güzel tarafı koşulların hep iyiden yana gidiyor olması.

Yalnız kendi dönemimle ilgili şunları söyleyebilirim: Bizden önceki satranççıların geçimlerini sağlayacakları bir meslekleri vardı. Oysa benim dönemimde önde gelen isimlerin bir mesleği yoktu. Satrancın da ne getireceği belli değildi, buna rağmen biz satrancı tercih ettik. Satranç için geleceğimizden vazgeçtik. Bu anlamda kendi dönem arkadaşlarımı çok cesur buluyorum. Yine o dönemlerle ilgili olarak hatırladığım ve insanların benim yanıtım üzerine fark ettiği bir şeyi burada da dile getireyim: Yaş gruplarında başarılı olmamız nedeniyle yurt dışındaki turnuvalara götürülmemiz karşısında insanlar "Sürekli siz yurt dışına gidiyorsunuz! TSF, size verdiği desteği bize verse…" diyorlardı. Ben de onlara cevaben, satranç sizin için hiçbir zaman öncelikli olmadı, sizin elinizde eğitiminiz var, okulunuz bittiğinde sizler meslek sahibi olacaksınız, bizler açısından sadece satranç var, diyordum. Onlar da bu sözlerim üzerine bizleri anlıyorlardı.

Evet, günümüzde satranç bir noktaya geldi ve insanlar satrançtan para kazanıyor ama o zaman satrancın bu noktalara geleceğini bilemezdik. Kısacası benim dönemim açısından satrancın geleceği bir bilinmezlikti biz yaşam biçimi olarak bilinmezi tercih ettik. Bu arada bir konuya daha dikkat çekeyim: Bizden sonrakiler için satranç artık bir bilinmezlik değil. Biraz ilgisi olan, sıkı çalışan herkes satrançta belli düzeye gelebiliyor. O düzey de onlara geçimlerini sağlayacak kadar para kazandırıyor.

Evet, satranç belli bir düzeye geldi, geniş kitleler satrancın yararına inanıyor, aileler çocuklarına satranç eğitimi aldırıyor ya da aldırmak istiyorlar. Bu konuda anne-babalar, eğitmenler nelere dikkat etsinler? Önerileriniz nelerdir?

Aileler çocuklarının satranç öğrenmesi için ortam hazırlasınlar, eğitim işini eğitmene bırakmasınlar. Tersi durum çocuk üzerinde baskı oluşturuyor ve amacına ulaşmıyor hata nefreti doğuruyor. Amaç sadece çocuğun satranç öğrenmesiyse, satranç bir eğitim aracı olarak kullanılacaksa ona göre bir plan, bir program uygulanmalı. Eğer çocuk çok yetenekliyse ve profesyonel olması için bir eğitim alacaksa ona göre bir program uygulanmalı. Ama amaç ne olursa olsun hedef gerçekçi olmalı, kal-

Takım oyuncusu olarak başarıları
Ulusal Başarıları
1995 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (SGM)
1998 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (Kayseri DSİ)
1999 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (Kayseri DSİ)
2001 Türkiye Süper Lig Şampiyonluğu (İTÜ)
2005 Süper Lig üçüncülüğü (Beşiktaş)
2006 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)
2007 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)
Türkiye İş Bankası Ligi beşinciliği (Beşiktaş)
2012 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)
2013 Türkiye İş Bankası Ligi Şampiyonluğu (Beşiktaş)
Uluslararası Başarıları
2001 Balkan Şampiyonası'nda Takım Halinde Şampiyonluk (Milli Takım)
2006 Hırvatistan Kupası'nda takım halinde şampiyonluk (Milli Takım)

dıramayacakları yük ve sorumluluklar verilerek çocuklara zarar verilmemeli.

Bu konuda elbette eğitmenlere de büyük sorumluluklar düşüyor. Eğitmenler, aileleri de eğitmeli, gerçekçi davranarak, gerçekçi hedefler koyarak ailelerin çocuklarına sağlıklı yaklaşmalarını sağlamalılar. Bizim ülkemizde bütün aileler çocuklarının özel olduğuna inanıyor. Evet, bütün çocuklar özel ama bu bütün özel çocukların şampiyon olacağı anlamına gelmez. Şampiyon olmamaları da o çocukların kötü oldukları anlamına gelmez. Basit bir örnekle bin kişilik bir turnuva düşünün. Bütün katılımcılar özel çocuk! Sonuçta bin tane özel şampiyon olmayacağının herkes farkında ama hiçbir veli kendi çocuğunun sonuncu da olabileceğinin farkında değil. Eğitmen aileye işte bunu da fark ettirmeli.

Gelelim Kadıköy Satranç Eğitim Merkezi'ne! Dergimizin yayınlandığı günlerde sizler de kapınızı satrançseverlere açmış olacaksınız. Öncelikle,Yayın Kurulu üyelerimiz ve bütün okuyucularımız adına sizleri kutluyoruz.

Şimdi de KSM ilgili olarak sizi dinliyoruz.

Başlangıçta Deniz Seyhanoğlu ile böyle bir projemiz vardı. Sonra yakın arkadaşlarımız olan Anıl Şengün ve Yiğit Yazgı'nın da katılımıyla düşüncelerimize, planlarımıza hız verdik. Sonuçta neredeyse iki aylık gibi kısa bir sürede Kadıköy Satranç Merkezi'ni satrançseverlerle buluşturduk.

Peki, KSM'deki hedefleriniz neler?

Her şeyden önce merkezimizi beş on yıl gibi kısa bir dönem için açmadık. Biz yaşadığımız sürece hatta bizden sonra da yaşasın istiyoruz. Hedeflerimize gelince, onları birkaç başlık altında özetleyebiliriz:

1- KSM ile her şeyden önce satrançseverler bir araya gelecekleri bir merkeze kavuşmuş olacaklar.

2- Her yaş grubuna yönelik olarak vereceğimiz eğitimlerle dünya çapında satranççıların yetişmesini sağlayacağız.

3- İşimizin turnuvalar boyutu da var elbette: Türkiye satrancında çocuklar ve gençler ön planda. Orta yaşta olup da orta ve üst düzeyde satranç oynayan satranççılara (milli takımda olanlar hariç) yönelik turnuva sayısı yok denecek kadar az. İşte bu kategoride yer alan satranççılar için turnuvalar organize etmek gibi de bir hayalimiz var. Uluslararası usta, büyükusta norm turnuvaları da olabilir.

4- Satış bölümü: Burada satranç kitabından, satranç takımına, satrançla ilgili hediyelik eşyadan, eğitim CD'sine kadar zengin bir hizmete ulaşmak mümkün olacak.

Okuyucularımız http://kadikoysatrancmerkezi.com/ adresinden bize ulaşarak detayları öğrenebilirler, bu nedenle ben burada daha fazla anlatmayayım.

Gelelim hobilerinize. Satranç dışı zamanlarınızda neler yapıyorsunuz?

Hobi olarak tanımlabilir mi bilmiyorum ama arkadaşlarımla zaman geçirmeyi seviyorum. Satranç son derece stresli bir uğraşı. O yorgunluğu, gerginliği, stresi ancak arkadaşlarım alabiliyor. Bir de Beşiktaş aşkım var elbette, hiçbir şeyle değişemeyeceğim.

Ve son sorumuz: Çocukluğunuzdan başlayarak zamanınızı alan, sizi başarıdan başarıya koşturan, bıktıran, sıkan, ara verdiren, vazgeçiyorum dedirten ama vazgeçemediğiniz "aşkım" diye tanımladığınız satranç size ne kazandırdı?

Özeleştiri ve analiz konularında satrancın bana büyük faydası olduğunu düşünüyorum. Biraz düşününce toplumumuzda en büyük sıkıntılardan ikisinin bunlar olduğunu fark ederiz.

Söyleşi aracılığıyla okuyucularımıza zaman ayırdığınız için çok teşekkür eder, mümkün olabilen en kısa sürede GM olma hedefinize ulaşmanızı dileriz.

Umut Atakişi'nin Üst Düzeyli Bireysel Başarıları

Ulusal Başarılar	Uluslararası Başarılar
1994 Türkiye 14 Yaş Şampiyonu	1997 Dünya Satranç Şampiyonu
1994 Türkiye 14 Yaş Şampiyonu	1997 Dünya Satranç Şampiyonu Anatoly Karpov'a karşı simültane de galibiyet
1994 Türkiye Gençler Şampiyonu	2001 Balkan Şampiyonası dördüncüsü
1995 Türkiye 14 Yaş ikincisi	2004 Akdeniz Şampiyonası ikincisi
1996 Türkiye Ortaokullar Şampiyonu	
1997 Türkiye 16 Yaş ikincisi (averajla)	
1998 Türkiye 18 Yaş Şampiyonu	
1999 Türkiye 18 Yaş Şampiyonu	
1999 Türkiye Gençler Şampiyonu	
1999 Türkiye Şampiyonu	
2001 Türkiye Gençler Şampiyonu	
2001 Türkiye Şampiyonu	
2005 Türkiye Şampiyonu	
2007 Cumhurbaşkanlığı Kupası Şampiyonu	

Satranç gücünüzü ölçün

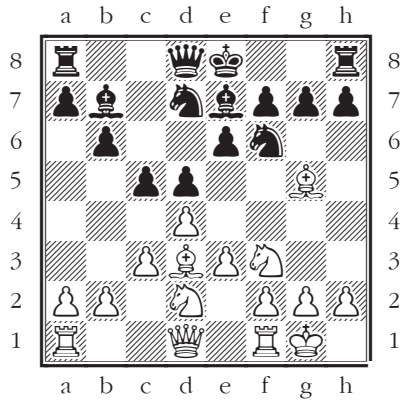

WIM Nilüfer Çınar Çorlulu
III. Kademe Antrenör
nilufercinar@gmail.com

Diyagramdaki konumdan başlayarak Siyahın hamlesini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız.

Spassky - Petrosian
Moskova, 1966

1.d4 ♘f6 2.♘f3 e6 3.♗g5 d5 4.♘bd2 ♗e7
5.e3 ♘bd7 6.♗d3 c5 7.c3 b6 8.0–0 ♗b7

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar	Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
9. ♘e5	**2**	**...♘×e5** Siyah e5 karesindeki piyona saldırarak gelişimini hızlandırıyor	**26. e4**	**3**	**...♗d6** Ayrıca **[26...d×e4?? 27.♗×e5!+–]** varyantını hesapladıysanız artı 4 puan
10.d×e5	**1**	**...♘d7**	**27. ♕e3**	**2**	**...♘d7** mücadele bıçak sırtında devam ediyor. **[27...g3!? 28.f3!]** devamyolu için artı 2 puan
11.♗f4	**2**	**...♕c7** Beyazlar için **1. ♗×e7!? ♕×e7 12.f4 0–0 13.e4!=** varyantını düşündüyseniz artı 3 puan	**28. ♗×d6**	**1**	**...♕×d6**
12.♘f3	**2**	**... h6!**	**29. ♖d4??**	**4**	**...e5!** Ayrıca **[29.f4!]** halmesi için artı 3 puan
13. ♗g3	**3**	**...g5!** Siyahın planı netleşti. Ters kanatlara rok!!	**30. ♖d2**	**5**	**...f5!!**
14. b4!	**2**	**...h5! 14...c×b4?! 15.c×b4 ♗×b4 16.♘d4±** varyantı için artı 4 puan	**31. e×d5**	**3**	**...f4! [31.e×f5 h3!∓]** için artı 2 puan
15. h4	**1**	**...g×h4**	**32. ♕e4**	**3**	**...♘f6**
16. ♗f4	**2**	**...0–0–0**	**33. ♕f5+**	**2**	**...♔b8**
17. a4?	**3**	**...c4!**	**35.♕b1**	**5**	**...g3**
18. ♗e2	**2**	**...a6!** Meşhur şeytan kilidi geliyor.	**36. ♖e1**	**2**	**...h3**
19. ♔h1	**1**	**...♖dg8**	**37.♗f1**	**3**	**...♖h8** Beyazın **[37.g×h3 g2+ 38.♔g1 ♕d7!–+]** devamyolunu hesapladıysanız artı 3 puan
20. ♖g1	**2**	**...♖g4**	**38.g×h3**	**2**	**...♗×h3**
21. ♕d2	**1**	**...♖hg8**	**39.♔g1**	**3**	**...♗×f1**
22. a5	**2**	**...b5**	**40.♔×f1**	**7**	**...e4!!**
23. ♖ad1	**2**	**...♗f8**	**41.♕d1**	**7**	**...♘g4!! [41.f×e4 f3!–+]** varyantını düşündüyseniz artı 2 puan
24. ♘h2	**3**	**...♘×e5**	**42.f×g4**	**2**	**...f3**
25. ♘×g4	**2**	**...h×g4**	**43.♖g2**	**2**	**...f×g2+ 0–1**

Değerlendirme Tablosu - Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık reyting puanınız

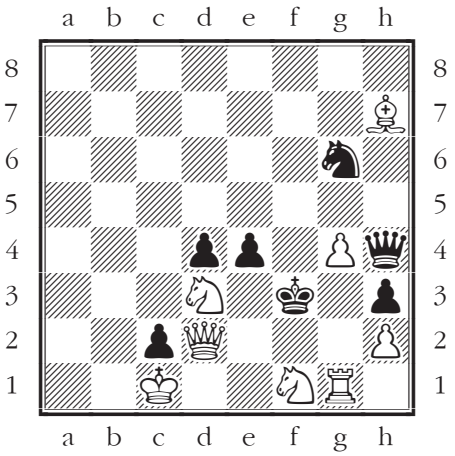
80 ve daha fazla ise 2500 ve üstü, 70-79 arası 2400-2499, 60-69 arası 2300-2399, 50-59 arası 2200-2299, 40-49 arası, 2000-2199
30-39 arası 1800-1999, 20-29 arası, 1600-1799, 10-19 arası 1400-1599, 10'dan az ise 1399 ve aşağısı.

WIM Nilüfer Çınar Çorlulu
III. Kademe Antrenör
nilufercinar@gmail.com

Problemler köşemizde birbirinden güzel altı problem sizleri bekmekte. Soruların çözümünde ilk hamle anahtar hamledir. Anahtar hamle sonrasında ise aynı soru için farklı mat yolları bulmak mümkün. Bakalım her soru için farklı mat yolları bulabilecek misiniz?

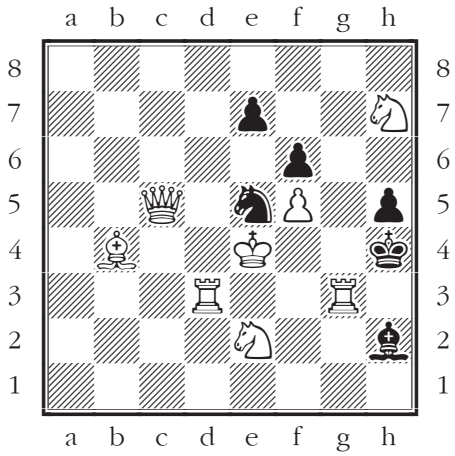
E. A. Balaguer

Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♗g8 e×d3 2.♗d5#
1...♘e7 2.♘e5#;
1...♕e1+ 2.♘×e1#

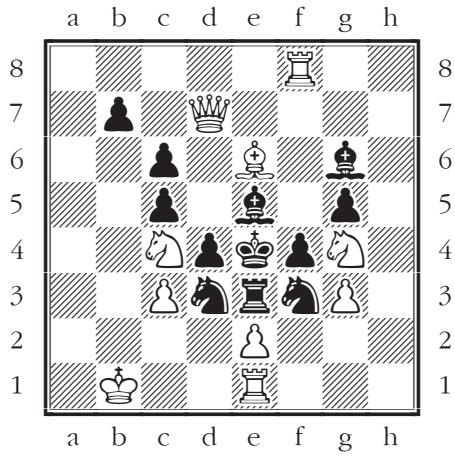
Charleston, S.C

Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♕×e5 f×e5 2.♗×e7#
1...♗×g3 2.♕×g3#;
1...e6 2.♕×f6#;
1...♗g1 2.♕f4#

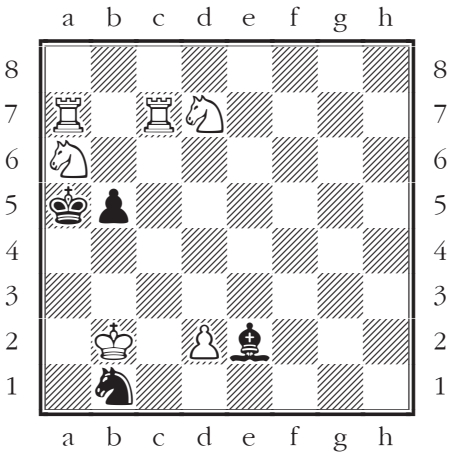
E. B. Cook

Beyaz oynar, iki hamlede mat yapar.

1.♘a1 ♘f×e1 2.♘d2#
1...♘d×e1 2.♘f2#;
1...♘h4 2.♘d2#;
1...♗h5 2.♗f5#

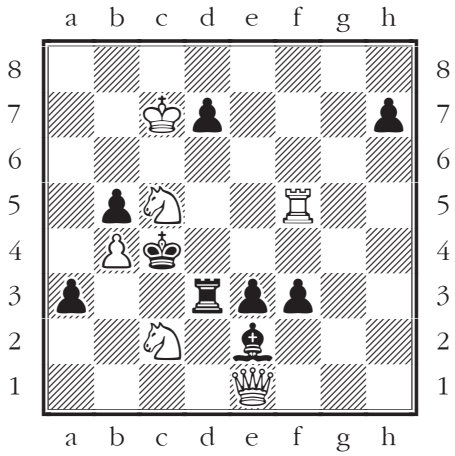
T. Siers

Beyaz oynar, üç hamlede mat yapar.

1.♖c8 ♘×d2 2.♘e7+ ♔b4 3.♘d5#
1...♘d3 2.♘ac5+ ♔b4 3.♘×d3#;
1...♘b4 2.♘e7+ ♗a6 3.♖×a6#

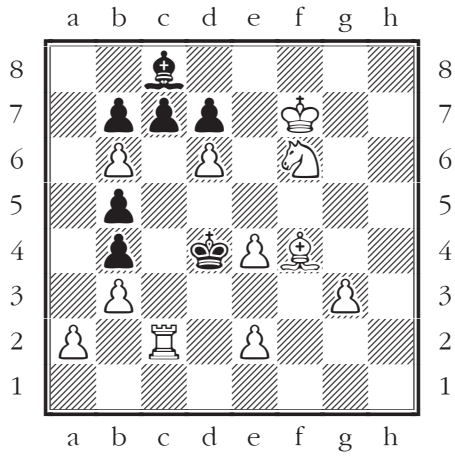
V. Bron

Beyaz oynar, üç hamlede mat yapar.

1.♖d5 h5 2.♖d4+ ♖×d4 3.♘×e3#
1...♖×d5 2.♘×a3+ ♔d4 3.♕a1#;
1...♔×d5 2.♕h4 f2 (2...♔e5 3.♕g5#) 3.♕e4#

M. Marandjuk

Beyaz oynar, üç hamlede mat yapar.

1.♗e7 c6 2.♖c5 ♔×c5 3.♗e3#
1...c×d6 2.♗×d6 ♔e3 3.♗c5#;
1...c5 2.♖d2+ ♔e3 3.♘d5#;
1...c×b6 2.♗c1 ♔e5 3.♗b2#]

Çok Yaşa Kraliçe!
Satrançla ilgili bir peri masalı

Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Mavikale'nin bu sayısında özellikle çocukların çok seveceği bir satranç filmi tanıtacağım: Çok Yaşa Kraliçe

Filmin Künyesi	
Türkçe adı	Çok Yaşa Kraliçe
Orijinal adı	Lang Leve de Koningin
İngilizce adı	Long Live the Queen
Yönetmen	Esme Lammers
Yapım yılı	1995
Yapımcı ülke	Hollanda
Orijinal dil	Flemenkçe
Süresi	118 dakika
Oyuncular	Tiba Tossijn, Lisa De Rooy, Derek de Lint, Pieter Lutz, Monique van de Ven, Jack Wouterse
IMDB Puanı	7.1

Perde muhteşem güzellikte bir satranç takımının üstüne açılır. Biz satranç taşlarının şık giyimli insanlar biçiminde olduğunun farkına varır varmaz, kamera, tahtanın en görkemli taşının, merkezde duran beyaz vezirin çevresinde dönmeye başlar. Sonra bu masalsı ülkenin sınır komşusu olan bir Kuzey Avrupa kentinde buluruz kendimizi: Sıvasız tuğla duvarlar, yüksek eğimli çatılar, uzakta yel değirmenleri… İzleyicinin içinde burada nasıl insanların yaşadığı konusunda bir merak uyanıverir. İşte tam o sırada Edip Cansever'in dizeleri bize ipucu verir: "*İnsan yaşadığı yere benzer / O yerin suyuna, o yerin toprağına benzer / Suyunda yüzen balığa / Toprağını iten çiçeğe / Dağlarının, tepelerinin dumanlı eğimine…*" İzleyici bunları düşünürken kamera bir ilkokul sınıfının pencesinden içeri dalıverir. Sınıfın belki de en başarısız, en aykırı öğrencisiyle tanışırız: Sara

Sara, sınıfta olan bitenlerden çok, pencereden izlediği, dışarıda akıp giden hayatla ilgili gibi görünür. Örneğin; okulun karşısında duran, kasası oyuncaklarla dolu şu külüstür kamyonet ve onun sürücüsü olan babasıyla birlikte okula doğru bakan yaşıtı bir çocuk... Bu ikilinin kente yeni geldikleri, çocuğun da kısa süre sonra bu okula başlayacağı ilerleyen sahnelerde anlaşılacaktır.

Sara (Tiba Tossijn), sınıfta olanlardan çok dış dünyayla ilgileniyor.

Sara, sınıfta o denli sorunlu bir öğrencidir ki öğretmeni dersten sonra ona annesine iletilmek üzere bir mektup verir. Kuaförde çalışan annesine uğrayan Sara bu mektubu vermeyi aklından bile geçirmez. Yoluna devam ederken, az önce sınıfın penceresinden gördüğü o kamyonetin boş bir mağazanın önünde durduğunu fark eder. Mağazanın, bu yeni sahipleriyle birlikte, çok yakında bir oyuncakçı olacağını da o zaman anlar. Taşınma sırasında, çelimsiz görünüşlü çocuk, oyuncakları düşürünce Sara hemen ona yardım eder. Böylece Victor ve babası ile de tanışmış olur. Satrançsever izleyici oyuncakların arasında yere düşen satranç tahtasını hemen fark eder. Sara ve Victor dağılan satranç taşlarını toplarlar, kayıp olan beyaz şahı kaldırımda bulan da Sara olur. Acaba taşlar eksik midir? Bunu anlamanın tek yolu taşları dizip bakmaktır. Sonuçta eksik taş olmadığı anlaşılır anlaşılmasına ama taşların dizilmesi Victor'un içindeki satranç oynama arzusunu tutuş-

turmuştur. Babası çok işi olduğu için oynayamayacağını belki yeni arkadaşı Sara ile oynayabileceğini söyler. Ama ne yazık ki Sara satranç oynamayı bilmemektedir.

Eve dönen Sara, annesinin albümünden satranç taşlarının ona anımsattığı fotoğrafı çıkarır: Annesi, yanında olmaktan mutluluk duyduğu açıkça belli olan bir adamla bir satranç panosunun önünde durmaktadır. Bu adam, Sara'nın Güney Afrika'da olduğunu duyduğu ama hiç görmediği babasından başkası değildir.

Sara, annesi ve dedesi ile birlikte yaşamaktadır. Dedesinin okuduğu gazeteden bulundukları kentte bir satranç turnuvasının yapılacağını öğrenir. Nedenini tam olarak bilemese de henüz kurallarını bile bilmediği bu oyunla arasında kuvvetli bir bağ olduğunu hissetmektedir.

Ertesi gün, ders sırasında, Victor sınıfın yeni öğrencisi olarak getirilir. Sara'yı görünce gözlerinin içi parlayan Victor onun yanına oturur. Sınavda derslerinde başarısız Sara'nın

Sara, annesinin gizlediği bir fotoğrafa bakıyor.

Victor'dan yardım aldığını gören öğretmen onları ayırsa da sınıfın huysuz kızı Sara ile yeni çocuk Victor arasındaki yakınlaşma diğer çocukların alaya alacakları kadar romantik görünmektedir.

Oyuncakçı bütünüyle yerleştiğinde en dikkat çekici parçası, izleyicinin filmin hemen başında gördüğünü hatırlayacağı, vitrinde duran satranç takımıdır. Victor, bu satranç takımında Sara'ya satranç oynamayı öğretmeye karar verir. Bunun için elinde bir masal kitabı da vardır. Masal eski bir krallıkta geçmektedir…

Tam bu sırada filmin içinde bir alt perde açılır. Yönetmen, bizi bu düşsel krallığın sarayına götürür. Burada, savaş arzusuyla yanıp tutuşan bir kral ve onun sevgili güzel kraliçesi ile tanışırız. Kraliçe, kralı oyalamak için bir oyun oynamanın iyi gelebileceğini düşünür. Kral uyurken sarayın siyah ve beyaz karelerle döşeli büyük salonunda oyunu yavaş yavaş geliştirmeye başlar. Kendisi bir karede durur, yanına danışmanını çağırır, sonra şövalyeleri ve kaleleri. Sonra da süvarilerin önlerinde bir sıra oluşturmalarını emreder. O sırada uyumakta olan Beyaz Kral için Beyaz Kraliçe'nin yanındaki kare boş bırakılır. Bu sıralama yapıldıktan sonra bir rakip bulunması

Sara (solda) yeni arkadaşı Victor (Rene Nijman) ile konuşurken satranç takımına sahip olma hayali kuruyor.

gerektiğine karar verilir. Akla ilk gelen, komşu Siyah Krallık olur. Kısa süre sonra Siyah Kral balıketli Siyah Kraliçesi ve adamlarıyla çıkagelir. Beyaz Kraliçe, siyah mevkidaşının siyah karede durması halinde elbisesiyle çok uyumlu olacağını söyler. Her iki takım yerini aldıktan sonra savaş başlar: İki rakip bütün elemanlarıyla kıyasıya bir kavgaya tutuşunca ortaya büyük bir kaos çıkar. Beyaz Kraliçe oyunun böyle olmaması gerektiğinin hemen farkına varır. Her iki taraf sırayla hamle yapacak, her savaşçının nasıl hareket edeceği, rakibi nasıl alıp oyun dışına çıkarabileceği belli kurallara bağlanır. Böylece satranç dediğimiz oyunun kuralları bu hayali krallıkta ortaya çıkacaktır.

Bu sırada gerçek dünyada Sara da satranç öğrenmekte ve vitrinde duran o muhteşem satranç takımına sahip olma hayali kurmaktadır. Sınıftaki kadim rakibi Marriette'nin de bu takımı istemesi, karar vermesini kolaylaştırır: Kumbarasındaki bütün parasını bir araya toplar ve satranç takımını satın alır.

O günlerde kentte sürmekte olan satranç turnuvası televizyon ekranlarına da taşınır. Ekranda görünen oyuncuların en ünlüsü, fotoğrafta gördüğü o esrarengiz adamdır! Ancak annesi bu adamı görmekten hoşnut olmuş gibi görünmemektedir ve televizyonu kapatır. Sara, gazetelerden satranç turnuvası ve o ünlü satranç ustasıyla ilgili haberleri keserek toplamaya başlar. Bu adamın annesi ile ilgisi ne olabilir?

Bu sırada Hayali Krallık'ta iki takım yeniden bir araya gelir. Ancak önemli bir sorun vardır: Oyunun kurallarını, hatta kimin hangi karede duracağını dahi hiç kimse hatırla-

Sara'nın sınıf arkadaşı Marriette (Sophia Dijkgraaf) de satranç takımına sahip olmak istiyor.

Sara, Beyaz Kraliçe (Monique van de Ven) ile satranç oyununu geliştiriyor.

mamaktadır. Tam bu sırada "Kral ve Kraliçe ortada duracak!" sözleri yankılanır. Sözün sahibi Sara'dır ve küçük kahramanımızı artık Hayali Krallık'ta oyunun kurallarının geliştirilmesine yardımcı bir rolde görmeye başlarız. Diğer taraftan, Hayali Krallık'ın kahramanları, özellikle de Beyaz Kraliçe, gerçek hayatta da zaman zaman canlanarak, yalnızca Sara'nın görebildiği dostları haline gelecek, böylece gerçek ile hayal

Satranç ustası Bob Hooke (sağda, Derek de Lint), turnuvanın favorisi ve basının ilgi odağıdır.

arasındaki ayrım belirsizleşmeye başlayacaktır.

Sara ile sürekli sorun yaşayan öğretmeninin de bir satranç tutkunu olduğu kısa süre sonra anlaşılır. Kentteki satranç turnuvasından haberdar olup olmadıklarını öğrencilerine sorduğunda Sara ve Mariette'in de konuya ilgi duyduğu anlaşılır. Acaba oyuncuları tanıyan var mıdır? Sara o esrarengiz ustanın adını söyleyiverir: "Bob Hooke!" Öğretmen turnuvayı kazanan Bob Hooke'un bir simültane gösteri yapacağını müjdeler. Okuldan başarılı öğrenciler de bu gösteriye katılabileceklerdir. Ancak aralarında Sara'nın da olduğu istekli sayısı o kadar çoktur ki öğretmen katılacakları belirlemek için bir seçme yarışması yapmaya karar verir. Kendisi öğrencilerine karşı oynayacak, kazananlar ya da berabere kalanlar ustanın karşısına çıkacaktır. Seçmeye geç gelen Sara gösterişli takımını da getirmiştir! Mariette vezirini, dolayısıyla oyunu kaybettiği halde öğretmeni ona maça katılma hakkı verir. Bazı oyuncular da kayıp pozisyonda olmalarına karşın beraberlik teklifi alarak katılma hakkı kazanır. Öğretmenin en zorlu maçı Sara ile olur ve oyun muhteşem bir matla sonlanır. Sara böylece Bob Hooke ile oynama hakkı kazanır: **1.e4 d5 2.e×d5 ♘f6 3.c4 c6 4.♕a4 ♗d7 5.d×c6 ♘×c6 6.♕b3 ♘d4 7.♕c3 e5 8.f4 ♗b4 9.♕d3 ♗f5 10.♕g3 ♘e4 11.♕×g7 ♘c2+ 12.♔e2** (Diyagram 1) **♕d3+ 13.♔×d3 ♘c3#**

Bu süreçte annesinin, Sara'nın satranç öğrenmesini istemediği açıkça ortaya çıkar. Anne sanki böylece geçmişindeki derin bir acıdan uzak durmaya çalışmaktadır. Sara satranç çalışmalarını annesinden gizlice sürdürür. Hayali Krallık'ta da oyun artık hazır hale gelmiştir. İlk oyun için Beyaz Kral beyazları Sara da siyahları oynayacaktır. Beyaz kısa sürede oyunu kaybeder ama savaş arzusuyla yanıp tutuşan Beyaz Kral oyunu gerçekten eğlenceli bulur (Diyagram 2).

Hayali Krallık'ta ilk oyun "aptal matı" ile bitiyor.

Sonunda satranç şampiyonu Bob Hooke ile simültane karşılaşma zamanı gelir. Sara yine kendi takımını getirmiştir ama kurallar gereği standart takımla oynaması zorunlu tutulunca, en çok sevdiği taşı, Beyaz Kraliçe'yi (Veziri) eline alarak ve bir taraftan da onunla konuşarak oynamaya başlar. Sara, şampiyonun dikkatini çekecek kadar iyi bir oyun çıkarır ancak Victor hastalanınca, oyunu yarım bırakarak onu evine götürür. Şampiyon rakiplerini birer birer pes ettirirken aklı yalnızca yarım kalan oyuna takılır (Diyagram 3). Rakibinin çok iyi oynadığını, mutlaka desteklenmesi gereken bir yetenek olduğunu söyler. Ondan o kadar etkilenmiştir ki Sara'nın aceleyle giderken bıraktığı satranç takımını evine bizzat kendisi götürmeye karar verir.

Victor'u emin ellere teslim ettikten sonra turnuva salonuna dönen Sara sevgili satranç takımının yerinde olmadığını, Bob Hooke tarafından evine götürüldüğünü öğrenir. Sonunda ikili Sara'nın evinin önünde buluşurlar. Şampiyon,

Sara, elinde sevgili Beyaz Kraliçe'si ile Şampiyon Bob Hooke'a karşı simültanede oynuyor.

Sara'ya takımını teslim ettikten ve onu cesaretlendirici sözler söyledikten sonra ayrılıp giderken yolda Sara'nın annesinin kızıyla buluşmasını görür. O zaman bu karşılaştığı satranç yeteneğinin kökenini keşfeder. Bu arada Sara'nın evinin önü, bu yeteneği görmek isteyen televizyon muhabirleri ve meraklılarla dolmuştur.

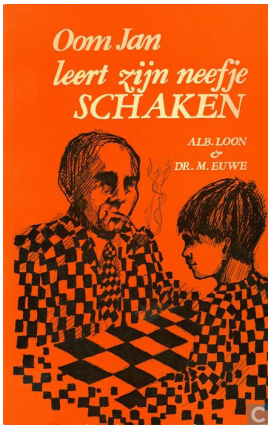
Filmin sonunda Sara, annesi ve babası Bob Hooke ile evin hemen yanındaki nehrin kenarında otururken görülür. Sara'nın ve satrancın birleştirici etkisi kendini göstermiştir. Perde iner.

Çok Yaşa Kraliçe, satrançsever izleyicinin unutamayacağı güzellikte bir film. Filmin özellikle çocuk filmleri festivallerinden çok sayıda ödülle dönmesi de bunun göstergesi. Gerçek dünya ile masal dünyası, düşsel bir perdeyle ayrılarak, bir arada ancak bu kadar güzel anlatılabilirdi.

Filmin yazıları inmeye başlarken gözüme ilk çarpan, filmin dünya satranç şampiyonlarından Max Euwe'ye ithaf edilmesi oluyor. Bu ipucundan yola çıkarak film ve yönetmeni hakkında çok değerli bilgilere ulaşıyorum. Filmin Hollandalı kadın yönetmeni Esmé Lammers'in Max Euwe'nin torunu olduğunu öğreniyorum. Esmé Lammers'in dedesinden ve elbette satrançtan çok etkilendiği ortada. Yönetmenin, Film Akademisi'nden mezuniyet projesi olan 1989 yapımı "De Schaker en de Dame; Satranç Oyuncusu ve Kadın" adlı 25 dakikalık kısa filminin konusunun da bir dünya satranç şampiyonuna meydan okuyan bir kadın oyuncu olduğunu öğreniyor ama ne yazık ki filme henüz ulaşamıyorum.

Esmé Lammers'in filmi çekerken Max Euwe'nin ünlü kitabı "Oom Jan Leert Zijn Neefje Schaken; John Amca Yeğenine Satranç Öğretiyor"dan büyük oranda esinlendiği ortaya çıkıyor. İlk olarak 1935 yılında basılan ve bildiğim kadarıyla yalnızca Flemenkçe baskısı bulunan bu kitabın orijinal dilinde bir kopyasına erişmem zor olmuyor. Filmde konu edilen masalsı krallığın, bütünüyle Max Euwe'nin kitabından esinlendiği kolayca anlaşılıyor. Hatta kitapta, filmde yer verilen iki oyunun ayrıntısıyla yer bulduğu da görülüyor. Bu açıdan bakılınca filmin satranç danışmanının kısmen Max Euwe olduğunu söyleyebiliriz. Bunun dışında filmin yazılarında Hollanda'da yer alan bazı satranç kulüplerine de atıfta bulunuluyor.

Esmé Lammers'in, dedesi Max Euwe'nin kitabından esinlenerek ortaya koyduğu öykü o kadar çarpıcı ki kendisinin de film ile aynı adı taşıyan bir kitap yazdığını öğreniyo-

Max Euwe'nin ünlü kitabı "Oom Jan Leert Zijn Neefje Schaken; John Amca Yeğenine Satranç Öğretiyor".

rum. Yalnızca Flemenkçe ve Almanca baskıları olan kitabın konusunun filmle birebir örtüştüğü anlaşılıyor.

Max Euwe'nin desteğine rağmen filmin satrançsever

Yönetmen Esmé Lammers'in filmle aynı adı taşıyan kitabı.

izleyiciyi rahatsız eden noktalarına rastlamak da mümkün. Sara ve Bob Hooke arasında oynanan oyunda şampiyonun üst üste hatalı hamleler yapması filmin atmosferine ters bir durum oluşturuyor. Bu sahnede iki taraf için de keskin ve sürprizlerle dolu bir oyun kullanılabilirdi. Diğer taraftan satranç oynamayı henüz öğrenen Sara'nın Bob Hooke gibi deneyimli bir şampiyonla başa baş oyun çıkarması gerçekçi olmaktan uzak bir durum oluşturuyor.

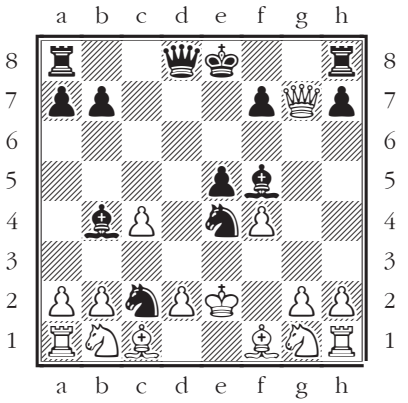
Çok Yaşa Kraliçe hem çocuklara satranç öğretirken kullanılabilecek güzellikte öğeler barındırıyor hem de kurgusu ile usta oyuncuların da severek izleyeceği bir aile filmi özelliği taşıyor. Filmde seyircinin zaman zaman kızgınlıkla izleyeceği kıskanç Mariette karakteri özellikle çok başarılı.

Yazıma son noktayı koymadan önce Max Euwe'yi düşünüyorum. Ne tuhaf! Dünya satranç şampiyonu olmasına karşın bu güne dek üstünde o kadar da durmadığım bir oyuncu olduğunu yeni fark ediyorum. Hakkında okuduklarım ailesine, kızlarına çok düşkün olduğunu söylüyor. Kız torununun, onun ölümünden yıllar sonra, kitabına dayanarak, satranç konulu güzel bir film yapması, parçalanmış ailenin bir araya geldiği mutluluk dolu o son sahnede perdeyi indirmesi ve tam o noktada dedesine ithaf yazısını koyması ne kadar da dokunaklı… Şampiyon gibi benim de henüz göremediğim mezuniyet filminin kadın kahramanı, konuşmakta olduğumuz film ve aynı adı taşıyan kitabın küçük kız kahramanı… Benim izleme şansı bulduğum bu filmi bile göremeden dünyamızdan göçüp giden şampiyonun, geride büyük bir miras bıraktığını şimdi anlıyorum.

Kaynaklar

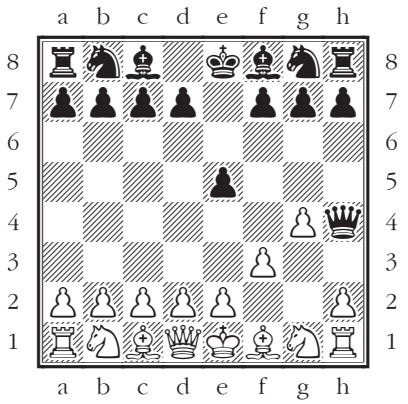
http://www.imdb.com/title/tt0113598/ (Erişim tarihi: 15.08.2013)

Diyagram 1

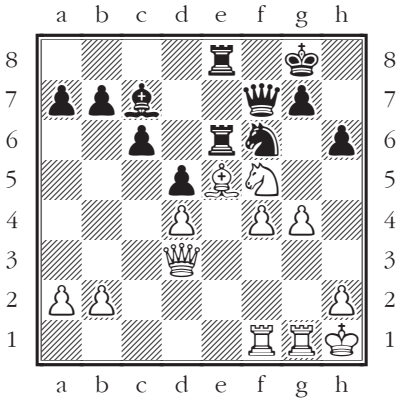
Öğretmen - Sara Siyah hamledir.
1... ♕d3+!! 2.♔×d3 ♘c3#

Diyagram 2

Beyaz Kral - Sara Beyaz hamledir.
1. ♕h4#

Diyagram 3

Bop Hooke – Sara Siyah hamledir.
1...♗×e5 2.f×e5 ♘e4 3.g5 h×g5 4.♘d6 ♘f2+ 5.♔g2

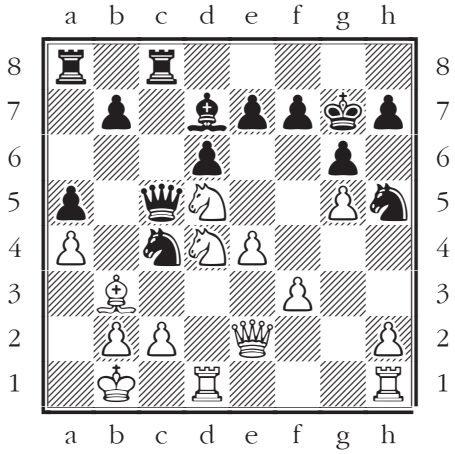

Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Kazancı görme ve hesaplama

Bu sayımızda da 2013 Türkiye Şampiyonası'ndan seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

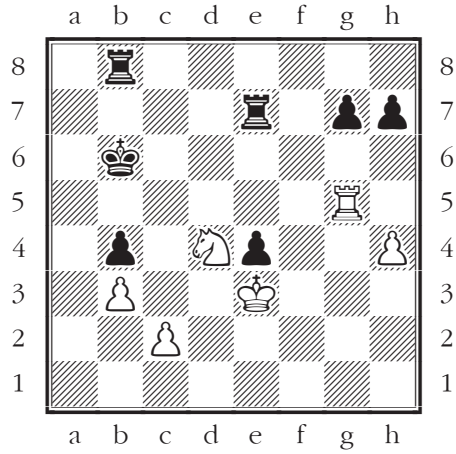
Emre Ersoy - Halit Gazioğlu
Antalya, 2013

1. Beyaz oynar ve kazanır.

1.♕×c4! ♕×c4 2.♗×c4 ♖×c4 3.♘b6 ♖×d4 4.♖×d4 ♖d8 5.♘×d7 ♖×d7 6.♘e5+− 1–0

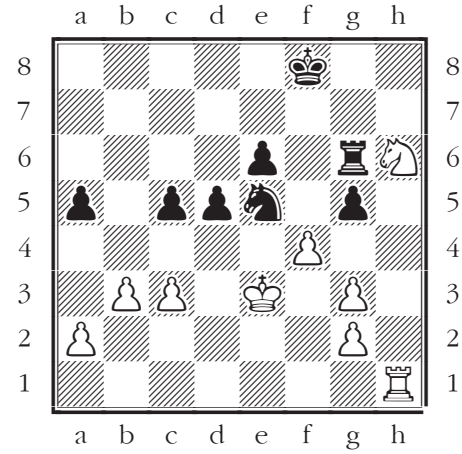
İrfan Gök - Aydın Ağaoğlu
Antalya, 2013

2. Beyaz oynar ve kazanır.

1.♖b5+ ♔c7 2.♖×b8+− [2...♔×b8 3.♘c6+] 1–0

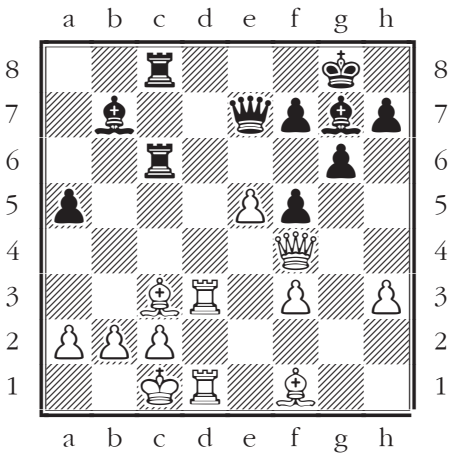
Uğur Demir - Metin Ceylan
Antalya, 2013

3. Siyah oynar kazanır.

1...♖×h6! 2.♖×h6 ♘g4+− 0–1

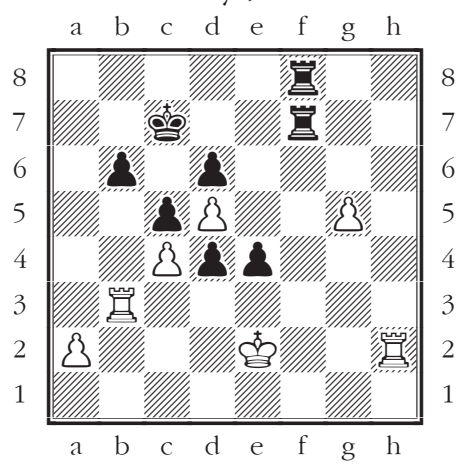
Ari Kiremitciyan - Emre Mecit
Antalya, 2013

4. Siyah oynar ve kazanır

1...♖×c3! 2.♖×c3 ♖×c3 3.b×c3 ♗×c5 4.♕×a4 ♗×c3 5.♕b3 ♕e3+ 6.♔b1 ♗×f3 7.♖c1 a4 8.♕b8+ ♔g7 9.♗c4 ♗e5 10.♕e8 ♕c3 0–1

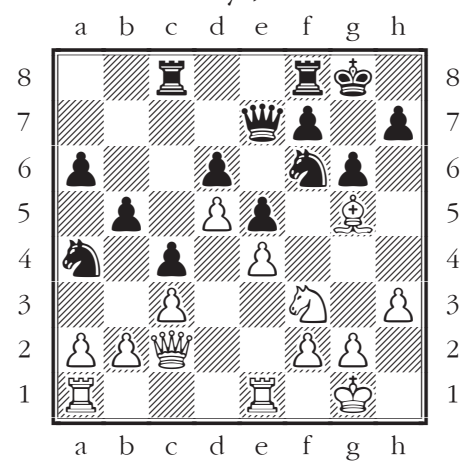
Seyit Ali Mühim - Erhan Kaban
Antalya, 2013

5. Siyah oynar, kazanır.

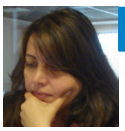
1...d3+ 2.♔e3 ♖f3+ 3.♔×e4 [3.♔d2 ♖f2+ 4.♖×f2 ♖×f2+ 5.♔e1 ♖×a2–+] 3...♖f4# 0–1

Hüseyin Şahin - Ümit Kurdoğlu
Antalya, 2013

6. Beyaz oynar ve kazanır.

1.♘h2! ♘c5 2.♘g4 ♘cd7 3.♖e3 ♔g7 4.♖f3+− 1–0

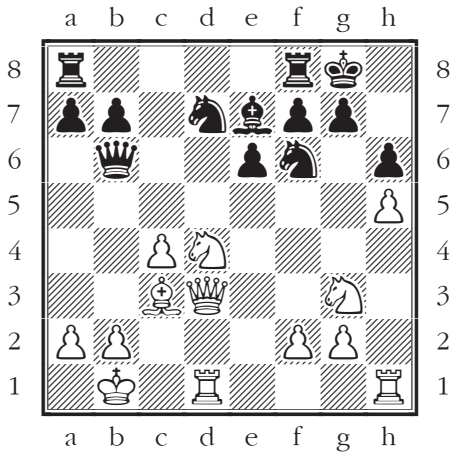

Fatma Yılmaz
FIDE Hakemi
fyilmazmavikale@gmail.com

Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemizin konuğu IM Umut Atakişi'nin oyunlarından kendisinin seçkisiyle oluşturduk. Bakalım sizler de usta oyuncumuz gibi kazançları görebilecek misiniz?

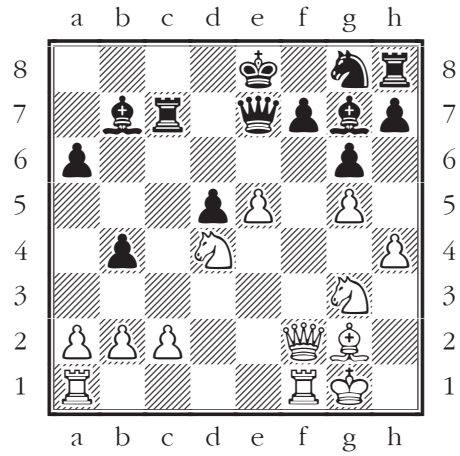
Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.

Atakişi- Laszlo, FSIMA, Budapeşte, 2000

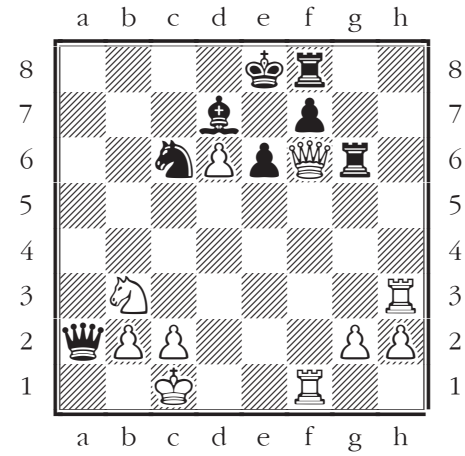
1. Beyaz oynar, kazanır.

Atakişi - Kronislav, Crotian Cup, Sibenic, 2006

2. Beyaz oynar, kazanır.

Atakişi - Ruck, EIMCC, İstanbul, 2003

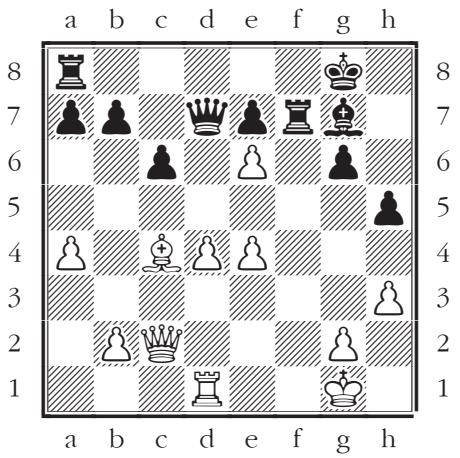
3. Beyaz oynar, kazanır.

1.♕×f7+! [1.♕×f7+ ♖×f7 2.♖h8+ ♖g8 3.♖×g8+ ♖f8 4.♖g×f8#] **1–0**

1.♘g6!? ♗×f5 2.♘×f5 ♕f8 [2...♕c5 3.♘d6+ ♔d7 4.♕×c5 ♖×c5 5.♖×f7+ ♔e7 6.♖×g7+–] 3.♘d6+ ♔d7 4.♕b6! [4.♕b6 ♗×c5 5.♔h3+ (5.♖×f7+ ♕×f7 6.♘×f7+–) 5...♔d8 6.♘×b7+ ♔e8 7.♖ae1+–] **1–0**

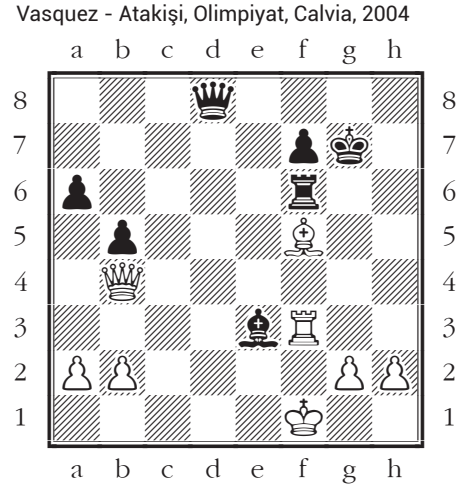
1.♘g6!±± ♗×b4? [1...♗×f5 2.♘×f5 ♖fe8 (2...♗d8 3.♕g3 ♘e8 4.♗×g7+–; 2...♗b4 3.♕g3 ♘e8 4.♗×g7+–) 3.♕g3 ♗f8 4.♘×h6+ ♔h7 5.♘×f7 ♘e4 6.♕g6+! ♕×g6 7.h×g6+ ♔×g6 8.♖c7 ♘×c3+ 9.b×c3±] 2.♕g3 ♘e8 3.♘×h6+ ♔h7 4.♗×b4 ♕×b4 5.♘×e6 ♕×c4 6.♘×f8+ ♘×f8 7.♘g4 f5 8.♘e5 ♕e4+ 9.♔a1 ♘f6 10.♘f7 ♕e2 11.h6 g6 12.♕e5 ♕c6 13.♘g5+ ♔g8 14.♕e7 **1–0**

Karpov - Atakişi, Simultane, İstanbul, 1997

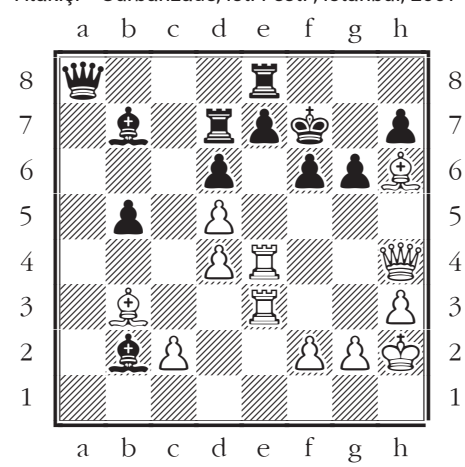
4. Siyah oynar, kazanır.

Vasquez - Atakişi, Olimpiyat, Calvia, 2004

5. Siyah oynar, kazanır.

Atakişi - Gurbanzade, İst. Fest. , İstanbul, 2007

6. Beyaz oynar, kazanır.

1...♖×f5! 2.♗×f5 ♕d1+! [2...♕d3+? 3.♔e1 ♕×f5 4.♕c3+ ♔g6 5.♕×e3=] 3.♕e1 ♕d3+ **0–1**

1...♖×d4+! 2.♗×d4 ♗×d4+ 3.♔h1 ♖f2 4.♕d3 ♗e5–+ 5.♔g1 ♖a8 6.♘b3 ♖a2 7.♗4 ♖a1+ 8.♔g2 h4 9.♕c2 ♗d4 10.e5 ♖g1+ 11.♔h2 ♖f2+ **0–1**

1.♖×e7+! ♖d×e7 2.♕×f6+!! ♔g8 [2...♔×f6 3.♖f3#] 3.♗×e7 ♖×e7 4.♕×e7 ♗×e7 5.♕×d4 ♕×d6 ♕e8 6.♕×f6 ♕c6+ **1–0**

Turnuva Kuralları (1)

Tahsin Aktar
Uluslararası Hakem - Organizatör
tahsinaktar@tsf.org.tr

Takım Satranç Turnuvaları

Takım satranç etkinliklerinin çoğalması ile organizatör, hakem, oyuncu, antrenör, takım kaptanı ve yöneticilerin uygulama eksikliği içinde oldukları gözlemlenir oldu. Aslında iki oyuncu arasında oynanan bir oyundur satranç. Bilindiği gibi, takım ruhu içerisinde, birden çok oyuncu yan yana oynayarak 'takım maçları' da yapılabilmektedir. Her oyuncunun elde ettiği bireysel puan toplanarak takımın puanı oluşturulur. Takım puanı için değişik parametreler olmakla birlikte temel görüş budur. Peki, takım turnuvalarını, uygulamalar açısından, bireysel turnuvalardan ayıran ya da bu tür turnuvalarda oyuncu, takım kaptanı, yönetici gibi unsurların yükümlülükleri nelerdir? Bu yazıda bunları ele alacağım.

Oyuncu Listeleri

Takımlar için önceden hazırlanan oyuncu listeleri turnuvanın sonuna değin değiştirilmeden kullanılır. Listede yer alacak oyuncuların hangi özellikte ve ölçütlerde olması gerektiği etkinlik yönergelerinde belirtilir. Buna 'Ana Liste' diyoruz. Organizasyona teslim edilen ana listeleri, teknik toplantı öncesinde, başhakem, takım kaptanlarının/yöneticilerinin kontrol etmesini ister. Ana liste, önceden hazırlanan formata göre, takım kaptanlarına/yöneticilerine ulaştırıldığında, gerekli duyarlılık gösterilerek kontroller yapılmalı, istenilen sürede geri döndürülmelidir.

Takımın her turda hangi oyuncular ile maçta yer alacağını belirleyen başka bir liste daha kullanılır. Bu liste ana listeye göre ve yine etkinlik yönergesinde belirtilmiş ölçütlere göre düzenlenir. Buna da 'Maça Çıkış Listesi' diyoruz. Takım kaptanı/yöneticisi tarafından düzenlenerek başhakeme teslim edilir. Elektronik ortamda çevrimiçi hazırlanacağı gibi organizasyon tarafından önceden belirlenmiş formatta çizelgeler kullanılarak da başhakeme elden teslim edilebilir. Hangi usul uygulanacak ise geniş kullanım bilgileri ve açıklamalar, uygulama şekli, listelerin teslim zamanı gibi bilgiler organizasyon tarafından önceden duyurulmuş olacağından takım kaptanları/yöneticileri bu bilgileri edinmiş olmalıdır.

Takım Kaptanı

Takım kaptanı, temelde, oyun sırasında takımın yönetimini üstlenen bir yöneticidir. Takım kaptanı, takımın o tur için hazırlanması, antrenman ve maç programı, beslenme düzeni, dinlenme ortamı, fiziksel aktiviteler gibi yaşamsal ve maç öncesi hazırlıklar yönünden oldukça yüklü bir görev anlayışına sahip olmalıdır. Kaptan aynı zamanda maça çıkış listelerinin hazırlanması, teslimi, diğer takımların maça çıkış planı gibi durumları da izlemek, eşlendirmeleri kendi oyuncularına aktarmak ile de görevlidir. Maça çıkış listelerinin başhakeme ulaşması işlemi organizasyon uygulaması içerisinde önemli yer tutar. Özellikle elektronik ortamdan çevrimiçi uygulama yapılacak ise uygulama prosedürü, kullanıcı adı ve şifreleri turnuva öncesinde edinilmelidir. Sistemin nasıl işleyeceği konusunda edinilecek bilgiler kaptanların zaman kazanmasını sağlayacaktır. Kaptan aynı zamanda takım içinde oyuncu da olabilir. Organizasyon, maç boyunca kaptanların nerede duracağını planlayarak düzen alabilir. Genellikle takım masa dizininin birinci masasından 150-175 cm uzaklıkta iki kaptan için yan yana bir oturma düzeni sağlanır. Oyunları kendi takım sırasının arkasından izlemesi istenir ve beklenir. Kaptanlar, takımın tüm maçları bittiğinde, hakemler tarafından düzenlenen maç sonuç çizelgelerini, oyunların sonuçlarını gösteren protokolü imzalar.

Takım kaptanı, takımın oyuncuları ile görüşüp konuşabilir. Görüşme istemi hakeme iletilir. Görüşme, hakemin anlayabileceği bir dil kullanılarak, sadece hakemin varlığında ve yanında yapılır. Hakemden izin almadan bir oyuncu ile görüşme yapılamaz. Aksine davranan takım kaptanları oyun alanı dışına çıkartılarak cezalandırılır.

Kaptanlar, oyunlar sürerken, takımlarındaki oyuncular ile hangi konularda görüşebilecektir? Kaptanlar, etkinliğin yönergesinde başka bir düzenleme olmadığı sürece,

Rakip oyuncuya berabere teklif edilmesi,

Rakibin yaptığı beraberlik önerisinin kabul edilmesi,

Bir oyunun terk edilmesi,

konularını takımın oyuncuları ile görüşme ve önerme hakkına sahiptir.

Oyuncular da kaptanlar gibi bazı kısıtlamalara uymak durumundadır. Benzer konular için hakemden izin alarak ve yine hakemin yanında kaptanlarına danışabileceklerdir. Kaptanlar sadece o maç ile ilgili olarak kısa bir yanıt, bilgi verebilecektir. Kaptanlar, oyuncularından gelen görüşme istemine "beraberliği kabul et" ya da "oyunu terk et" ya da "beraberlik öner" diyebilecektir. Bir beraberlik önerisinin kabul edilip edilmeyeceği bir oyuncu tarafından kaptana iletildiğinde kaptan, “evet" veya "hayır" şeklinde yanıt verebileceği gibi kararı oyuncuya da bırakabilecektir. Her durumda son karar ve uygulama oyuncuya ait olacaktır. Oyuncu kendi oyunu hakkında kesin son söz sahibidir. Kaptanın önerisi üzerine oyuncu bu öneriyi kabul etmek zorunda değildir. Kaptan, oyuncunun bilgisi ve rızası olmadan bir oyuncu ve onun oyunu adına da hareket edemeyecektir.

Kaptan, kabul, ret veya başkaca öneri ve karar öncesinde; satranç tahtası, saat ve oyunun konumu hakkında oyuncuya bilgi veremeyecek, bilgisayar ve benzeri araçlardan yararlanamayacak, başkalarına danışamayacak, oyun sırasında, oyuna ve oyunculara bir müdahale yapamayacaktır.

Kaptanların, oyuncularına bir oyunu terk etmelerini önermeleri pek bilinmez, uygulaması azdır. Kaptan böyle bir öneride bulunduğunda kuralların emrettiği biçimde davranılmalı, FIDE Kurallarının 12. (Oyuncuların Yönetilmesi) ve 13. (Hakemin Rolü) maddelerinin ruhu ve anlamı unutulmamalıdır. Örneğin; kazanılmak üzere olan bir oyunun terk edilmesini önermek, turnuva sonrasında dahi farklı değerlendirmelere yol açacağı gibi, bu durum karşısında başhakem veya organizasyon farklı yaptırımlar uygulayabilecektir.

Takım kaptanı oyuncuların davranışlarını FIDE Kurallarının ruhuna uygun olarak izlemeli, bu doğrultuda her zaman takımını yönlendirmelidir. Oyuncular ile olan iletişimde sportmenlik ruhu sergilenmelidir.

Takım maçından bir görüntü

World Junior Chess Championship
KOCAELİ / TÜRKİYE, 2013

World Junior Chess Championship 2013

DÜNYA GENÇLER SATRANÇ ŞAMPİYONASI

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU 1991

12 - 27 SEPTEMBER 2013

12 - 27 EYLÜL 2013

KOCAELİ / TÜRKİYE

FIDE GENS UNA SUMUS

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Çocuklarımız oynasın, Türkiye kazansın.

Türkiye'nin geleceği çocuklarımızın zihinsel gelişimi için satrancı destekliyoruz.
Türkiye'nin Bankası, Türkiye Satranç Federasyonu ana sponsoru.

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU 1991

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Türkiye'nin Bankası